

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/4 évre 7 frt, 1/2 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Az új század.

Budapest, december 30.

(v.) Mitől bucsuzunk: az esztendőtlől-e, vagy az évszázadtól? S mit köszöntünk az időknél ezen a mesgyén: az újévek virradatát-e vagy a huszadik századnak derengését? A nagyobbik feladat óriás méretű szemhatárt von elmékedésünk köré; e horizonnak egyik felét a mögöttünk lévő, másikat az előttünk lévő évszázad alkotja. Amaz a francia forradalommal indult utnak, emez ismeretlen evolúciókat és kiszámíthatatlan forradalmakat rejt magában.

A tizenkilencedik század meghozta a demokrácia uralmát, az egyén jogának és tetteirejének diadalát, a szellemi munka szabadságát és mérséklését. Ép állapotban mind-ebből csupán a buvárkodó tudomány korlát-lansága és bátorsága megyen át az új kor-szakba: minden egyéb leörlődött — alulról. A demokráciát a szociális forradalom ostro-molja, az egyéni jognak szentségét s az egyéni tetterének legitimitását a kollektiviz-mus gondolata támadja meg. A letűnő szá-zad sírgödörnek partján ott folyik a francia forradalom két gyermekének, az individualiz-musnak s a demokráciának haláltusa is. A harmadik gyermek, a modern tudomány lesz örököse s gazdája az új századnak.

A görcsövek, a lombikok, a teleszkópok s az elektrotechnikának kísérleti műhelyei fognak irányt és tartalmat adni annak, ami lesz. Falanszter, vagy világcsászárság, békes-séges munkája a népek szövetségének, vagy világérezeknek véres viadala. Így áll a kér-dés. A döntés pedig nem a trónokról fog jönni, hanem a laboratóriumokból. Talán épp most ring valamelyik parasztkunyhóban a bölcsője annak, aki feltalálja majd a kormá-

nyozható léghajót. Ennek az embernek a véralkatától függ majd minden. Az ő akarata szerint fog az új világrend alakulni. Ha fleg-matikus természetű lesz ez az ember, jön egy általános evolúció. Ha mirabeau hajlan-dóság lakik benne, jön az egyetemes revo-lúció. Ha napoleoni becsvágy lüktet lelké-ben, megteheti magát a világ imperátorává.

Tehetetlenül áll az emberi elme azon a rozoga hidon, amelynek jelen a neve s mely két örökkévalóságot köt egymással össze: a mögöttünk levőt az előttünk levővel. Hiába faggatjuk a multat a jövődől; kérdé-seinkre nem jó felelet. Csak egy látszik való-színűnek: hogy a mostani világrend romla-dékaiból fog az új korszak kialakulni. A *nem-zetiségi* eszmének, mely a letűnő században uralkodott, nincs élesebb ellentéte a *társadalmi* eszménél, mely magának reklamálja a jövődőt. A *fajharc*, a tizenkilencedik szá-zadnak ez a küzdelem típusa, épp a polarizált tünete annak a *bérharcnak*, amelynek jegyé-zen születik meg az új korszak. Az utolsó száz év tusái *jogokért* folytak; a jövőnek apostolai a *jólétet* sürgetik szilaj szenvedély-lyel. Nem várható-e hát, hogy az új évszázad nem folytatása, hanem megtagadása lesz a régieknek?

Omladozik körülöttünk minden. A *jog* lesiklik lassan-lassan régi alapjairól s új bázisokon helyezkedik el; az elméleti hagyomá-nyok elsorvadnak benne s helyükbe lép a természettudomány vívmányából merített új ismeret. És nem módosult-e a *szép s a rit* fogalma éppily gyökeresen? Racinetől Ibsenig, a cinquecentótól a szecesszióig, Beethoven-től Wagnerig: mekkorra távolság! S az *igaz* dol-gában nem dől-e meg ma mindaz, amit a tegnapi felismert és hirdetett? Röntgen nem vitte-e bele a fizikát a metafizikába? És

Marconi nem vitte-e bele a metafizikát a fizikába? Az X-sugár felkutatja az ércet a lezárt fadóboxban; a villamos hullám keresz-tülhat egy hegyláncon s iránytörés nélkül, meg nem csökött erővel furakodik át a kőzet-falon. De hisz ez halomra dönti a régi filozófia s a régi természettudomány minden alapigazságát. Ami törvény volt eddig, ime tévedésnek bizonyul; s amit eddig fizikai lehetetlenségnek tudtunk, előttünk áll ime törvény gyanánt. És ez az egyetemes forra-dalmi atalakulás nemcsak körülöttünk megy végbe, hanem *bennünk* is. Az *emberi lélekből* nem vált-e ki egyre újabb sajátosságokat a modern tudomány? A hipnózis, a szuggesz-tió, a szomnambul jelenségek, a kettős látás, a telepátia, a sejtekek törvényszerűsége: az új lélektanok e borzadalmasan érdekes kin-csei milyen beláthatatlan perspektívát nyit-nak meg! Ami eddig tudás volt, babonává torzul, ami eddig babona volt, tudássá emel-kezik ebben az ijesztően rejtelmes perspek-tívában.

Az ut, melyen járunk kábult agyvelővel és zsihbádó szívvel, vajjon hová vezet? Min-den lépésnél, amit az idő előre tesz, lefosz-lik egy-egy darab a multtól; de a kárpótlás-sal még adószunk a jövődől. Hogyan fog fizetni, mivel fog fizetni, ki tudná megmon-dani? A mult század, mikor ifjusága erejé-nek teljében megcsinálta a maga nagy forra-dalmát, egyszerre három ideálnak megvaló-sításáról álmodozott. Sok vért ontott a háromért, de közülük csak egyet tudott ki-küzdeni: a szabadságot, s ezt is csak cson-kán. Az új századra marad feladatul a többi: az egyenlőség és a testvériség. Vérnek vagy verejtéknek kell-e folynia ezért a kettőért? Vívmányául új harcoknak, vagy gyümölcsce-képp egy titáni munkának jut-e a másik két

TÁRCA.

1900.

Írta: Ábrányi Emil.

A huszadik századnak küszöbén
Neked, magyar nép, mit kívánjak én?
Kívánom, hogy ne görnyeszd a nyakad,
Bizzál magadban és becsüld magad.

Kís lelkü nép, bár milliókra megy,
Szétrebber gyáván, mint a polyva-hegy,
Mihelyt vihar jön. Ott a példa, látod:
Dávid legyűrte lomha Góliátot!

Ha úgy találnád, hogy e példa ódon:
Tanúlj a bűrtől, hogy kell férfi-módon,
Komoly, szent hittel védni a hazát!
A lecke nagy! Okulj belőle hát!

De mért idézzek példát, idegent?
Szabadságharcod esodaszamba ment.
Milyen esaták! Mind egy-egy Maraton!
S kilenc megváltó függött Aradon!

Ha egyetértesz akkor, mint a búr, —
Ha ellenséged gyűlölöd vadúl
S nem önmagad, pártosság nemzete:
Két óriás sem tiprott volna le!

Kívánom, hogy változzál végre át, —
Hogy gúnyosan ne nézzen senki rád,
S üres dolyf, hájas tunyaság helyett
Nagy eszméktől szikrázzék a fejed!

Kívánom, hogy válj dolgossá, szemessé, —
Kívánom, hogy munkával tedd nemessé
Az ősi címet s ne heverj le rája,
Mint Ázsiának gögös satrapája!

Légy a legelső mindenütt, a hol
Vidán gép berreg, gyárak kurtje szól.
S ha elfáradtál: nyájas üdülésed
Legyen a szép, az isteni művészet!

Az új százévet jól használd ki majd!
Tégy itt magyarrá valamennyi fajt,
Nem durvasággal, hebehurgya hévvel:
Különb munkádnak fensőbb erejével!

Nagy Európa, mely most ellenséged:
Csodáljon újra és szeressen téged!
Neked, magyar nép, ezt kívánom én
A huszadik századnak küszöbén!

Quattrocento.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

Firenze.

... És olyan lenge, olyan kimeríthetetlenül változatos Firenze géniusza, mint maga Psyche, kinek arca, bár örökké ugyanaz, mindig másként tákröződött vissza az emberek lelkében. Milyen ez a florenci géniusz?

Hajdan, mikor még hittek s keresztyének voltak az emberek, az *Amor Divino* diadalának a szimbólumát látták benne: a Dante Beatriceja volt ekkor Firenze, az a fehér leány, ki a város misztikus lilíomát tartá kezében s a középkor

sötéttségében tévelygő Embert a lelki világosság menyországa vezeté. Aztán elvesztette a hitét Firenze, pogánynyá lett.

Görög muza lett a szelid Beatriceből, ki a madonnás fehér szoknyát antik chlamysshá tűzte fel s imádságos könyv helyett a klasszikus Homeroszt vette kezébe. A Boccaccio és Petrarca humanista géniusza ez, egy komoly, tudós leány, ki éjjel-nappal görögül és latinul tanul, — egy aiféle szüzes Laisz, ki Fiesole akadémius berkeibe csalogatja Európa ébredő diákjait. Egyelőre szegény még ez a muza-kisasszony akár a Hamupipóke, de épp azért dolgozik és tanul olyan szorgalmasan, mert vár, — várja a mese-beli vőlegényét. És elis jön végre aranyglóriában ez a vőlegény: Periklesz az, Lorenzo de' Medici ... Mikor kezét nyujlja a Hamupipókének, mint egy varázslatra hullanak le a menyasszony egy-szerű ruhái és athéni pompában Aspasia áll előttünk. Aspasia most Firenze, a Renaissan-ce királynője, kinek világuralma fényesebb min-den esászárokénál. Káprázatos uralom ez, de nem sokáig tart s Lorenzo halála után özvegy marad Aspasia és szomorú. Savonarola ráijesztett, hát leteszi görögös ruháját s keresztyénné keresztelkedik ismét. De nem tud hinni többé ... Körülötte elkomorodik a világ: vége ifjusága szerelmes örömeinek. Zsarnokát látja közeledni s ekkor elfogja őt a titáni kétségbeesés. Mikor a Renaissance függőnye legördül, mint a Michel Angelo félelmesen szép Sybillája áll előttünk Firenze. És tán ekkor, bánatában, a legfensége-sebb ... Mennyi minden változatos formát öltött fel ez a géniusz! És az utókor a Giotto primitív Madonnájától kezdve a Michel Angelo Sybillá-jáig időszakonként mennyi különféle alakban látta Firenzét! Hogy látjuk mi ma? Nekünk ma a florenci géniusz: a Botticelli „Primaverája”. — Különös gondolatra vezet ez bennünket, arra, hogy még az Örökszép is alá van vetve annak a művészietlen valaminek: a divatnak.

ideál az emberi nem birtokába? A lombik, a teleszkóp s a dinamógép majd eldönti ezt a fatális kérdést.

De egy kérdést még ők sem tudnak eldönteni. A rejtelmeknek a rejtelme ez a kérdés. Ha urrá lesz a tudás e világon, mi sors vár a hitre? Ha meggazdagszik a szellem, miből táplálkozik majd a szív? Az ismeretek hideg ragyogása nem fagyasztja-e sivárrá s meddővé az emberiség lelkét? A szenvedésnek nem ellenszere, hanem inkább fokozója a tudás. Aki többet tud, többet szenved is. S a növekvő kin ha csapnán bittel áll szemben, miből merit az ember majd vigasztalást? Oh, mire feljut a tudomány legmagasabb ormára az emberi lélek, talán zokogva gondol vissza a szoltáros panaszára: „Quaesivi, qui sollicitaret animam meam, sed non fuit.“ És odadobná lelkének minden kincsét egyetlen darabkájáért annak a hitnek, amelyet babonának csufol az elméje, de amit kinoktól vonagló, vigasztalól megfosztott, enyhülést hiába kereső szívé mégis visszásír . . .

Lehunyo század, isten veled. Téged pedig, pitymallata az ismeretlen jövődnek, remegve köszöntünk.

BELFÖLD.

A kvóta és az átutalás. A magyar kormány tagjai, akiket a közös indemnitás elintézésére összeült delegáció két napig Bécsben tartott, alkalmat vettek maguknak, hogy az osztrák kormányval érintkezésbe lépjenek. A szabadelvű pártban elterjedt hírek szerint a két kormány megállapodásra is jutott a még függőben levő ügyekre nézve s most már rendezve van a kvóta, az átutalás kérdése s az illetéktörvény életbe léptetésének ügye is. A kvótára vonatkozó királyi döntés a hivatalos lap holnapi száma közli. A döntés hat hónapra szól és a kvotabizottság megegyezését veszi alapul, a precipuum nélkül. A precipuum ugyanis külön törvényhozási intézkedés tárgya és nem foglalhat helyet a királyi döntésben. A döntés e szerint nem száz, hanem kilencvennyolc percentszáz alapszik, aminek megfelelően 33-49° os kvótát állapít meg Magyarország terhére. Ehhez hozzáadva a precipuumot, megkapjuk a kvotabizottságok által elfogadott 34-4 százalékot. A bécsi újságok a rövidebb terminus indító okát abban vélik fel-

találni, hogy a magyar kormány ezzel garanciát akart magának szerezni, nehogy Magyarország egész esztendőn keresztül fizesse a magasabb kvótát, még ha az osztrák parlament időközben el is vetné a kiegyezési javaslatokat. De ebben alighanem hamis nyomra tévedtek. Azt az eshetőséget, hogy az osztrák parlament el is veheti a kiegyezési javaslatokat, nincs ok a kombinációk körébe vonni. Ez az eshetőség körülbelül ki van zárva. Sokkal valószínűbb az a másik föltevés, hogy Széll Kálmán, egész politikai múltjához híven, azért kívánta a kvótának hat hónapra való eldöntését, mert záros határidőt akart adni az osztrák pártoknak, hogy a maguk dolgait rendbe hozzák s a parlament munkaképességét helyreállítsák. A hat hónapra szóló döntés tehát egyben komoly figyelmeztetés, hogy az osztrák pártok keressék meg a jobbik eszükét és találják is meg. Ami már most az átutalás dolgát illeti, az is meglesz. Erre nézve különben nem is lehetett kétség, mert hiszen Széll Kálmán ismételtelen kijelentette a parlamentben, hogy az átutalás január elsején életbe fog léptettni, így vagy úgy. Január elsején tehát meg is lesz az átutalás. S minthogy a két kormány a kiegyezéssel kapcsolatos egyéb momentumra nézve is megállapodott s így az osztrák pártok tusakodásából a zavaró kérdések immár ki vannak hasítva: nagyon valószínű, hogy a Bécsből Prágába áthelyezett békéltető akció is jobb auspiciumok közt indulhat meg. A kiegyezési kérdések most meg vannak oldva úgy, amint megoldhatók voltak. A magyar kormány tehát programjának ezt a részét is beváltotta.

„A közösgyűgyek elcsavarása.” Hogy mi elcsavarjuk a közösgyűgyeket; hogy „Vészi et comp.” veszedelmes játékot űznek, ezt akarja ma bebizonyítani az *Egyelőrtés*nek egy mai cikke, amely a mi tegnapi vezércikkünkkel polemizál. Laptársunk is fölveti azt a kérdést, melyet a mi cikkünk fölvetett: hogy mi történjék a közösgyűgyekkel, ha azoknak a közjogi kiegyezésben megszabott kezelési módjalehetetlenné válik? És laptársunk azt feleli erre: *A történelmileg független Magyarország.* Azt mondja, hogy ez az ő eszményük; ha a közösgyűgyek csödbe kerültek, akkor az ő programjuk diadalmasodott. *Eszménynek* ez kétségtelenül nagyon szép. És mint eszmény nem is szorul arra, hogy realis alapra állítsák. Ha csak azt mondaná az *Egyelőrtés*, hogy: ez eszmény, amelyért küzdök, ez ellen nem is szólnánk. De laptársunk azzal véti el a dolgát, hogy realis alapot keres hozzá és a hatvanhetedik törvényt akarja ilyen alapnak a maga eszménye alá csusztatni.

Már pedig ezen az alapon mindent föl lehet építeni, csak az Ausztriától való elszakadásnak, a közösgyűgyek megszüntetésének az eszményét nem. Deák Ferenc törvénynek teljes félreértésére építi laptársunk az ő okoskodását. Az 1867: XII. törvényekik ugyanis a közösgyűgyeket nem megteremtette, hanem csak pontosan definiálta és kezelésük módját határozta meg. Deák Ferenc is így értelmezte ezt a törvényt abban a beszédben, amelyet 1867-ben a törvénynek, mint törvényjavaslatainak képviselőházi tárgyalásakor mondott, s amelyben a külügy és hadügy egy részének közösgyűgyét a *pragmatika szankció* konsektárumának mondotta. De maga a törvény is így szól, hiszen első hét szakasza egyebet nem tesz, mint a pragmatika szankcióban gyökerező közösgyűgyeket magyarázza. A 8. és 9. szakaszokban az előbb elmondottak alapján közöseknek nyilvánítja a külügyek és a hadügyek részét és a 10. §-tól kezdve azután meghatározza a közös ügyeknek és a közös egyetértéssel intézendő ügyeknek a kezelésmódját. Ennek a *kezelésmódnak* az alapfeltétele az osztrák alkotmányosság és nem a közös ügyeké. Ha tehát Ausztriában megszűnik az alkotmányosság, akkor nem a közös ügyek szűnnek meg, hanem csak kezelésük módja. És még itt is különbséget kell tenni kétféle eset között. Mert nem mindegy az, hogy az osztrák császár törli-e el az osztrák alkotmányt, vagy hogy alulról támadnak-e olyan akadályok, melyek az alkotmányos élet szerveinek a funkcióját hátráltatják. Az előbbi esetben igenis fel kell huzzunk alkotmányunk felvonó hidját az osztrák abszolutizmus előtt; de az utóbbi esetben nem volna politikailag helyes végképpen eldobni a közösgyűgyek intézésének eddigi módját, hanem gondoskodnunk kell olyan módokról, amelyeknek a segítségével az Ausztria alkotmányosságának szünetelése következtében funkciójukban megakasztott közös intézmények egyelőre pótolhatók legyenek, hogy aztán az akadály megszűnése után ismét megkezdhesék működésüket. Ez az, amit mondtunk, s amit váltig fenntartunk és ez nem elcsavarása a közjogi alapnak, hanem biztosítása az elcsavarás ellen és veszedelmes experimentumok ellen. Ami pedig laptársunknak azokat a fejtegetéseit illeti, amelyekkel azt bizonygatja, hogy nem az egész külügy és nem az egész hadügy közös: ezekre csak az a megjegyzésünk, hogy az *Egyelőrtés* ne sziveskedjék bennünket olyan dolgokra oktatni, amelyekre mi *figyelmeztettük a közjogi ellenzék sajtóját*. Igenis azt vallottuk mindig és valljuk most is, hogy a külügynek csak egy része közös, igaz, sajnos, hogy a nagyobb része és a hadügynek is csak egy része közös, még pedig szerencsére a kisebb része. Ez így van és ezt fenntartjuk mindenkiel szemben. Így akarjuk mi a közösgyűgyeket elcsavarani.

A szabadelvű párt újve. A szabadelvű párt tagjai, mint minden évben, ez idén is, január 1-jén

Mert határozottan így van a dolog. És nagy melankoliával tölti el ez azt az embert, aki szereti hinni, hogy legalább a nagy ideálok képviselői abszolút hatalommal uralkodnak a földön *ad saecula saeculorum*. Fájdalom, a századoknak épp úgy megvan a maguk eszmedivatja, mint a felöltők rövidebb tavaszának. Nézzék: az egész középkoron át Virgilius volt divatban, ma többre tartjuk Homéroszt. Ma Shakespeare a legnagyobb költőnk, de ki biztosít a fölül, hogy egy jövőd — és tán nagyon művelt — kor nem fogja-e megtagadni őt, mint a hogy a világ már megtagadott sok nagyot? Csudálatos hullámozást látunk e tekintetben a Renaissance műremekeit illetőleg is. Ráfael és Michel-Angelo nem élveztek mindig olyan egyetemes dicsőséget, mint p. o. ennek a századnak a derekán. Óriások voltak a maguk korában, de az utó-renaissance Carlo Dolee-i, Guido Reni-ei és Carraeci-ai csakhamar lelették őket a napirendről. Szégyenlheti a világ, de a XVII. században tán nagyobbra tartották az emberek Berninót Michel Angelonál. A Renaissance legnagyobbjai halottak a XVIII-ik század rokokovilágában; e világ, mely az epigonok elferdítéséből élt, nem is lett volna képes az igazi nagyokat megérteni. A francia forradalom, mely a maga nemében egy újabb renaissance volt, intézményeiben és divatjában ismét feltámasztotta a görög és római világot. A mesterkelt rokokovilág után más irányban ugyanazt tették ezek, amit Petrarcaék tettek a középkor sötétsége után. A konventi tagok tógájával s a nők „à la grecque” öltönytével együtt felbredt az érdeklődés a renaissance legnagyobb nagyjai iránt is. Stendhal a század elején dicsőíti először a mi modern szempontunkból Michel Angelot és Ráfaelt. De a kétszáz éves

hagyomány még oly erős, hogy mikor a szövegesek 1814-ben Páriszt beveszik s a Louvrera ráteszik a kezüket, azért mégis mint legnagyobb kincsüket a Dolceket, Guidokat és Carraeciakat hordják el. Sőt többet mondok, — ez édeskés, émelgyösen pózoló mestereknek még ma is nagy a hatalmuk: a közép, de a magasabb osztályok vallási szükségletére szolgáló litografiák még ma is vagy utánuk, vagy legalább is az ő hatásuk alatt készülnek. Ők uralkodnak a szentképrekeskedők oly végtelenül izstelen boltjaiban. En istenen, pedig hiszen tán egyre menne, ő helyettük Ráfaelt, Beato Angelicot vagy Peruginót másolni! . . . Nos, de hát a művészi izlésű világban mégis eljött a nagy mesterek második aranykora. Az egész századon át föltétlenül uralkodnak: Michel-Angelo, Ráfael, Lionardo és a többi klasszikusok. Uralkodnak egész a hetvenes évekig. Mi történik ekkor? Hisz épp ide vág a kérdésem. Nem arról a tárgyilagos tetszésről beszélek én, amely elismeri, sőt a legteljesebben érzi a nagyok becsét, hanem arról a szubjektív tetszésről, amely a lélek mélyéről indul ki, arról a *meleg* valamiről, ami önkénytelen gyönyörrel tölt el. Nos, mért tesszük ma Botticelli nekünk mindeneknél jobban Firenzében?

*

Mért szeretjük ma Botticellit?

Mert egy bizonyos: ma Botticelli Firenzében a király. Sőt nemcsak Firenzében, hanem az egész művészi világban. A művészet *legújabb* alakulásának épp úgy az atyja ő, mint — boeassák meg e merész hasonlatot — Giotto volt a nagy Renaissance-nak. Ne legyen félreértés a dologban: a nagyok ugyanazok maradtak, akik voltak, csak szubjektíve nem tetszenek többé annyira. Inkább a hírek

szuggesztíójával hatnak, mint nagyságuk valódi, eleven erejével. Az emberek, (és nagyon művészi izlésű emberek) csak egyszer nézik meg őket, s akkor is inkább tárgyilagosan lelkesednek, egész nyugodtan, — sokan tán „kötelességszerűleg”. Megjegyzem, őszinte emberekről szölok, nem hivatalos, iskolás eszthetikuskokról, akik paragrafusok szerint lelkesednek. Különbö kor gyermekei vagyunk mi, — nem tehetünk róla! A Michel-Angelo Medici-kápolnája lenyűgözött bennünket, tönkretesz földöntuli erejével, — ez a titán megdöbent, mint valami félelmes természeti tünevény. Sok ez a mi árnyalatokban gyönyörködő művészi izlésünknek, — ez a komor erő gyakran alig képes már eszthetikailag hatni ránk . . . És Ráfael? A merő tőkély ő, de a tán épp ez a csatkozhatlan tőkély az, ami néha kifáraszt bennünket. Vegyük akármelyik képét, rajzoljuk le egyes vonallal, mint valami dinamikai vázat, a képen levő összes *mozdulatokat*: az egy tökéletesen harmonikus arabesket fogunk kapni, melynek minden része kiegészíti egymást. Tultökéletes, annyira az, hogy szinte nem emberi többé . . . alakjai minden földi gyarlóságtól mentesek, istenek és istennők: fogalmak. Nos és mi, kik a Rousseau és a Maupassant gyermekei vagyunk s abban a korban élünk, melyre Manet és Millet nyomtárk rá a bélyegüket, — mi, kik e szkeptikus századvégén tán azért kapunk egy a való élet után, mert már csak abban hiszünk: nekünk az élet kell, az élő ember kell, azokkal a naiv gyöngeségekkel, melyek a miénk s melyek nélkül nem hiszszük el neki, hogy ember. A nagyon nagy korokban annyira túlad az életerő, hogy nincs ekkora földi életvágy a művészetben, — a nagy Renaissanceok olyan fölösleges tulságosan érzik az életet s annak az

Tartalékos tiszti

és hadapródi felszereléseket jutányos árak mellett, legjobb kivitelben, ajánl az első deb. magyarországi egyenruházati intézet KOLARITS NÁNDOR, Temesvárott.

délelőtt 10 órákor gyülekeznek a szabadelvű párt helyiségeiben, ahol *Hódossy Imre* fogja a párt nevében *Podmaniczky Frigyes* pártelnököt üdvözölni. Innen a párttagok testületileg a miniszterelnöksébe mennek, ahol a párt nevében gróf *Csáky Albin* üdvözlő *Szell Kálmán* miniszterelnököt és a kormány többi tagjait. A miniszterelnökségből azután a párttagok a képviselőházba mennek *Perceál Dezső* képviselőházi elnök üdvözlésére, akihez *Münnich Aurél* intéz beszédet.

Még egy eset. Az *Emke* munkájáról szólva, elmondunk ma egy esetet arról, hogy egy nagy-szívű magyar ur lángoló buzgalmából magyarrá tett oláh falut hogyan engedünk visszaesni az oláhság karjaiba. Most elmondunk egy másik esetet arról, hogy egy csapat magyarosodni akaró oláh lélek nem lehet magyarrá, mert nem engedi — az ekklézsia. Egy erdélyi falu lakosságának egyik része római katolikus magyar, a másik része görög katolikus oláh. Az odaváló magyar pap rajongó apostola egyházának és a magyarságnak és apostolkodó munkájával — nem erőszakos térítgetéssel, hanem a maga nemes egyéniségének vonzó erejével — úgy meghódította az oláh lakosságot, hogy valamennyien a magyar templomba járnak tisztelendő ur magyar prédikációjára. Át is térnének a római katolikus hitre, de nem lehet. *Nem fogadják be őket a római egyház.* Mert az úgy van, hogy az Unio keletkezésekor kimondotta az egyház, hogy a görög szertartású katolikusok nem térhetnek át római szertartásra, *nehogy a keleti egyház nemzetiségi állománya csorbuljon.* Néhány bátor ember megtette, hogy előbb reformátussá lett, hogy aztán ezen a kerület uton eljuthasson a római egyház kebelébe; de a többség természetesen nem hajlandó hitének ilyen cseréltetésére. És az egyház szigorú tilalmának köszönheti majd a magyarság, hogy a következő generáció, amely már nem lesz a mostani tisztelendő ur apostolkodásának a hatása alatt, oláh lesz megint. Holott magyar lehetett volna. Kétségbeesítő esetek ezek. Majd elmondunk még egynehányat.

A hármasszövetség. A bécsi *Politische Correspondenz*nak Budapestről a következőket jelentik: *Ugron Gábor*nak a delegációban mondott beszéde, amelyben a hármasszövetséggel is foglalkozott, a német sajtónak egy részében, mint némi meglepetéssel olvassuk, nagy emóciókat keltett és polemikus nyilatkozatokat fűztek hozzá. A német sajtónak ezt az állásfoglalását tulnyomólag annak kell tulajdonítanunk, hogy nem ismerik közelebbről a magyar

parlamentí viszonyokat. A parlamentí pártok, még pedig a Kossuth Ferenc vezetése alatt álló függetlenségi párti ellenzék is, többször fennem vallotta külpolitikai álláspontja rendületlen alapjának a hármasszövetséghez való ragaszkodást. Ebből is látszik, hogy *Ugron* a hármasszövetségre vonatkozó nézetével teljesen egymagában áll és pedig épp úgy izolálva van a kormánypárttól, mint az ellenzékétől is. *Ugron* kirohanásának nyomában való visszautasítása abban az ülésben nyilván azért maradt el, mert eleve elütö-kélték, hogy a költségtérítési provizoriumnak a lehető leggyorsabb letérítését semmi körülmények közt sem késleltetik a külpolitikáról való érdemleges vitaközzással. Nem kételkedünk azonban, hogy a legközelebbi napokban a külügyi költségvetés tárgyalásánál, mely a legmegfelelőbb alkalom a külügyi kérdések megvitatására, *Ugron* fejtegetéseinek, nevezetesen a magyar miniszterelnök részéről is meghatározottabb visszautasításban lesz részük. A külügyi politika vezetésében közreműködő összes tényező álláspontja annál könnyebb, mert éppen a hármasszövetséghez való ragaszkodás egy olyan fix pont, amelyre nézve a magyar parlamentben — és hozzátehetjük azt is, hogy a magyar nemzetben — alig van véleménykülönbség. Ha van olyan dolog, amelyben *Szell* miniszterelnök teljes joggal hivatkozhatik arra, hogy az egész magyar nemzet mögötte áll, úgy ez éppen a hármasszövetség mellett való bü kitarítás eszméje és egyuttal a királyunk nemes szövetségese, *Vilmos* császár iránt érzett legbensőbb tisztelet, amely úgy a kormánypárti, mint az ellenzéki sajtó nyilatkozataiban számtalanszor kifejezésre jut. Az *Ugron* beszédével való polémiának legfontosabb része tehát el van intézve, mihelyt megállapítatik, hogy *Ugron* a hármasszövetség felett gyakorolt kritikájával úgy a parlamentben, mint a nemzetben is egymagában áll.

KÜLFÖLD.

Osztrák tartománygyűlések.

Budapest, december 30.

A legtöbb tartománygyűlés, mint említettük, csak igen rövid ideig fog az újévben együtt maradni. Háromat máris elnapoltak s csak a tavaszi szesszióban fog újra megindulni a munka. Legmozgalmasabb volt ma is a cseh tartománygyűlés, amelyben lankadatlanul folytatják a csehek a maguk nemzeti harcát. Vagy husz indítványt és interpellációt terjesztettek elő, amelynek élé *Coudenhove* helytartó ellen irányul. Heves jelenetek bőven fordultak elő, sőt dulakodás is, akár csak a Reichsrathban, ahonnan az obstrukciót áthozták a tartománygyűlésbe is.

Prága, december 30.

A tartománygyűlés mai ülésén, mintán *Urban* előadó konstata, hogy a deficit 1-2 millióval fo-

gyott s már csak 2 milliót tesz ki, az első szónok *Skarda* volt, aki a nyelvrendeletek visszavonásában a cseh nép megalázását látja és azt mondja, hogy a cseh nép nem hagyja abba a küzdelmet, a míg teljes jogát meg nem kapja. A cseh nép eléggé megmutatta, hogy hajlandó a németekkel békét kötni, de csak olyan békét, amely teljesen megzöríti jogait. A cseh nép sommi esetre sem fogadhatja el azokat a követeléseket, amelyeket a németek pünkösdi programjukban felállítottak. A kormánynyal szemben a cseh képviselők éppen olyan magatartást fognak tanusítani, mint a kormány ő irántuk. A cseh képviselőknek azonban panaszuk van a kormánynak a tartományban lévő képviselői ellen is, mert utóbbi időben, mikor még úgy volt, hogy a kormány a csehekkel tart, a csehek ellen és érdekeik ellen kormányoztak. A csehek nem kérnek protekciót a helytartótól, hanem csak azt kívánják, hogy teljesítse hivatali kötelességét és adjon mindenkinek egyenlő jogot és igazságot. (Viharos közbeszólások.) *Coudenhove*től a csehek elszakadtak és nincs többé bizalmuk benne. A cseh nép tudatában van a maga jelentőségének és soha sem fog beleegyezni abba, hogy függő helyzetben maradjon. (Viharos helyeslés a csehek sorában.)

Baca hevesen támadja a kormányt és a helytartót és eszlelenségnek mondja, hogy a csehekől áldozatokat követelnek, mikor még joguknak sincsenek birtokában. Főszólitja a képviselőket, hogy tovább obstruáljanak és buktassák meg a parlamentet.

*Wolf*ot mindjárt beszéde elején nagy zajjal szakítják félbe, mert egy provincia népképviseléről beszél.

A tartományi főmánsall nem tartja megengedhetőnek, hogy a cseh királyságot provinciának nevezzék. (Zajos helyeslés.)

Wolf: Ön akár a feje tetejére maradjon, Csehország nekünk mégis csak provincia marad! (Nagy zaj.)

A tartományi főmánsall ismételtlen megkísérelt a rend helyreállítását. *Wolf* végre folytatja beszédét és kikel a roichsrathi és a tartománygyűlési provizoriumok ellen, amelyekben a népképviselők parlamentáris jogainak csorbitását látja.

Pacak a leghevesebben megtámadja a Thun-Kaizl-kormányt. A Thun-kormány a nyelvrendeleteket nem hajtotta végre, s ezért ő az oka a jelenlegi politikai helyzetnek. Szeméret veti Thunnak, hogy nem nyújtotta be a kisebbségi iskolákra vonatkozó törvényt, valamint nem nyújtotta szentesítés alá az autonóm hatóságoknak a cseh nyelv használatára vonatkozó utasításokat. Azonkívül elsikkasztotta a cseh tartománygyűlésnek a királyhoz intézett feliratát, jöllehet a Thun-kormány egyik tagja, Kaizl, a felirat mellett szavazott. Hevesen polemizál a koronával, amennyiben élesen kritizálja a király szavait, melyekkel az antisemita kihágásokról és a zdekérdésről nyilatkozott. Ezeket a király csak

ifju erejét, hogy nem keresik ennek az örökös bizonyítását művésztükben. Ők megengodhatik maguknak, hogy abban a magasabb eszményi életben gyönyörködjenek, melynek nincs többé szüksége földi gyarlóságokra. Épp mivel oly tulajdonos erős emberek, jutnak el a Michel Angelo emberfelettségéhez . . . A mi korunk azonban nem ilyen erős, — fíradt ez a kor s tán beteg, a beteg ember pedig eszelenen kap a való élet után, mert arra van szüksége. A beteg embernek nincs más ideálja, mint hogy éljen, hogy egészséges legyen! Ha ez megvan, akkor jöhet a többi, de egyelőre életet akar látni maga körül, ami elhitesse vele, hogy ő is él. Ezért ideálja a mai korunk az egyszerű való élet, épp úgy, mint az egészséges nagy Renaissance-nak az eszménye az emberfeletti élet volt. Oh ha tudnák a naturalizmus örültoj, hogy micsoda gyöngegeség ez a XIX. századbeli naturalizmus! Az ember egészségi állapotát arról lehet megítélni, hogy mire van étvágya: nos akinek ilyen realista étvágya van a mentül aprólékosabban való élet után, az csak azt bizonyítja, hogy benne gyengén áll az élet. Az egészséges koroknak nincs erre szükségük, az ő szervezetük megbírja az — idealizmust . . .

Nos de mindebből nem az következik, hogy Botticelli azért, mert nekünk olyan szubjektive tetszik, csak afféle naturalista nagyság volna, amilyet a mi korunk is eleget teremtett. A világról nem szabad az ő angyalian derűs zsenijének a rovására hamis következtetéseket vonnunk. Szerelőtt komplikált és érdekes az ő esete: felfedeztetésének és ismertetésének a története. Egy tény, — nem igaz, legnagyobb óriása ő a Renaissance-nak, mint Rafael és Michelangelo. Hisz

ha az volna, akkor tán nem szeretnők annyira, — akkor nem rajongnánk érte azzal a majdnem kortársi benső szeretettel . . . Ha az az emberfeletti génusz volna, akkor ez a fíradt kor gyenge volna az átérésére. Nem, hát nem a legnagyobb ő a Renaissance-esztétika szempontjából, de azért nagyon nagy s egy valóságos unikum más szempontból. A primitívek gyermekkorra és az óriások titáni ifjusága közötti átmeneti kor hőse ő: a naiv bájjal, szűzies öntudatlansággal ébredő életöröm ifju zsenije. A kora tavasz varázsa van meg benne, a még ártatlan életerő szelid lendülete, valami, ami olyan üde és moesokalanul tisztá, mint a virágok himpóra . . . A Renaissance feslő rózsabimbója ő . . . Tán fenségesebb volt ő bimbó, mikor Rafaellel oly pompásra egészen kinyílt, de halhatatlanul bájos az ébredésnek ez az egyetlen pillanata. Itt a Botticelli titka. Mint ahogy a beteges embernek ugyszólván új érzéke van arra, hogy kiérezze másokból azt, ami neki hiányzik, az egészséget: fíradt korunk is addig keresett a Renaissance-ban, míg végre megtalálta azt, kiben az életerő a legfíjabban, a legszüzebben egészséges. Nem akarok banális vagy izléstelen lenni, de azok a vénülö gavallérok jutnak az eszembe, kikre nem hat már a teljében pompázó, kifejtett női szépség, csak a nagyon fiatal leányok még éretlen bája . . .

Meglepi a világnak e Botticelli-kultusza. Nézzék kérem a firenzei muzeumokat, kinek a képei előtt állanak a legtöbben, kérdjék meg a fényképerkedőket, kinek a képeiből adnak el a legtöbbet. Nézzék Florencé dús gazdag amerikai

negyedét: hatalmas kozmopolita telep ez, Párisnak a tavaszi fiókja, hová áprilisban seregestől tödülnek le a nemzetközi mulatók, hogy a téli szalónok fülledt levegője után a firenzei legszebb tavaszt élvezzék. Nem Rafael vagy Michel Angelo itt az isten, hanem Botticelli s a kozmopolita leányok vagy asszonyok az a legfőbb vágya, hogy a *dainty Sandro*, vagy un *petit Botticelli* legyen. A halhatatlan Sandro Madonnáinak a megadó szelidségét utánozzák, teához a „Primavera” virágos és lenge (Liberty) pongyolájában jönnek be s fürteiket a *bandeaux à la Botticelli* mintájára fésülük. Olvassák el az Anafote France „Lys rouge” című regényét, ott fogják látni, hogy micsoda mérveket öltött ez a korarenaisance-imádás. De menjünk tovább, sokkal messzebb: Párisba és Londonba. Az angol és francia bourgetista regényekben a „Botticelli” szó már épp oly nélkülözhetlenné vált, mint a thea és a biscuit, mint Worth vagy Liberty . . . Mikor pár évvel ezelőtt Párisban éltam, már minden cocotte Botticellinek öltözött s fésülködött és korarenaisance szendéség alatt árulta a párisi romlottságot . . . Csudálatos! és harminc év előtt még senki se tudta a nevet! A Pitti-képtárban, melyet nyilván régebben rendeztek, szinte méltatlankodva vesztünk észre, hogy Botticelli még mindig a mellékterekben lóg. Nos, kinek tulajdonítható ez a nagy felfordulás, ez az új művészi divat? Önök tudják: az angol Ruskin és az ő praerafaelista iskolája fedezte fel Sandro Botticellit.

Sok minden rosszat elmondunk az elébb korunkról, a nélkül, hogy kötelesen megemlékeztünk volna jó tulajdonairól. E tulajdonok közt kétségkívül első helyen áll az a törhetetlen tu-

MOLL SEIDLITZ POR
felülmunkáltatn háziszor mindama gyomorba jognál, melyekből a rosz enésztés és székrekedés szolott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintával.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SÓ
Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, cauz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A rakárakban olommal zárt (piembirt) üvegekben 90 krajcárával kapható. MOLL készítmény kérendő.

téves információk alapján mondhatta, mert hiszen különben a németek obstrukciójáról magasabb helyen élesebben lehetett volna nyilatkozni. Azután a polnai védvadról szól s azt mondja, hogy a zsidók legjobban szeretnék, ha az egész ügy eltűnnék a föld színéről.

Schors: Ez nem igaz!

Erre több ifju-cseh körüveszi a közbekéjtőt s totteleg bántalmazni akarja.

Erre általános dulakodás tör ki.

Grác, december 30.

A stájer tartománygyűlés elfogadta a költségvetési provizóriumot. A tartományi főnök bejelentette, hogy a tartománygyűlés csak később fogja folytatni tanácskozásait, mire a tartománygyűlést a császár lelkes éltetésével elnapolták.

Ecs, december 30.

Az alsó-ausztriai tartománygyűlést a szokásos köszönetnyilvánítások után elnapolták. Lueger azt a reményét fejezte ki, hogy az új évben lesz bátorsága a kormánynak arra, hogy támogassa azokat a törekvéseket, melyek az alsó-ausztriai tartománygyűlést a keresztény nép és az egész birodalom javára lelkesítik. A tartománygyűlés legközelebbi ülése 1900. január 2-ikán lesz.

A háború.

Budapest, december 30.

Halár a Tugela folyónál már megkezdődött, vagy előkészületben levő újabb csatákról beszélnek, amelyeknek célja Ladysmith felszabadítása lenne, az általános helyzet az, hogy az angol hadjárat ez idő szerint szünetel, s az új háború, amely az új főhadvezér és vezérkari főnöke vezetése alatt fog megindulni, igazában csak február második felében fog megkezdődni. Lord Roberts és Lord Kitchener január közepén érhetnek Délafrikába, ahova ugyanakkorára megérkezhetik az ötödik és hatodik hadosztály is. A hetediket azonban csak január 7-ikén kezdik utnak indítani, úgy hogy csak február 10-ikén érhet teljes számban a harcra. A hadvezérnek ezek szerint január közepétől legkésőbb február közepéig lesz dolga a haderő szervezésével, besorozásával, a trainszolgálat berendezésével s csak azután indíthatják meg az akciót, amelynek a megkezdése még márciusig elhúzódhatik.

Mai távirataink a következők:

London, december 30.

A Morning Postnak Ladysmithből az első karácsonyi ünnepnapról a következőket jelentik: White tábornok néhány nap óta lázas állapotban van, de állapota már valamivel javult. A boer ágyúk néhány nap óta újult erővel bombáznak s most már sokkal

pontosabban céloznak, de úgy látszik, hogy leghatásosabb Creusot-ágyújuk megsérült.

London, december 30.

A Timesnek jelentik Chieveleyből 28-iki kelettel: Tegnap és ma reggel Ladysmith mellett heves ütközet folyt. Amint jelentik, White tábornok kirohanást intézett s megszállta a dombokat.

Kimberley, december 30.

Egy rekognoskáló csapat, amely nyugat felé vonult ki, a boerok őrzőreit a domblánc mentén visszakergette. A tüzérség mind a két részlől ágyuzott. A boerok segítőcsapatokat kaptak. Az angolok veszteség nélkül tértek vissza táborukba. Ez az eszt megmutatta, hogy a boeroknak három ágyújuk volt és hogy gyorsan tudnak segítőcsapatokat szervezni.

London, december 30.

A Timesnak jelentik Modder-Riverből: A boerok szerdán és csütörtökön reggel kilenc órák sáncvonaluk egész hosszában husz perig ágyuztak. Az angolok néhány lövéssel válaszoltak hajóágyúkból. A Times tudósítója, aki eddig nagyon pesszimista volt, azt hiszi, hogy a boerok céltalan tüzeléssel fedezni akarják visszavonulásukat minthogy vízány miatt tifusz pusztít köztük. Cronje tábornok nagyon sajnálja azt a taktikai hibát, hogy Cecil Rhodes ellen való mély gyűlöletétől arra ragadtatta el magát, hogy Kimberleynek céltalan ostromlására vállalkozzék, a helyett, hogy minden erejével berontott volna a Fokföldre s előkészítette volna a hollandusok fölkelését.

London, december 30.

Ugy látszik, az angolok Natáiban újabb és végső kísérletet tesznek a mind jobban szorongatott Ladysmith felszabadítására. Erre vall Warren tábornok és csapatai nagy részének Pietermaritzburgban való föltünése, ahonnan hétfőn Estcourtba sietett, most pedig már Buller táborában van. Hivatalosan ugyan csak annyit vallanak be, hogy Warren Buller katonai tanácsadójaul ment Chieveleybe, de nyilvánvaló, hogy újra előnyomulnak a Tugela felé. Az, hogy a Ladysmithi helyőrség már két napja harcok, hogy kirohanásait és a felszabadító angol csapatokkal való egyesülését előmozdítsa, szintén azt bizonyítja, hogy órák kérdése, ha ugyan már meg nem kezdődött az új csata a Tugelánál.

London, december 30.

A Timesnek jelentik Lourenco-Marquezból 23-iki kelettel: Mindinkább megerősödik az a gyánu, hogy a boerok összeköttetésben vannak egy pretoriai idegen konzulátussal. Lourenco-Marquezból és Durbanban tartja magát az a hír, hogy a boerok számára bizonyos ágyúkat a kikötőn csempésznek át.

Páris, december 30.

A francia kormány arra való tekintettel, hogy az angolok Delagoát meg akarják szállni, parancsot

küldött az indiai tengeren levő francia hajóhadostálynak, hogy a Madagaszkár-szigeten levő Tulleár mellett koncentráldódjék. Tulleárból három nap alatt el lehet jutni Lourenco Marquezbe.

Kalkutta, december 30.

A kasmiri, majsjori és dsadspuri nizamok lovakat bocsátottak rendelkezésére az angol kormánynak a dél-afrikai háborúban való használatra. A dsadspuri nizam országának minden rendelkezésre álló lovát följárlotta a brit kormánynak. A kormány elhatározta, hogy mindegyik nizamtól bizonyos számú lovat fogad el.

Amsterdam, december 30.

A Handelsbladnak egy munkatársa előtt Leyds transvaali követ kijelentette, hogy az a híresztelés, hogy a Delagoa-öbölbe fegyvereket és lövészeket visznek be, teljesen alaptalan és csak ürügyül szolgál arra, hogy Anglia ezt az öblöt okkupálja. Transvaalnak elegendő fegyvere és lövésze van s a szükséges lövészeket beun az országban állítják elő. Az ország két évre el van látva élelmiszerekkel. Leyds kijelentette továbbá, hogy az állítólagos interveióról szóló összes hírek teljesen koholtak. A Daily Mailnek arra az állítására, hogy neki december 21-én találkoztója volt Delcassé francia külügyminiszterrel, azt válaszolja Leyds, hogy azt a napot influenza miatt ágyban töltötte.

Colombo, december 30.

A hatóságok megengedték, hogy Ceylon szigeten lovas önkéntessereg alakuljon a dél-afrikai hadi szolgálatra. Sok illetvényes jelentkezett szolgálatra.

Berlin, december 30.

A Wolff-ügynökségnek jelentik Hamburgból: A kelet-afrikai hajózási vonal igazgatósága azt a hírt kapta, hogy a Bundesrath nevű birodalmi postagőzöst a Delagoa-öbölben lefoglalták, azután egy angol hadihajó Durbanba vitte, ahol az odavaló parancsnok megtagadta a felvilágosítást a lefoglalás okáról. A gőzösn nem volt hadiesempészárú. A birodalmi kormányt felkérték, hogy járjon közbe az angol kormánynál, amit a külügyi hivatal azonnal megígért.

Lourenco-Marquez, december 30.

A Reuter-ügynökség Mafekingből Pretórián át hivatalos táviratot kapott, amely szerint a mafekingi helyőrség 26-ikán kirohanást tett, az angoloknak 109 halottját és sebesültjét volt, a boerok részén pedig két ember esett el és hét sebesült meg.

Pretoria, december 30.

Swart boer őrnagy jelenti Zeernsből, hogy a kaffereket és hóv 22-én Derdepoort közelében megtámadta és heves ütközet után bevette hadállásait. A boerok vesztesége 3 halott és 5 sebesült volt.

Snyman tábornok jelenti Mopoból e hó 24-éről: A Mafekingben levő angol csapatok teljes erejükkel,

dományos irányzat, mely minden téren érvényesül s melyet például az esztétikában olyan ragyogóan alkalmazott Taine. Nos, bizonyos, hogy tulságosan öntudatos és fáradt korunk ösztönszerűleg kereste a legöntudatlanabb és legfiatalosabb egészséget, de az is bizonyos, hogy a század egyetemes kutató hajlamának fel kellett fedeznie a Rafael előtti búbajos quattrocentot. Magától kínálkozott a probléma, a dolgok rendje szerint s hogy a felfedezés dicsősége a Ruskin nevéhez kapcsolódik, az tán csak egyike azoknak a történelmi véletleneknek, melyeknél oly bajos az ok és okozat kérdését elődönteni. Mint említém, a Renaissance igaz méltatása voltaképp csak ezzel a századdal kezdődött: természetes, hogy legelőször a legnagyobbakat elemezte és bámulta az esztétika. Százaka menő kötetekben írták meg s elemezték agyon a Michel-Angelokat, Rafaelket és Lionardókat. Végre kimerítették őket s amennyiben nincs kérelhetlenebb valami az éhes esztétikusnál, új tárgy után néztek. Nem kellett sok fortély a vállalathoz, csak vissza kellett menni: a cinquecentoból a quattrocentoba. A XVI. század olymipsi pompájából egy frissen illatozó tavasszi kertbe lépett a meglepett világ, hol nem a Michel-Angelo titánjai küzdöttek és szenvedtek, hanem gyöngéd Madonnák és szelíd pogány géniuszok sétáltak együtt. A Botticelli „Primavera” képe ez a bűvös kert: szűzies tavasz a Renaissance forró nyarához, — a még hívőkés hajnal a Cinquecento káprázó deléhez képest. Mi kellett több a fáradt századvégnek? Hisz ezt kereste ő, az ébredő életerőt... Mit mondják? Olyan volt az, mint mikor az udvarlók a pompázatos szép asszony háta mögött a tizenhatéves hugával ösmerkednek

meg... A kifejllett junói szépség után a fejlődő sülde leány soványkás naiv bájával.

A szecesszió eredete.

Nos az ut nyitva volt. Botticelli neve egy egész csoport megjelölésére szolgált: a szelíd báj mesterei ezek, mint Cosimo Roselli, Piero di Cosimo, Fra Filippo Lippi, Filippino Lippi és a gyöngéd Lorenzo di Credi. Azonban az ujskola esztetikai nem álltak meg. A quattrocentoból még hátrább mentek, vissza, amennyire csak lehetett. Ruskin csak Giottonál és Cimabnenél állott meg, azokat foglalta le. És, nézetem szerint, itt egy kissé túlságba mentek a praerafaelisták. Elvesztették a lényegét a szemük elől: a kezdet és tetők, az éjszaka és a dél közötti ama búbajos hajnali pillanatot, mely méltán a legszebb kínese felfedezésüknek. Hisz igaz, hogy Cimabneban és Giottoiban benne van Botticelli, de akkor Michel Angelo is benne van, csak úgy mint a hajnal és a dél benne van az előző éjszaka méhében. Azért kissé túlzottnak találom a két alapító mester ama türelmetlen magasztalását, melylyel Ruskin mester „floreni reggeleiben” ugyszólván mindenké fel emeli őket.

Irodalom van már a praerafaalista iskolának és ismeretesek az irány fejlődésének a részletei. Ruskin Anglia művészetét akarta felfrissíteni a primitiv freskósággal s egy új művészetet teremtet hazájában, melyet első nagy mestere, Burne-Jones nevével szoktak megjelölni. A filozóf elméjű Ruskin, ki épp oly nagy szociológus volt, mint esztétikus, az élet minden terére átvitte ezt a renaissanceot: a társadalmi életbe, műtáparba,

házakba, butorokba. Angliából az irány átment Franciországba s így Európa többi részeibe.

Nos, mi volt ennek a kulturának az eredménye? Fortélyos kérdés, amelynél nehéz a döntés. Négy-öt száz éves géniuszok beajtása merő idegen fajokba mindig nehézséggel jár. Bajos az őszből egy parancsszóra tavaszt csinálni. Azt hiszem, a tanítványok a legtöbb esetben félreértették Ruskin: ő a primitív frissességnek csak a lelkét akarta iskolájába beolítani. Amde hol ez a lélek? A művészek vették a kézzelfogható: a formát, azt a bizonyos stilizált primitív formát. És mi lett az eredmény? Az, hogy amit azok a primitiviek a hit áhítatával s az ügyetlenség szent naivságával öntudatlanul csináltak olyanra, amilyen, — azt ezek a modern primitiviek hit nélkül, valami szentségtörő ügyességgel: öntudatosan átmozgatták... Olyan az, mint mikor az öreg ember gyermeknek öltözik fel s úgy ugrál, hogy fiatal legyen!... És csináltak Giottokat és Botticelliket, melyek egyszerű nevelésesek, mert hisz a tulzón egy primitív formából a századvégi fáradt hitelenség néz az emberre. De mit ér a forma fiatalága egyáltalán, ha a gondolat benne öreg? Olyan természetellenes, mintha a virágzó májusi fák alá havat festene az ember... A gondolatot pedig, fájdalom, nem lehet megfiatalítani. A stilizálás megfelelő gondolat-áttétel nélkül mindig gyöngesség: a modern primitiviek talmi-naiv formája is csak olyan mankó, amivel azok járnak, akik nem tudnak a maguk lábán megállani.

Anglia, mondom, a legtöbb hasznot húzta az új iskolából: Burne-Jones és vele még néhányan igazán tudtak kora-renaissance emberek

Karácsonyi
ajándéku
legkedvesebb,
legolcsóbb

KISS JÓZSEF összes költeményei.

ELSŐ TELJES, OLCÓS KIADÁS 6. ezer. Tartalmazza: a JEHOVA és a MESE a varrógépről című költeményeket is. — Ára díszes, egész vászonkötésben 1 frt 50 krajczár. 1 frt 60 kr előleges utalványozása esetén bérmentve küldi SINGER és WOLFNER Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

egy tábori ágyuval, Maxim-ágyuval és egy páncélos vonattal, megtámadták a boerok erődjét és egészen az erőd faláig hatoltak. A boerok azonban megvédték az erődöt. Angol részről 55 embert veszítettek; három angolt a boerok foglyul ejtettek.

Berlin, december 30.

A Rheinisch-Westfälische Zeitung brüsszeli levelezője Leyds, transvaali követtel beszélgetést folytatott, melyről a következőket írja lapjának: Leyds megvan győződve arról, hogy egyelőre nem is lehet gondolni a békére. A háború előtti állapot alapján való békekötésre gondolni se lehet. Lehetetlen az afrikandereket és földjeiket ismét kiadni az angoloknak. Ezek hozzánk csatlakoztak, vérüket és vagyonukat áldozták és így árulás volna tőlünk őket kiszolgáltatni. Leyds azt hiszi, hogy az angolok legközelebb megszállják a Delagoa-öblöt. A boerok azonban az angolok partraszállását meg fogják akadályozni.

HIREK.

Az utolsó probléma.

Igazán nagy volt-e a haldokló század? Ez a századvég utolsó napjának aktuális kérdése! Az én szerénységen, de erős hitem szerint: technikai alkotásokban és bűnhalmozásokban igen is nagy volt, ellenben a gondolatok megszilárdításában és az ítélkezésben törpe, ferde és kicsinyes. Semmit se termelt annyit, mint problémát. Az idők árában ez a század volt a problémákban utazó vitéz. Még az életkorát és a halálának záró pillanatát is probléma gyanánt hagyta hátra az utókorra. Nem tudta egész határozottsággal megállapítani: kilencvenkilenc évre terjed-e az életideje vagy százra?! — Ha a jövendő sirkövet emelne e század számára, azt kellene rávéni a köre: Ez volt az a század, amelyek 99 évig élt.

Különben a sirirat rejtélyességét talán megfűti a jövő így: Ez az Időszak volt a halál önkéntessége virágkora. És az Időszak követte az ő prototip gyermekeinek példáját: öngyilkossá lett, kivégezte magát császári rendelettel és pápai kinyilatkoztatással... 99 éves korában.

... Közleg az új század. Hajnalodik! Vagy talán csak a multnak szegénypirja világít?... Ez is probléma!

Fátyolt reá...

lenni és műveik örökbecsűek. De hát a többiek, — a kontinens primitívjei? Itt válik torzképpé a Ruskin irányja. Lehet, hogy tévedek, de én annak a művészeti pestisnek, amely most a szecesszió neve alatt dühöng Európaszerte, az eredetét a Primitívek s a Botticelli kultuszában látom. A dolog egy különös összetalálkozás révén Párisból indul ki. A praerafaelizmus Angliából jövet, ugyanis akkor lép fel Párisban, mikor ott a francia naturalizmus megbukik s a francia forradalmak hírtelenségével a szimbolizmus lép fel, hogy megmentse a világot. A primitív iskola s a szimbolizmus vadházaságának a gyermeke a tíz év előtti párisi szecesszió, vagyis az az *Art independant*, melynek hallatlanul hóbortos kiállításában annyit gyönyörködött a világ. Persze a francia józanság és finom ízlés mellett nem soká élhetett a Pizarrok e groteszk iskolája. Meghalt, de halála előtt még világra hozta gyermekét: a müncheni igazi Szecessziót. Hogy ez mennyivel nemesebb, vagy hóbortosabb a párisinál, azt nem vitatom, de a müncheni művészvívő nép s a dolgot önkénytelen „Jugend“-szerű tréfára fordítja. De menjünk tovább. A müncheni Szecesszió a gyermeke, a bécsi: ez rettenetes — ennek a gyermeke a pesti s ez még rettenetesebb. Azt hiszem, körülbelül ez a leszármazása annak a hazai legújabb renaissancnak, mely törvénytelen ágon a Ruskin unokája s a szelíd Botticelli dedunokája s mely lehetetlen képek és izléstelen butorok hóbortjával tölti be az országot —

De térjünk vissza abba a szebb világba, amelyben a művészek még az elméletek szürke színe nélkül is tudtak festeni és halhatatlan szépet teremteni. Ki volt ez a Botticelli, kinek bájos esetje olyan édes álmokat fest nekünk, amilyeneket csak a mesebeli tündérek újjai tudnak szőni? Menjünk és látogassuk meg őt a firenzei „Antica e moderna“ képtárban.

A XIX. század a kételkedés homályával burkolt körül mindent: kivéve a matematikát. És végül mégis megoldatlan kérdéseinek muzeumába helyezte el utolsóinak azt a számtani feladatot: hogy tulajdonképpen mikor is kezdődik a huszadik század?

Ez a század legutolsó problémája.

Feszl Géza.

Budapest, december 30.

— BUDAPESTI NAPLÓ. December 31-én új előfizető és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

A Budapesti Napló legközelebbi száma a kettős ünnep következtében kedden reggel jelenik meg.

— Üdvözlések az udvarnál. Gróf Apponyi Lajos magyar királyi udvarnagy és felesége holnap 31-én este 8 és 10 óra közt veszik át a legfelsőbb udvar részére az újévi üdvözléseket a budai palotában.

— Az orosz belügyminiszter Budapesten. Gorenkyn orosz belügyminiszter több napi itt-délkezés után ma elutazott Budapestre. Tegnap még meglátogatta a Nemzeti múzeumot és az Iparművészeti múzeumot és a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a látottakról. Gorenkyn most Konstantinápolyba utazott s onnan tér vissza Pétervárra.

— A szerb király Bécsben. Bécsből jelentik, hogy Sándor szerb király ma délelőtt meglátogatta a Práterben lévő új kaszárnyákat s az ott elhelyezett csapatok összes helyiségeit behatóan megnézte. Azután az osztrák muzeumba ment, ahol nagy érdeklődéssel nézte meg a téli kiállítást. Az Albrecht- és Vilmos-kaszárnyákban tett látogatása alkalmával behatóan megnézte a király az összes helyiségeket és végignézte a 43. gyalogezred két századának és a 84. gyalogezred első zászlóaljának gyakorlatait. Végül a 4. tüzérezrednek egy ütege vonult el a király előtt, aki a látottak felől rendkívüli meglepedését fejezte ki az ezredparancsnok előtt. Az osztrák múzeum kiállításának megnézte után megnézte a Künstlerhaus karácsonyi tárlatát. Jelen volt a király a spanyol udvari lovaglói iskola lovaglói gyakorlatain is. Látogatást tett Ferenc Ferdinánd főhercegnél és Kállay közös pénzügyminiszternél. Este 6 órakor ő felségénél udvari ebéd volt, melyen a szerb király kíséretével, az udvari és a többi méltóságok, Goluchovszki és Kriegerhammer miniszterek voltak jelen. Ebéd után a szerb király ő felségével a Burgszínházba ment, ahol a „Verschwender“-t adták elő.

— A bécsi nunciatura új tanácsosa. Délsből jelenti tudósítónk, hogy az ottani nunciaturához újonnan kinevezett tanácsos, Croy herceg ma reggel Rómából odaérkezett és elfoglalta új állását.

— Az abruzzói herceg utja. Rómából jelentik, hogy az olasz udvarnál aggodni kezdenek az abruzzói herceg és utiáránai miatt, akik a *Stella polare* az északsarki expedícióra indultak. A herceg ugyanis elutazása előtt és legutolsó levelében is azt ígérte: bárhol legyen is, rajta lesz, hogy karácsonyra hirt adjon magáról. Eddig azonban nem érkezett felőle semmiféle hír.

— Gróf Esterházy István halála. Pozsonyból táviratozva levelezzünk, hogy Esterházy István, Pozsony város és vármegye volt főispánja hosszas eszenvedés után ma, 78 éves korában meghalt. A megboldogult főúr egyike volt Pozsony város leg tiszteltetebb alakjainak, aki évtizedeken át vezérszerepet vitt a vármegye és város életében. Emlékezetes lelkes agitátora az egyházpolitikai mozgalmak idején, amidőn tiszteletre méltó egyéniségének súlyával és tiszta jellemével megtörte a pozsonyiegyházi klerikális ellenzékét. Mint főispán sokat tett Pozsony város szépitéséért, mint a szabadelvűpárt elnöke szervezte az egész megyében a szabadelvű pártot és több választáson át válságos időkben is diadalra vezette a szabadelvűségi zászlaját. Mint 26 éves ifjú huszárkapitányi ranggal küzdött végig a szabadságharcot és a hetvenes években a képviselőháznak köztisztelőben állott tagja volt. Halálát özvegye, a vértanuhalált halt báró Jeszenák János leánya gyászolja, de mélyen fájjalják elhunytát igen széles körben, ahol lángoló hazafiságot, tántoríthatatlan szabadelvűségűt ismertek. Pozsony városa rendkívüli közgyűlésén fogja kifejezni részvétét diszpolgárának halála felett.

— Schlauch Lőrinc gyászja. Dr. Schlauch Lőrinc biboros püspököt súlyos gyász érte. Testvére, özv. Schmidté, szül. Schlauch Erzsébet Bécsben, ahol fia dr. Schmidt Antal orvos közelében töltötte özevességé napjait, tegnap 80 éves korában elhunyt. E gyász eset miatt a január elsőjére, a bibornoki

palotában tervezett nagy ebéd, melyre a meghívókat már szétküldték, elmarad.

— B. U. É. K. Ez a négy betű így egymás mellé írva rossz régi módi, amiről jó volna leszokni már. Értelme nincs, értéke nincs, legfőbb a posta örül neki. Irtozatos halomban hordja szét a sablonkártyát s igaz ugyan, hogy csak krajcárt kap darabjért, de krajcárból lesz a korona. Én pedig, aki küldöm, az iródiakommal intézettem el az ügyet, ha van iródiakom. Éppen csak a címetek adom meg neki, valahogy ilyenformán: — Iksz ur küldött a tavaly? — küldött. — Irja hát bele. — Fals dolog ez emberek. Az új szabázon már hagyjuk abba. Manapság már bizonyos igazsággal kezelnek mindent. Hát eszelekedjünk azt meg a jó kívánságainkkal is. Ha érzem, hogy az ujesztendő napja dátum nekem ahhoz, hogy valami édes drága jó barátomnak elmondjam, hogy: — cimborá, tudom, hogy a mult évem nem volt valami kellemes, hát legyen jobb az új — akkor írok neki egy levelet, meleg szeretettel teli öt sorban, de nem négy sablon betűt, amit kidobok mindenki-nek, amit szétfúvok a világba, mint a szivarfüstöt. A B. U. É. K. idejét multa már. Afféle rokokó-ügy, őszinteség nélkül, becsületesség nélkül, hév nélkül. — Ezt persze tudom, én is, aki azt a bizonyos négy betűs kártyát megkapom és éppen ezért semmi örömem se tolik benne. Kapta ezer, kaptam én is és beszéljünk csak magyarul: — mit érdekel engem az olyan jó kívánság, amihez egy bizonyos rubrikás rendszer szerint jutottam. Az illető azt is mondhatta: — akassa fel magát az az ur a neve napján, hanem azért mégis kell neki küldeni egy kártyát. — Az az ur, akinek éppen a nevenapján kell megeselekedni az önakasztási ügyletet, én vagyok, a megtisztelt. — Hát az nem ér semmit. — Becsületesség, őszinteség kell lenni s így küld a *Budapesti Napló* mindenkinek boldog új esztendő jó kívánságot, aki bennünket szeret. Ami hűség, drága publikumunknak kívánunk annyi jót, amennyit ő meg képes rajolni magának, de nem per B. U. É. K. — hanem magyarul megírva, nem a sablon értelmében, hanem mert ez a dátum is egyik leginkább idekinálkozó aktualitás ahhoz, hogy megköszönjük a Fejlődésnek azt, hogy sok sok, ember van Magyarországon, aki bennünket megért és szeret.

— Az újságírók újévi. A *Budapesti Újságírók Egyesületének* tagjai holnap, vasárnap, délután 1/4 órakor gyűlnek össze az egyesület helyiségében, ahol Vészi Józsefet, az egyesület elnökét, Szabó Endre alelnök fogja üdvözölni az új év alkalmából.

— Japán vendég. Messze idegenből érkezett vendége van szép fővárosunknak: J. Kajura táviró-mérnök Tokióból. A japán posta és táviróigazgatóság küldte Budapestre a posta-, táviró- és telefonberendezések tanulmányozására. Megérkezése után azonnal jelentkezett a posta- és táviró elnökgazdájánál, Szalay Péternél, aki Hollós főmérnököt bízta meg a japán mérnök kalauzolásával.

— Az új század. Holnap, december 31-én éjjel 12 órakor a főváros összes katolikus templomaiban hálaadó istentisztelet lesz az új század kezdete alkalmából. Az ünnepi misét mindenütt a plébános tartja.

— Az új tartalékos tisztek. Bécsből jelentik, hogy a tartalékos tiszti kinevezések újévi lajstroma rendkívül terjedelmes lesz. Így a többek között ezerszázalékos több tartalékos hadnagy kinevezését közli a hadsereg rendeleti lapja.

— Gróf Nigra emlékirata. Gróf Nigra, a bécsi udvar olaszországi nagykövete nagyszerű diplomáciai munka kiadását tervezti, melyben az utolsó negyvenöt év politikai életének nevezetesebb eseményeit tárgyalja saját megfigyelései alapján, amelyeket mint nagykövet a párisi, londoni, pétervári, konstantinápolyi és bécsi udvaroknál tett. A mű valamennyi európai nyelven meg fog jelenni. A *Daily Chronicle* tudósítója arról értesül, hogy Nigra gróf, ki már a tavalyi hágai békekonzferencián a nagykövetei doyenje volt, a jövő évben végképp visszavonul a politikai pályától és állandóan Rómában telepedik le.

— Új választás Jászón. Jászón új választás lesz, mert Nátafalussy Kornél nem fogadja el a koadjutorágot. Mivel a prépost betegeskedése miatt nagy szükség van a koadjutorra, Wassics kultuszminiszter és Ivánkovics megyés püspök az új választást 1900. január 15-ére tűzték ki. A kijelölt választásnál ismét Ivánkovics püspök lesz a királyi biztos.

— La Revue Franco-Hongroise cím alatt Párisban Borostyáni Nándor szerkesztésében és kiadásában politikai, művészeti és közgazdasági folyóirat indul meg, melynek első száma január elsején jelenik meg. A vállalat célja megismertetni Magyarországot a múltját és jelenét, politikai és közgazdasági viszonyainkat, a magyar tudományt, irodalmat és művészetet, valamint közéletünk kiválóbb férfait a francia és franciánul olvasó nemzetközi közönséggel: kiváló tekintettel Magyarországot részvételére az 1900-iki világkiállításra. A vállalat körül új Budapestben, mint Párisban kitűnő nevű írók, tudósok és politikuskok csoportosulnak. A lap magyarországi képviselője Battaizsáki Lajos

— **Tolsztoj betegsége.** Legújabbán érkezett hírek szerint *Tolsztoj* állapota ismét rosszabbra fordult. Akik meglátogatták, azt mondják, hogy a nagy orosz író csodálatosan szép küzdelmet folytat a halállal. Minden közelebbi rokona ágya körül van; megtartotta szép, világos gondolkodását, derült kedélyét. Semmiféle gyógykezelésnek nem veti alá magát. Minden orvosságot visszautasít. Amely percekben betegsége nem kinozza, papírjait rendezői és szellemi végrendeletén dolgozik.

— **Darányi és a hazai ipar.** A földmivélségi miniszter utasította összes közvegeit, hogy az ipari szükségletek beszerzésére vonatkozó számítások odaítélésénél megfelelő minőség és ár mellett első sorban a helyi ipart vegyék figyelembe. Kételezte egyúttal őket, hogy ha a szállítás odaítélése körül kifünnök, hogy a szállítandó cikk külföldről való beszerzését igényel, a szállítás odaítélése előtt nek hozzá eséről-eséről jelentést és kériék ki engedélyét, melyet azonban csak akkor fog megadni, ha az illető cikket megfelelő mennyiségben, árban és minőségben hazai iparosoknál, gyárosoknál nem lehet megszerezni. Ez alkalommal arra is utasította közvegeit Darányi miniszter, hogy a kereskedők és iparosok számlái kifizetésénél mindig soron kívül intézkedjenek.

— **A kommun magyar miniszterének sirja.** Páris egyik temetőjében a szegényes sírok között is egy olyanban, amelyik a legszegényesebb, magyar ember pihen. Igazán pihen. Zajos, eseményekben gazdag időknek volt nemcsak tanúja, hanem tényezője is. Párisban érte a kommun ideje s a nagy elméjű szocialista annyira kivette a részét a munkából, hogy fölmérték benne a léngelést s hazájától messze, az idegenben miniszter lett az akkor még fiatal magyar fiúból. Frankl Leóval van szó. A francia szocialisták most azon fáradoznak, hogy emléket állítsanak a sirja fölé s nagy arányokban indították meg a gyűjtést a kegyeletes célra. A francia munkások különösen azért halásák Frankl Leónak, mert minisztersége idejében kiadott intézkedéseiből némelyek még ma is érvényben vannak. Ő a megteremtője egy törvénynek, amely a munkások érdekeit hathatósan védi a munkaadókkal szemben. A gyűjtést a *Petite République* indította meg s külön főlészóították a magyar elvtársakat is arra, hogy járuljanak hozzá fillérekkel az emlék költségeihez. Levelükben azt is megírták, hogy az emlékkőre vésendő fölírásban megemlékeznek arról is, hogy Frankl Leó magyar volt.

— **Ünnepelt polgármester.** Nagyenyed városa, mint levelezünk táviratozza, ma ünnepelte Kovács Gyula polgármester huszonöt éves jubileumát. Az ünnepet a délelőtti tartott díszközgyűlésen *Török Bertalan* országgyűlési képviselő, *Csaló alispán és Lázár* tanár üdvözölték; utána pedig leleplezték a jubiléumnak Gyárás Jenő által festett arcképét. A közgyűlés után a különböző hatóságok, testületek és a katonaság üdvözölte a derék polgármestert. Este 150 terítéki banket volt. A közgyűlésen *Zeyk főispán* és *Bartók György* református püspök is részt vett.

— **Mezőgazdasági munkások kitüntetés.** Dr. *Darányi* Ignác földmivélségi miniszter a napokban Nyitra vármegye négy mezőgazdasági cselédje és négy mezőgazdasági munkása részére, akik hosszú éveken át hűséggel, becsületesen és szorgalmasan munkálkodtak, egyenként 25—25 forint jutalmat és díszesen berakozott elismerő levelet küldött *Thuróczy Vilmos* nyitra vármegyei főispánhoz. Ezeket a jutalmakat és díszleveleket, a gazdaközönség, a Gazdasági Egyesület képviselői és a hatóságok közbenjöttével nagy ünnepélyességek mellett fogják átadni a kitüntetett munkásoknak. A miniszternek ez a győződő hitelem a mezőgazdasági munkások és cselédek iránt az egész országban mély hatást keltett.

— **Hajótörés.** *Folkestoneból* jelentik, hogy egy német póstagözös, amelynek a nevét még eddig nem tudják, tegnap este *Dungene*a mellett hajótörést szenvedett. A nagy vihar miatt nem lehetett mentőcsónakokat kiküldeni.

— **Mentőtanfolyam férfiak és nők részére.** A budapesti mentőegyesület január hó 11-én új tanfolyamot nyit férfiak és nők számára az első személynyújtásból. Jelenkezni naponta lehet a mentőegyesület órávezetésénél (V. Markó-utca 22. sz.)

— **A Dunáról.** A tegnap beállott enyhe időjárás következtében a Dunán megállapodott jég tegnap délután szép lassan megindult s most egyre zajlik. E mellett a víz rohamos áradásnak indult, úgy hogy például a fővárosnál tegnap óta 85 centiméterrel emelkedett s a mai magassága 324 centiméter. A földmivélségi miniszterium vizrajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint a Duna Stüdenig apad, innen fölfelé egészen Paksig árad, viszont innen Zimonyig apadóban van. A Dunán a Lízitől Aschachig zajlik a jég, Becsnél torlódás van, míg Pozsony-

nál áll a jég. Komáromnál szabad a Duna — teljesen jégmentes. Paksig zajlik a jég, Bajától egészen Báziasig szilárdan áll.

— **Hol az igazság?** A népszámlálás dátumán összevezetelt két könyvomat lapudósok. Az úgy roppant bonyolodott, hát nagy rendet kell tartanunk az elmondásánál, — ime. A *Hircsarnok* azt jelentette, hogy a népszámlálást elhalasztották 1900 december 31-ikére. Nosza, fölriadt a *Budapesti Tudósító*, irván a következőket:

Az a híresztelés, mintha a népszámlálás 1900. január 1-éről 1900. december 31-ikére halasztatott volna el, a *Budapesti Tudósító* értesülése szerint, nem egyéb bárgyu kóhollandyánál. A törvény a népszámlálást január hó 1-ére rendeli, és semmi ok sincs arra, hogy a törvény ne hajtsák végre.

Hát itt a homály. Tehát a törvény január 1-ére rendeli el a népszámlálást s az aktus meg is fog történni. Nincs semmi akadály. E szerint hétfőn reggel már javában számlálják majd a népeket — Kárpátoktól — hiszen tetszik tudni — az Adriáig. Furcsa kissé az eset. A hatóságok ugyanis semmit sem készülődtek bétífi munkájukra. Némi káröröm vegyül a *Hircsarnok*nak a *Budapesti Tudósító*hoz intézett válaszába, amely úgy kezdődik:

A *Budapesti Tudósító* az 1900-iki népszámlálásról félhivatalos cáfolat keretében azt írja, hogy a törvény a népszámlálást január elsejére rendeli és semmi ok sincs arra, hogy a törvény ne hajtsák végre, vagyis a *Budapesti Tudósító* azt állítja, hogy a népszámlálás január 1-én mégis megtörténik.

Már éreztető a lóporzag. Itt nagy ágyú fog elsülni. Ime, a *Hircsarnok* legerősebb ütőkártyája:

A *Budapesti Tudósító* cáfolatával szemben a *Hircsarnok* idézi a népszámlálásról a képviselőházban 1899. évi november hó 8-ikán hozott törvényt, amelynek első paragrafusa így szól:

A magyar korona országainak területén általános népszámlálás rendeltetik el. Ezen népszámlálás az 1900. évi december hó 31-ike és 1901. évi január hó elseje közötti éjféli időpontjában létező népességi állapot szerint 1901. évi január hó elseje és 10-ike közt országsszerint megindítandó s szakadatlanul folytatandó, s ez idő alatt be is fejezendő.

Ez a törvénysszakasz elég hiteles arra, hogy a félhivatalos cáfolatot kellő értékére szállítsa le.

Már most hol az igazság? A *Hircsarnok* azt mondta, hogy elhalasztották a népszámlálást. A *Budapesti Tudósító* azt monja, hogy a népszámlálást nem halasztották el, hanem január 1-én megtartják. A törvény pedig azt állítja, hogy 1901. január 1-je és 10-ike között számlálják össze a lelkeket. Hol az igazság? A törvényben.

— **Mercier.** Ez a név még mindig aktuális. De talán már nem sokáig. A *Petit Caporal* szerint a szenátus legközelebb újra állami törvénysszékké alakul, hogy itéletet mondjon Mercier ügyében, akit a francia kormány most már hajlandó feláldozni. A francia kormány, mely legutóbb a becsületrenddel tüntette ki a Dreyfus fölméltése mellett szavazott tiszteteket, úgy látszik, részletekben bonyolítja le a rennesi pört, mely még sem volt a legutolsó szó. Akkor még veszedelmes hangulatok dolgoztak Franciaországban s a kormány inkább megalkudott a helyzettel, semhogy határozott szóval exploziót okozzon. Megnyugodott olyan itéletben, mely a katonákat is kimélté s elvégre Dreyfus sorsán is javított. De amilyen mértékben csillapodnak a kedélyek, fokozatosan megy a Dreyfus-ügy likvidálása is. A két tiszt, aki Rennesben fölméltésre szavazott, megkapta a becsületrendet. Most Mercier alól huzzák majd ki a gyékényt. Valamikor aztán sor kerül talán Dreyfusre is, aki utóljára marad, de hát ő az Ördögsgizeten beletanult a várásba. Vár most is türelmesen.

— **Budapesti magyarság.** Egy olvasónk írja: „A fővárosban időzöm és mint jó alföldi magyarnak, sok furcsa magyarsággal írott cégtábla bántja a szememet. Ma a Royal-szálló előtt mentem el s ott a következő táblát láttam:

ITT
ALABÁSZTI TÁRGYAK
KAPHATÓK.

A jó kereskedő úgy látszik azt hiszi, hogy *Alabászt*, ez egy város és a német *Alabaster* azt jelenti, hogy *alabászt*...

— **Kardpárba.** Az Arlow-féle vívóteremben ma este *Miklós* Geza hivatalnok kardpárbaít vívott *Dezso* Márton színíróvendékekkel. A párbaít, amelyre összeszóialkozás adott okot, Miklós sebesülésével végződött.

— **Sorsházás.** A magyar királyi állami jótékonyceüi sorsjáték húszadik ma este tartották meg a lotto-igazgatóság helyiségében. A 150.000 koronás fönyereményt a 855. sorozatu és 19. nyereszámu sorsjegy nyerte meg.

— **Nem tessik az ablakukba.** Ezuttal az ügyvédekről van szó teljes általánosságban — husz százalék kivétellel. Ők nem tessik az ablakukba *Bajkor* Tamás, rozsnnyóli járásbíró végrendeletének azt a passzusát, amelyben rólu emlékezik meg a már elhunyt jó ember. Minden vagyonát arra hagyta, hogy szegény és szorgalmas fiatal embereket diplomához segítsenek vele. Csak azok a fiatal emberek vannak kizárva az alapítvány jótéteményéből, akik fiskálisok akarnak lenni. Ezt a rendelkezést így magyarázza meg a végrendelet:

Mivel hosszú, fáradságos bírói pályám és működésem alatt meggyöződést szereztem arról, hogy az ügyvédi karnak legalább is nyolctized része önző, jellemnelküli, szivtelen egénekből áll, kik képesek a koldus nyakából még a tarisznyát is levenni, ha egy pár krajcárt szimatolnak benne, kiknek minden törekvése és igyekezete megszorult megbízók és ellenfeleik kizsákmányolására irányul és csakis kéttized része tud és képes a valódi ügyvédi hivatás színvonalára és magaslatára fölemelkedni és hivatásának megfelelni, mely meggyöződésben, úgy hiszem, a nagy közönség is osztozik, én a magam részéről nem lévén hajlandó és nem akarván az első sorban jellemzett ügyvédek számának szaporításához hozzájárulni, azon ifjakat, kik ügyvédi pályára szándékoznak lépni és arra készülődnek és az általam alapított ösztöndíjat óhajtanák céljaik elérésére igénybe venni, az ösztöndíj általi segélyezésből kizárom.

Bizonyára van az öreg urnak sok igaza, de maga a kar erre a kemény kritikára nem szolgált rá. Azt hisszük, hogy a százalékban tévedett a végrendelet. Sokkal több az olyan ügyvéd, aki hivatása magaslatán áll, mint amennyit a végrendelet elismer.

— **Eltűnt könyvvezető.** *Szathmárról* táviratozzák: A szathmári kereskedelmi és iparbank főkönyvvezetője, *Steinberger József* e hó 26-án nyomtalanul eltűnt a városból s azóta nem látta senki. Azt hiszik, hogy Amerikába ment; neje sincs a városban, állítólag utána ment. A bank igazgatósága ma délután kezdte meg a vizsgálatot, mely ki fogja deríteni, hogy *Steinberger* eltávazása mince-e összefüggésben hivatalos működésével. *Steinberger* egyébként boldogtalan családi életet élt és így nincsen kizárva, hogy e miatt távozott. A vizsgálat eredményét *Szathmáron* nagy érdeklődéssel várják, mert az iparbank igazgatósága, felügyelő bizottsága és a hivatalnokok nagy része az eltűnt *Steinberger* családjából választatot.

— **Meghosszabbított bérletjegyek.** A *Budapesti Tudósító* jelenti, hogy *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszter méltányolva egyrészt azokat a nehézségeket, amelyeket az 1900. évre szóló vasúti jegyek kezelése illetőleg kiállítása a magyar királyi államvasutak igazgatóságánál okoz, másrészt különös figyelemben részesítve azokat a nem ritkán fontos okokat, amelyek megokolta teszik, hogy különösen az azzal ellátott köztisztviselők vasúti bérlet- és szabadjegyeket főnnakadás nélkül használhassák, értesítette a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy az 1899. évre kiállított államvasúti összes bérlet- és szabadjegyek érvényét 1900. január 15-ig kiterjesztette.

— **Tíz ezer forint a sárban.** *Winter* Manó fuvaros ma reggel a főkapitányságra vitt egy táskát, amelyet a kőbányai uton a sárban talált. A táskában 5 ezres, 10 százás és 4000 forint értékű 5 és 10 forintos bankjegyei volt. A 10.000 forintot egy budapesti banktisztviselő vesztette el, akinek a feljelentésére a kapitányság éppen meg akarta indítani a nyomozást. A becsületes fuvaros által beszállított táskát a rendőrség átadta a kétségbeesett tisztviselőnek.

— **Az orvostudomány** már régebbi időktől fogva kísérletezett az ártatermekkel, mint táptérkekkel és csakhamar felismerte azok hygienikus hatását és jótékony befolyását az emberi egészségre. Utabb időben — különösen mióta a kőbányai királysöröző, mint első a hazai sürgyarak között, a malatasört gyógyceleokra gyártja — kiválólag a malatasör keletette fel a szakértő tényezők figyelmét és úgy tapasztalták, hogy a *Góliát-malatasör* elnevezése alatt forgalomba hozott gyártmány nemcsak hatásos gyógyszerként, hanem felette kellemes itülő italkepp is előnyneil használható. Ennek folytán orvosi karunk tekintélyei alkalomadtán leginkább a *Góliát-malatasört* ajánlják a betegeknek, üdülőknek és mindazoknak, kiknél az javálva van, mert ez egyesíti magában leginkább és legnagyobb mérvben a gyógyhatásu tulajdonságokat és így legjobban felel meg a malatasört használni kívánók egészségi igényeinek.

— **Nagy havazás.** *Lőcséről* jelentik, hogy *Szepesmege* egyes községei a nagy havazások folytán egymástól el vannak zárva, különösen *Szepes* és *Gömör* megye hatarközségei a beállott közlekedési akadályok folytán hónapokon át nem érintkezhetnek egymással.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körut 17. szám.

Kioszközül szabadalmakat, financiroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

— **Vétségért halál.** A párisi törvényszéki palotában valami kis hivatal viselt az öreg Portall, aki különben nemcsak igazságügyi hivatalnok, hanem tőkepénzes is volt. Az öreg ur mindig nagy súlyt helyezett a jó hírverésre meg a hivatalával együttjáró tekintélyre. Az élet művészetének sem volt ő a legutolsó komédiása, amennyiben kellemes otthon is terezett magának. Olyan fiatal és esinos leányzó ruházott föl az öreg a törvényes feleség jogaival és kötelességeivel, akinek ő bátran az apja is lehetett volna, nemcsak a férje. Öreg férj és fiatal asszony pompásan megfértek egymás mellett és semmiféle házasságtörési dráma nem mutatkozott a szemhatáron. A fiatal asszony miatt akár éhen halhattak volna a modern francia színműirodalom ama botrányos kronikái, akik a házasságtörésnek különböző műanszait lesik és kultiválják. Ez a menyecske nem juttatott nekik anyagot.

A boldog és nyugalmas házasságot nem a kikapós asszonyi természet, hanem valami apró rendőrségi ügy zavarta meg. Az öreg Portall hatvan éves kora ellenére a párisi rendőrségnek titkos megbízottai néhány hóval ezelőtt azzal az ocsmány váddal támadták meg, hogy a közszemérem és a természet ellen egyszerre vétkezik. A szolid életmód, a hivatalos állás, a köztisztélet, melyben a vádolt részesült és az a körülmény, hogy szép és fiatal asszonnyal boldog házasságban élt, mindmegannyi ellenbizonyítékának látszott a bemoeskoló gyanúsítással szemben. Ennek ellenére a vád mindinkább megizmosodott és az első fórum elítélte a vádoltat. Az öreg Portall megfőlébbezte az ítéletet s Páris legnevesebb ügyvédjét bízta meg a védelmével. Tegnapelőtt tartották meg a második végtárgyalást. Az ügyvéd a terhelő bizonyítékok hézagosságát vitatta, a vádolt pedig esküdjözésekkel erősítette ártatlanságát s nagyban hangoztatta, hogy ő valami szerencsétlen félreértésnek, esetleg az igazi bünnel való hasonlatosságának esik áldozatul. Mielőtt a törvényszék ítélethozatalra visszavonult, a vádolt ennyit sugott oda ügyvédjének: Ha elítélnék, megölöm magamat.

Néhány pillanat múlva halotti csöndben hirdette ki az elnök az ítéletet, mely három havi fogságbüntetést szabott az elítélte. Az ítélet zárószavának elhangzása után az elítélt hirtelen mozdulattal mérget ivott és a törvényszéki tárgyaló teremben néhány perc múltával meghalt. Az öngyilkosság megingatta az ítélet hitelt, hanem azért a fölmerült kérdés továbbra is kérdés maradt.

— **Elosipett betörő.** A fővárosi rendőrség ma elfogott egy ismert betörőt, aki a hónap elején Szegeden biztosította Scheiner Samu ékszerszűzletét. Szikszay József rimaszombati születésű 22 éves bádócsalagságyra és illető s elhagyott kedvese játszott a rendőrség kezére. Amikor a szegedi betörésről értesült a főkapitányság, szemmel tartotta a fegyházból kikerült, szabadon lévő betörőket, de egyikben sem tudta felfedezni a keresett betörőt. Már le is mondták a reményről, hogy elfogják, a minap azután egy kis levélkét kapott a rendőrség. Ez volt benne írva:

Tudomására hozom a tisztelt főkapitányságnak, hogy december 5-ike óta egy veszedelmes betörő tartózkodik Budapesten. Sok pénze és ékszere van. Fogják el és csukják le, ezt kívánja neki bosszúból valaki, akit megcsalt.

A főkapitányság mindjárt a szegedi betörőre gondolt s a zálogháztulajdonosoknak újból elküldte a betörő személyleírását. Ma reggel nyolc órákor azután egyik belvárosi zálogháza belépett egy fiatal, uriasan öltözött ember, aki egy arany karperecöt akart elzalogosítani. A zálogháztulajdonos azonnal felismerte benne a szegedi betörőt. Segédjét rendőrré küldte s mikor a rendőr belépett az üzletbe, a betörő az ajtóhoz rohant, de elesíték és bevitték a főkapitányságra, ahol Bérczy kapitány vallatásra fogta. A betörést beismerle s elmondta, hogy az ékszereseken kívül ellopott ezer forintból 400 forintot elkülöltött, hatszáz forint pedig még nála van. Ezt meg is találták. Amikor Budapestre jött, Baross Terézszel, egy szegedi születésű lánnyal állt össze közös háztartásba, de nem győzte pénzzel s elkergette. Ez a leány jelentette föl a rendőrségnél. Lakásán megtalálták az ellopott ékszerek nagy részét.

— **A legtöbb mámorosság** újév éjjelén észlelhető. Miért? Mert a különböző üdvözlőknek a pörémbertől felfelé feleslegesen készpénzt adnak azok a kezébe. Mily sokszor hozták az újév pénzajándékosok megváltásának kérését 'szünyegre. De még egyetlen egy évben sem talált olyan megoldást, mint az idén. Mit szokott Nagyságos Asszonyom álag ajándékozni? Egy koronát, kettőt, hármat? Vásároljon kérem üdvözlőjének ugyanennyi sorsjegyet, természetesen a budapesti poliklinika nagy jótékony-

sági sorsjáték sorsjegyeiből! A pénzérték ugyanannyi marad, ezenfelül azonban megajándékozottjának azt a lehetőséget nyújtja, hogy egy 100.000 korona értékű főnyereményt, továbbá 5 nyereményt egyenkint 20.000 korona értékben összesen azonban 200.000 koronát nyerhet. E mellett Nagyságos Asszonyom minden irányban a jótékonyág oltárán áldoz. Ön ajándékot kiosztotta s egynéhány szegény embernek megszerezte azt a lehetőséget, hogy megélhetési módját szilárdítsa. Sorsjegyek darabonként egy koronáért mindenütt kaphatók.

— **Házasság.** Dr. Riegler Gusztáv, kolozsvári egyetem tanár ma délelőtt a belvárosi főplébánia templomban vezette oltárhoz Alpár Mariska kisasszonyt, Alpár Józsefnek, a budapesti légszuszgyárak felszerelési osztályfőnökének leányát.

Rosenbaum Menyhért eljegyezte Mühlberg Gizella kisasszonyt, Mühlberg József leányát Budapesten.

Sonnenfeld Jenő eljegyezte Felischer Ellát Budapesten.

Szemere Ernő m. kir. államvasuti hivatalnok eljegyezte Grünbaum Esztké kisasszonyt, Grünbaum Lajos kereskedő leányát Újpesten.

— **Athlétá-bál.** A farsangnak évről-évre egyik legelőkelőbb és legsikerültebb bálja szokott lenni az Athlétá-bál, amely ezidén is a hagyományos napon, február 1-én lesz. A bál rendezőbizottsága már megalakult a következő tisztikarral: Elnök: gróf Andrássy Géza, a M. A. C. elnöke, alelnökök: gróf Széchenyi Imre és dr. Kvasznay Ferenc, a M. A. C. alelnökei, Asbóth Jenő bajnok, dr. Bothmer Jenő és gróf Csekolics Gyula, pénztárnokok: Friedrich Nándor és Hubay István, ellenőr: Abray Zoltán, jegyzők: Magyar Elek, dr. Pétery Ferenc, Kabdebó Gyula, dr. Rhorer László, Sághy Gyula, ifj. Szilágyi Lajos és dr. Zachár Gyula, háznagyok: K. Császár Géza és dr. Pekár Gyula. A rendezőbizottság minden szerdán este 6 órákor ülést tart az Athlétá-kaszinóban (Szenkirályi-u. 22.). A meghívók szétküldését már a napokban megkezdik. A bál jövedelméből 60 koronát a Hírlapírók nyugdíjintézetének adnak.

— **Zenekisérrel jött a világra.** Sternberg Ármín és testvére hangszerkereskedésében vidám jelenet játszódott le ma reggel. Egy urinó jelentett meg többek között, hogy kicsinyjének valami automata zenészerszámot vásároljon. Az előzőeken segéddek készlettel szolgáltatták meg a különféle ördögös hangszereket. Vidám hangok töltötték meg a helyiséget. Keringő, polka, csárdás hangjai váltakoztak. Az urinó sokáig habozott, hogy melyiket válassza a sok közül. De egyszerre csak rosszul lett, ájuldozott. A boltban pánik keletkezett, de az ijedelmet csakhamar pajkos jókedv váltotta fel. A hölgy — egy egészséges fiúgyermeknek adott életet. Az egész zene-automaták vidám indulóba fogtak, egy üdvözlők a legitiabb hangjait. A tulajdonos rügtön orvost és egy tudós asszonyt hozatott, akik aztán lakására szállították a hölgyet.

— **Szilveszter-est.** A Hunnia magyar bicikli-klub december 31-én este 9 órákor az országos kaszinó külön helyiségében Szilveszter-estét rendez. Vendégeket a klub szívesen lát.

— **Halálozás.** December 30-án elhunyt a fővárosi kereskedői kar egy tekintélyes tagja: Krantz Ede khina-ezüstgyáros és kereskedő. Szerény eszközökkel kezdete üzletét, de szorgalmas munkával fia támogatása mellett is mihamar jelentőségre jutott. Krantz honosította meg Magyarországon először a khina-ezüst gyártást. Az elhunytban Förster Nándor vezérigazgató, miniszteri tanácsos, apását gyászolja.

Erdélyi János fővárosi I. osztályú pénztáros, tegnap meghalt Budapesten, 63 éves korában.

— **A vidéki zálogházak.** A kereskedelmi miniszter elrendelte a vidéki zálogházak, különösen a magánkézre zálogügyletek sok esetben aránytalanul magas kamatállásának leszállítását. E tekintetben javaslatfőtele hivatnak fel azok a törvényhatóságok, amelyeknek területén a kamatok még nem felelőnek s az ország egyéb vidékein levő zálogügyletek által szedett kamatokkal arányban nem állónak mutatkoztak. Ezzel kapcsolatban igazolásra szolgáltatták fel azokat a zálogüzlettel foglalkozókat is, kiknek üzlete a kereskedelmi minisztériumban vagy egyáltalában nem, vagy csak hiányosan volt bejelentve, továbbá azokat, akik a részükre megállapított díjaknál magasabb díjakat szednek.

— **Kifosztott lakás.** Az utóbbi időben újra gyakoriak a lakásfosztogatások. A tolvajok kilesik, hogy mikor nincsenek otthon a házbellek s ákulással felnyitják az elhagyott lakást, ahol azután a szekrényeket kifosztják. Tegnap is történt egy ilyen eset. Tepik István fa és szénkereskedő Oriás-utca 3. szám alatt lévő lakását ismeretlen tettesek ákulással felnyitották, a szekrényeket feltörték és körülbelül 90 forint értékű ruhameüt elloptak. A rendőrség nyomozza a betörőket.

— **Keleti higiénikus gyártmány.** A legismertebb és leghíresebb hazai cégek közé számítható Keleti J. műszer- és kötszer-gyáros (IV. Koronaherceg-utca 17.). A cég tevékeny főnöke által feltalált csaszár és királyi szabadalmi sérvtűzők nemcsak itt, hanem a külföldön is a legjobb hírnévnek örvendnek. Legutóbb új árjegyzőket jelentek meg: sérvtűzőkről, orthopaediai készülékekről, sebészeti műszerekről, gummi árukról, állatgyógyászati és gazdasági műszerekről, melyeket kívánatra minden érdeklőnek ingyen és bérmentve megküldetnek.

(x) **A Zoltán-féle** csukamájolajat gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be, mert teljesen szag és íz nélküli. Üvege 1 forint. Zoltán B. gyógyszer-tárában Budapest, Hold- és Nagy-Korona-utca sarkán.

(x) **Egyesületek és társulatok** rendezték mulatságaikat tombolával, ezeket igen tréfás összeállításban jutányosan kapják Feldmann Antalnál, Budapest, Kerepesi-ut 50. Bővebben a mai hirdetés.

(x) **Eggy mellpasztillája** gyorsan és biztosan hat köhögéssnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál. Kapható minden gyógyszer-tárban és droguériában. Doboza 50 kr. és 1 frt (próbadoboz 25 kr.). Fő- és szétküldési raktár: Nador-gyógytár Budapest, Váci-körút 7. sz.

(x) **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülgugásból dr. Nicholson mesterséges dohártyájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. Nicholson intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dohártyát, ingyen megkapják azt. Levelek Institut Nicholson Lougott, Gunnersbury, London, W. England címére küldendők.

(x) **Újévi szerencse-malacok, tréfás tombolák, korcsolyák Kertész Tódornál.**

A század agóniája.

Írta: Salamon Ödön.

Budapest, december 30.

Hiába mondják, hogy a huszadik század 1901-ben kezdődik. Hiába hasonlítják össze az esztendőket a forintokkal, és hogy e szerint a második forint is szüzege krajcárnál és nem a századiknál kezdődik.

Nem. A tizenkilencedik századnak órái megvannak számlálva.

Csak percek választanak még el attól a nagy pillanattól, amikor az 1900-ik esztendőbe lépünk.

Ebben az írásjegybem: „ezerkilencszáz”-ban nyilvánul a huszadik század kezdete.

Ez az írásjeggy figyelmeztet az egész emberiséget arra, hogy a mostani század — volt.

A tudomány és a jogos igazság meghosszabbíthatják életét még egy esztendővel. Hiába. Ez a század menthetetlenül veszte van.

Már halljuk a halálhörgést, mindinkább erősebben és hatalmasabban. Beállott az agónia.

Olykor-olykor felelmezt és néhány világos percében eszébe ötlök egész multja...

Fojtsuk vissza léleketünket és hallgassuk: — Nagyon rosszul kezdem meg életemet. Első Napoleon császárral.

A francia dicsőség, a francia húság nagy férfira, de az emberiség átka.

Milyen könnyű dolgom lett volna, ha megmaradt volna konzulnak, és oázári növény helyett mindenütt az egyenlőség eszméjét ültetve volna.

Hát vérelem kezdem. Rettenetes sok vérelem, millió és millió ember ártatlan vérelem, mert egy semmiből lett férfi önzően visszaelt a helyzetével.

Megtörték, lenyűgözték, de a népek szabadságának vége lón.

Ugy látszott, hogy a nagy Convent, az én érdemes elődöm legnagyobb alkotása leromlott örökre.

Közel voltam életem feléhez (már néhány ósz hajszál is volt a fejemen) és első Napoleont még mindig nem hevertem ki.

Aztán a szabadságnak márciusi szellője lengett végig Európán és egy kis nemzet, amelyről már alig beszéltek, hatalmas életjelt adott magáról! A sajátos és nyugaton egyáltalában érthetetlen nyelven, lángoló betűkkel írt egy fiatal poéta, Petőfi Sándor, életem egyik büszkesége és ha az egész emberiség nem is, de a nemzete és én megértettük. (Utódaimnak a feladata őt az egész emberiséggel megértetténi.)

De első Napoleon korának átka gyanánt fennmaradt a fejedelmek szent szövetsége, mely a korzikai tüzerhácnagy hatalmát megdöntötte.

Azóta, ha egyik fejedelem trónja veszedelemben forog, úgy egy másik, amint az egy hü „cousin”-hez illik, kiségti a bajból.

Tehát leigázták ezt a sajátos, vitéz népet, amelynek a középkorban és az új kor küszöbén egész Európa köszönheti a szabadságát.

Aztán az osztrákok olyan szegényletes napot csináltak nekem, hogy ennél borzalmasabb nem is volt életem végéig.

(Szinte látom már utódom kárörömbe fojtott kacagását.) Hol volt akkor Európa, amely annyiszor

HUNGARIA-vasfürdő

Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.

Gőz- és kádfürdők.

Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

hangoztatja az emberiség jogát és néha csekélységért is lármát csap, amikor tizenhárom uri embert, tizenhárom vakmerő és számtalan csatában résztvevő, lovagias érzésű férfit, tizenhárom, hazáját szerető embert egymás szemé láttára csuf módon kivégeztek?

Talán egyetlenegy században sem volt annyi politikai gyilkosság, mint az enyémben.

De azt az egyet restellem, hogy életem egyik szörnyszülőltje, — Haynau — természetes halállal halt meg.

Hiába az a szobor Aradon, hiába a sok gyász-mise, az ilyen néői gonoszságot meg kell torolni a történelmi tanulság kedvéért.

Restellem, hogy ez az ember mint földbirtokos nyugodtan tudott megélni tiszta magyar vidéken és akadtak még szomszédjai is, akik visszaadták a látogatását.

Az semmi, hogy Londonban megtépték kisé a bajuszt. Egy kis magyar Maffia nagyon is helyén lett volna. Hisz néhány hisztorikus engem ugyanis a politikai gyilkosság századának fog nevezni (oh, azonkívül lesz még vagy kétszáz melléknevem).

Amilyen szégyenletes napom ez az 1849. október hatodik, épp úgy lesújtott késő aggastyán koromban az 1898. szeptember tizediki nap.

Egy szerző-széljével csavargó olasz komornyik leszurt egy fejedelemszöveget, és milyen asszonyt! Páratlan eset a világtörténelemben! Büszke vagyok arra, hogy talán egyetlen egy században sem tettek annyit az emberiség érdekében, mint az én századomban.

Nem, de ezt a svájci humanitást restellem. Erzsébet királyné gyilkosa nagy, tiszta szobában tölti el életét, olvas könyveket, reggeliz, ebédel, vacsorál és tiszta ágyban alszik.

Furcsa emberek ezek a svájci republikánusok. Azt mondják, hogy a törvénynek van joga ahhoz, hogy az embert megfoszassák szabadságától, de semmi egyébhez már nincs jussa.

De retentem ennek az undorító gyilkosságnak a tanulsága is. Egy párizsi cselédleány a párizsi lencsés rekeszébe dobta fiatal gyerekeit, aki olasz koldusok közt tengette ifjúságát. És ez a megrögzött ember átdöfte a magyar királyné szívét, csak azért, hogy törvénytelen származását, fiatalkori szenvedéseit egy ártatlan fejedelemszöveget megbosszulja.

Oh, lesznek-e még utódom életében, a huszadik században törvénytelen gyermekek?

Ti bölcs szocialisták, akik a mostani társaság épületét már bontjátok, az hiszitek csakugyan, hogy a földi javak egyforma elosztásában és a jogegyenlőségben áll az emberiség boldogsága?

Századomnak is egyik legnagyobb bűne (hogy vezeklek érte!), hogy nem egyformán nevelik a gyermekeket. Egyformán kell a lelket idomítani, alakítani és nemesíteni! Egyformán szépen, egyformán nemesen gondolkozzék minden ember. Nincs az az átöröklött gonosz tulajdonság, amelyet helyes neveléssel kiirtani, vagy legalább is ártalmatlanná tenni ne lehessen.

Pokoli szégyen és düh fog el, ha vissza merengek a multba. Hány léha lelkű gonosz Machbethné-féle asszonyt neveltek bársonyban, selyemben, hintóban, francia kisasszonnyal és angol miszszol (élete csupa elfojtott botrány) és mint erényes nagymamát temették a tömeg bangos zokogása közepette.

Mig millió és millió, néha királynői szépségű leányt sárban, piszkokban, szemétdombon nevelnek fel, vadállati érzésű környezetben, ahol ezer meg ezer bájos, nemes női szív párolog el az eladott szerelem mocsarában, és hogy a börtönökben (annyi fogház és annyi rab egyetlen században sem volt) annyi jobb sorsra érdemes, züllöttlelkű ember pusztul el, ennek az egyenlőtlen nevelési rendszer az oka.

Nézzétek a királyleányokat és hercegnőket, mint választanak szívük szerint — szerelmet!

Tudják ők, hogy mire a királyi sirbókban nyugszanak, ott már hasztalan minden.

A feltétlen boldogságot keresik ebben a rövid életben, amelynek eleje sirással a vége hörgéssel kezdődik, a közepé meg teli van apróbb-nagyobb bajjal, betegséggel, és ami öröm benne van, azt az ember konvencióhoz, feltételek köti.

Ők az új iránynak bátor előharcosai, akikre épp oly büszke vagyok, mint a gőzöpre, a vasútra, a villamos világításra, a drót nélküli táviratozásra, a telefonra, a fonográfra és a cinématográfra. (Fájdalom, a kormányozható léghajó utódom alkotása lesz majd.)

Boldog lesz az a század-társam, amelyben senki sem fogja túlélni apját, anyját, testvéreit (hisz most a legboldogabb ember is átszáll ilyen borzalmas, apró tragédiákban) és ha ő maga meghal, hát nem hagy hátra árvákat, özvegyet, senkit, csak barátot, aki éppúgy tovább mulat majd, mint a mai.

Szóval az állam adja ki majd a parterre cédulát, hosszút, vagy rövidet, a halott polgártárs érdeme szerint.

És a sok elveszett, poézisba oltott majomszeretet helyett újabb költészet vonul az emberiségbe. Minden óriásnak, minden törpének meglesz a maga méltó párja.

És szebbek, jobbák, nemesebbek meg erősebbek lesznek az emberek, mert az ős ösztön szeretete hozta őket a világra.

Annak a mai fogalomnak, hogy rossz nő, nem lesz semmi jelentősége. Csak az lesz a rossz nő, aki gyilkol, lop vagy rabol.

És röhögni, kacagni fog mindenki, hogy az emberiség évezredekben át mily nyomorultan rendezte be életét.

Szebbek, jobbák, nemesebbek lesznek . . . (Nagy fuldoklási roham lepi meg a haldokló tizenkilencedik századot, és még erősebb hörgés.)

(Újra felelmélt és szakgratofitan folytatja.)

— Szecesszió, szünjék meg a te neved, mert hiszen Michel Angelo szoboralkotásai is csupa szecesszió volt már és nevezétek el csak a nyakendőkét ő róla.

Vér, borzasztó sok vér foly odalenn Transvaalban és nevetnem, röhögnöm kell néhány perccel halálom előtt.

Az angol királyné csokoládéval eteti katonáit. Ez a csokoládé az angol világmuralmának végét jelenti. Igen, már a huszadik század elején nem divik többé az angol miss, és az angol nyelv kimarad majd a divatból.

A latin faj szörnnyű kudarcokat szenvedett életében. De a brutális hatalom lehet a németé, lehet az angolé, a szellemi életben, — minthogy a művészetben, az irodalomban, vezérszerepet játszik a latin faj, — övé is a világradalom.

Bismarck alig jutott eszembe. Higgyék el, minél több század fog elmúlni, annál kisebb ember lesz belőle a világtörténelemben. Első Napoleonon kívül ő volt az emberiség legnagyobb hátramaradója életében.

Mennyivel szebb, mennyivel szabadabb volna a társadalom, ha ez a két ember nem él századomban. Ha Bismarck helyén egy Kossuth lett volna. (E pillanatban meghívót hoznak, a haldokló század felteszi szemüvegét, bágyadtan leleszi.)

— Kollégám, a huszadik század, meg se születt és már tréfát üz velem. Meghívót kaptam a párizsi kiállításra . . . (Végső agónia. Élete csak perek kérdése.)

A tápió-györgyei titok.

— A Budapesti Napló kiküldött tudósítójától. —

Tápió-Györgye, december 30.

Teszty József kecskeméti vizsgálóbíró ma délelőtt befejezte a helyszíni vizsgálatot s dr. Keckeméty és dr. Damó törvényszéki orvosokkal, valamint Kálmán jegyzővel a déli személyvonattal Tápió-Györgyéről hazautazott hivatala közpályájára, Kecskemétre. Dr. Kiss János királyi ügyész a kirendelt esendőrökkel csaknem egynélben, tegnap este nyolc óra tájban távozott Tápió-Györgyéről. A vizsgálatot a helyszínen teljesen befejezték s pár nap múlva a vadhatóság megeheteti az ügyben az indítványát.

A vizsgálat sok olyat derített ki, ami szinte határos a lehetetlenséggel, ha kézzelfogható bizonyítékok nem tanuszkodnának azok mellett. A tápió-györgyei temető szélén álló járvány-kórházban, ahol a boncolás végbement, megjelentek: Teszty József vizsgálóbíró, dr. Kiss János kir. ügyész, dr. Keckeméty és dr. Damó törvényszéki orvosok, r. Telek Miksa közpályai orvos és dr. Bakó Péter, Fluk Ottokárné testvére, mint ellenőrző orvosok, Göttescha Béla, az elhunyt testvér-öccse és Sándor Aladár, az elhunyt barátja, mint hulla-azonosság és bírósági tanúk, a község részéről pedig Holovitz Márton községi főjegyző. A holttestet a kopsorsó látlájában vitték be a járványkórházba a sir mellől, a kopsorsó fedelét pedig ott hagyták a sir mellett. A járványkórházban a holttestet kivették a kopsorsóból és a boncolóasztalra fektették. Mindenek-

előtt a ruhát szedték le róla és akkor történt az első meglepetés. A vizsgálat ugyanis dr. Telek előadása és Schiriella vizsgálóbíró jegyzőkönyve nyomán úgy tudta, hogy Göttescha Gyulánál nem találtak egyebet, mint zsebében egy hétmilliméteres hatlövétű revolvert, amelyből egy golyó sem hiányzott, továbbá egy almát, egy zsebkést, egy ba'uszkéft, két zsebkendőt és öt külön helyezett revolver-töltényt. Pénzt nem találtak az elhunytnál, noha — mint megállapították — Göttescha a haláloset napján délután három óraker zsebében tíz forinttal indult Tápió-Györgyére. Az arany karperecről pedig, amelyet az elhunyt az egyik protestáns bálon vett el a menyasszonyától s a karjára forrasztva viselt állandóan, a Schiriella-féle vizsgálat szintén nem tudott meg többet, mint amennyit Fluk Ottokárné mondott, hogy tudniillik Göttescha Béla a karperecet a karjáról lefűrésztette és zálogba csapta. Amint most a boncolás előtt a ruhát a halotról leszedték: karján fölcsuszva megtalálták Fluk Márta odaforrasztott aranykarperecét. Találtak továbbá a zsebében egy forint hatvan krajcárt, éppenny annyi, amennyibe a vasuti jegy korül Tápió-Györgyéről Budapestre. Találtak végül ugyancsak a zsebében egy szarvasbőröböl készült tárcatokat, amelyben az elhunyt a menyasszonyától származott fontos leveleket tartotta.

A törvényszéki komisszió konstatálta, hogy Göttescha Gyula szétnyitott kabátjának jobboldalon levő zsele tizenegy, a baloldalon levő zsele pedig kilenc centiméter hosszúságban meg van pörköltve. Ezen a helyen hatolhatott be a gyilkos golyó. Megnézték az inget is és annak belső részén a seb közelében lóporfüstöt fekete foltot találtak. A halott ruháit lepecsételték és a vizsgálati iratokhoz csatolták. Konstatálták azt is, hogy a löseb környékén a mel-len levő szőr is meg van pörköltve.

Mielőtt a boncoláshoz kezdtek volna, az aranykarperecet távolították el. A karperec voltaképpen láncszemekből áll. A lánc két végét vékony láncszemmel foglalta össze az aranymives, de csak annyira, hogy a karon föl és le, a csuklótól az alkar közepéig, szabadon mozoghatott. Az összefoglaló láncszemet harapófogóval kettészelték s a karperecet átadták az elhunyt öccsének, Göttescha Bélának. A boncolást Damó törvényszéki orvos végezte s a jegyzőnek dr. Keckeméty törvényszéki orvos diktálta a jegyzőkönyvet.

Dr. Damó mindenekelőtt a fejet fűrészelte le. Aztán egy egyenes metszéssel fölhasította a holttestet a nyaktól hosszában lefelé a has aljáig. Kiszedték az összes belső részeket s e közben konstatálták, hogy a golyó a szegycsont alsó harmadán, a két alsó bordapár fölött hatolt be és a seb belsejét megégette. A szegycsontban megütődve, balra tért s részt lefelé haladva, átfurta a szív felső pitvarát s a baltidő lebenyegét, összetörte a 8—9. bordát s a hátgerincetől balra egy féltényőnyire, nagyon közel a külső bérhöz, az izomrostokban megakadt. Tehát a mellközépen hatolt be és majdnem a derekán jött ki. A mellkasban mindegy nyolc liter aludtvér volt. A halál belső elvérzéssel rögtön lehetett. Konstatálták továbbá, hogy a halott mindkét kezének hüvelykén és mutatóujján nagylövéggyel kivehető úporsemek-kék láthatók, amelyek a lövés pillanatában tapadhat-tak oda, amit a ruháját szétnyitva tartották. A holttest belső részeit ismét visszarakták, a testet össze-varrták és átadták a temetést végző sírásóknak.

A törvényszéki orvosok negyvennyolc órai haladékat kértek, hogy véleményüket a boncolásnál tapasztalt dolgok alapján írásba foglalhassák. Megállapították és kijelentették, hogy a golyó felülről lefelé hatolt a testbe s hogy a seb a föld színétől száz-egyvenhét centiméter magasságban van, ha Göttescha Gyula holttestét álló helyzetbe teszik.

Délután két óraker zárták le a boncolási jegyzőkönyvet s a törvényszéki komisszió egyenesen Fluk Ottokár házához ment helyszíni szemlére. Itt megnézték annak az ablaknak a környékét, amely Fluk Márta leányszobájából nyílik a kertre s amely alatt a haláloset történt. Pontos méretek szerint megállapították és centiméterekben kifejezve jegyzőkönyvbe vették a holttest fekvését, távolságát az ablaktól, a gyilkos revolver távolságát a holttesttől és az ablaktól, az ablak magasságát a föld színétől. Ekkor történt a második meglepetés.

A Fluk Márta leányszobája ablakán ugyanis egy keresztvas van. Ennek a keresztvasnak a magassága az ablak alatt levő föld színétől pontban százegyvenhét centiméter, vagyis a keresztvas magassága tökéletesen egybevág a holttest mellén levő sebnek a föld

Maager Vilmos-féle valódi tisztított májoló

gyári raktárban: MAAGER VILMOS-nál Bécs III/3., Henmarkt 3. és minden gyógyszerárban.

Am első orvosi tekintélyek által megvizsgált és könnyű emésztésűnek írták meg, ezért a gyomroknak is különösen ajánlatos és rendkívül minőségi esztendő, melyből az orvos az egész test szervezete, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nyak javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a

szinétől számitandó magasságával. Az első mérés eredménye annyira meglepte a kommisszió tagjait, hogy kezdetben hinni sem akartak a dologban.

Mégegyszer revidéálták a méreteket s aztán bementek a menyasszony lányaszobájába. *Fluk Mártát belülről odaültették az ablakhoz, különféle mozdulatokat végeztek vele s egész testének a magasságát álló és guggoló helyzetben, továbbá egyes testrészei hosszát minden elképzelhető helyzetben pontosan kimérték.* Különösen a jobb karjával foglalkoztak sokat, amelyet leinyújtott és behajlított állapotban egyaránt lemérték — mindig az ablakvas magasságához viszonyítva. Mindezeket a méreteket sorra jegyzőkönyvbe foglalták. A helyszíni szemle este hét óráig tartott.

Ma reggel *Teszary* vizsgálóbíró néhány korábban kihallgatott tanut hivatott maga elé s pótlólag kihallgatta őket. Aztán a törvényszéki orvosokkal együtt elutazott.

Mirólunk Norvégiában.

— A Budapesti Napló levelezőjétől. —

Krisztiania, december 28.

Vagy két hónappal ezelőtt viharos éjszaka lept meg a *Titran* felé igyekvő heringhalászokat; bárkájukat összetörték a hullámok s huszonegy halász lelte halálát a part szikláit között. A faluban egy kenyérkereső halász s vagy negyven gyermek maradt árván, főntartó nélkül. Ez a titrani vesztett csata Norvégiát főntartó ellensége a tenger ellen.

Azóta az északi társadalmak tartják főn az árvákat, Norvégiát, Svédországot, Finnland, Dániát. Adakoznak, gyűjtenek, tul százezezen. Annak a szimpátiának az alapján, mit a közös ideálok, hasonlító törekvések tartanak főn Magyarország és Norvégiát között, a mi nevünk is belekerült e nagy akcióba. Igaz, csak közvetve.

Nekünk a távolban, mi a titrani heringhalász? *John Lund*, a lagthing elnöke, aki fölhasználta ezt az alkalmat is, hogy a szimpátiikus mozgalommal is összekesse Magyarországot.

Mi, valamennyire ismerjük *John Lund* ot a három év előtt tartott interparlamentaris konferenciáról. De az csak egy nagyon halvány kép róla. Egy soha nem nyugvó, lankadatlan, mindenben résztvevő, fáradhatatlan férfi; évtizedek óta vezetője Bergen minden társadalmi, szociális mozgalmaának; öt ciklus óta tagja a stortingnak, rendíthetetlen barocsa a norvég függetlenségi törekvéseknek. Tele idealizmussal, tüzzel, lelkesedéssel: egy ilyen ember, lehetetlen, hogy meg ne értsen minket. És minekünk jobb képviselőnk nincs ezen a földön. Magas állásában, mint a parlament egyik házának, a lagthingnek elnöke, minden alkalmat fölhasznál, hogy ismertessen, nekünk propagandát csináljon, velünk lelkesüljön.

A titrani szerencsétlen halászok érdekében egy sor fölolvastatott Krisztiania legelőkelőbb tudósai, politikai és társadalmi előkelőségei. A mult héten Lund beszélt egy este és beszélt Magyarországról. A *Hals-féle* terem elegáns közönséggel telt, mely igazi érdeklődéssel, néha csodálkozással hallgatta azokat az ismeretlen híradásokat, adatokat, melyekkel bizony itt sem voltak egészen tisztában mindnyájan.

Az egész fölolvastatást, természetesen fölőlesleges, hogy ismertessen: Magyarország történetének, politikai helyzetének, nyelvének, társadalmi állapotának vonzó, érdekes és mi fő, pontos, hű leírása is. De egy pár sort talán közölhetek belőle itt, például, hogy miképpen mutatott be minket *John Lund*.

„Ha csak egy kis figyelmet fordítunk is — kezdte — Magyarországra s a magyar népre, azt az élénk benyomást nyerjük, hogy ott távol egy ritka, érdekes, erőteljes, minden téren intelligens, törekvő nemzet él, nemes, bátor, lovagias nép, olyan hazaszeretettel és nemzeti érzéssel, mely keresi párját. S a mint a mult ezer esztendőben gyakran játszott fontos szerepet a történetben, mint Európa bástyája Kelet barbarizmusa ellen, ugy bizonyos, hogy ha békében kifejtheti gazdag tehetségeit, melyekkel szellemi és anyagi téren rendelkezik, a jövőendő időkben még nagyobb szerepet fog játszani Európa államai között.

A magyarokról joggal mondják, hogy nemes és büszke nép. Mindent a hazáért — ez jelszavuk. Haroban bátrak, ellenségeikkel szemben büszkék, a legyőzöttikkel szemben nemeslelkűek, vendégszeretők, hűek a barátságban. A férfiak magas, szép alakok, tartásuk, áráruk méltóságos; a nők nagyon szépek, s különösen ragyogó fekete szemük veszélyes a férfiakra, reánk normannokra is. Férjeikhez odaadók, házukban gyűsek, dolgosak, s forró hőnlányok.

„Föltűnő a magyaroknál — folytatta, — a törekvés, hogy minden ujal meismerkedjenek: igazi ha-

ladé, törekvő nemzet. Az az előhaladás, mit Magyarország tett, mióta alkotmányát visszanyerte, a csodával határos. Ereje hatalmas nemzeti érzésében és hazaszeretetésében van. A magyar nyelv fölemelése s egy oly hatalmas kultúrnyelv száműzése, mint a német, nagy áldozat a hazaszeretet oltárán. De egy nemzet, mely teljes nemzeti önállóság után törekedett, s teljes függetlenség után munkál, nem tehetett másként.”

A magyar zenéről így szólt: „Ez a zene majd melankolikus, elragadó, ringató, széles, ritmusokban, mint a pusztá hullámos térségei, majd vidon viharzó, tulságos örömben.”

Miután bemutatta azokat az árnyképeket, melyek Budapestről érkeztek, így végezte fölőlvastását: „Az a törekvés, hogy a fejlődésnek mindig a tetőpontján álljon, az első évek óta jellemezte Árpád népét, s ma is mindenben mutatkozik, kicsiben, nagyban. Lehet, hogy Magyarország az összes európai nemzetek előtt a jövő országa.”

Az északi közönség egész odaadással hallgatta a lelkesült előadást s csak azt sajnáltuk, hogy nem érkeztek meg az összes képek, melyekben Magyarországot bemutathatta volna.

Én is érdeklődéssel hallgattam, s tanultam belőle; azt, hogy akadnak imott-amott, külföldön is, akik kapnak sok, nagyon sok jót és szépet, amit Magyarországáról elmondjanak s nem mindig a bosszúság miatt pirulni, ha magunkról hallunk.

Előadás után, megbízás nélkül, de jóváhagyás reményében megköszöntem lagthing elnökének, amit rólkunk mondott.

Sz. Zs.

A kloroformos kendő.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, december 30.

A Tisztviselő-telepnek, a főváros csendes városrészeinek megvan a maga szenzációja. Egy mérgezési eset, amely napok óta izgatottságban tartja ezt a kis városrészt, ahol az emberek igazán nem törék magukat a szenzációk után. Napok óta suttogják már ezt az esetet a Tisztviselőtelepen, míg végre kipattant a titok s most a rendőrség bünygi osztálya foglalkozik vele.

A mult esztendőben költözött a Tisztviselőtelepre, a Hédeváry-utca 11. szám alatt lévő házba *Schwimmer* Ferenc magánzó feleségével, *Gyulai* Leonnával, aki egy szegedi gazdag embernek a lánya. Szép kis házikó ez a Hédeváry-utcaiban, szinte fejfedelmi fényvel berendezve. A lakói csaknem maguknak éltek, ugy hogy a hatalmas vasrácsos kapura a rendes záron kívül még egy lakat került, hogy a kis kastélyba tudtukon kívül senki be ne juthasson.

A Tisztviselő-telep lakói szinte családias viszonyban élnek egymással; annál inkább feltűnt tehát, *Schwimmer* ék, akik új jövevények voltak a kis városrészen, jóformán senkivel sem érintkeztek. A férj köpcös, jól táplált kis emberke, az asszony pedig fekete-hajú, tüzeszemű szépség, aki csupa ideg. A visszavonult életmód valami titokzatossággal vette körül őket, annyival inkább is, mert egyedüli passziójuk a kutyatenyésztés volt. Egész sereg, különböző fajta kutyával osztották ugyanis meg a kis házat, ahol a mopszlitól kezdve a szent-bernhard-hegyi kutyáig minden faj képviselve volt.

Telt-múlt az idő s a fiatal szép asszonyi öközben megismertett *Hieronymi* Béla kuriai bíró feleségével, aki átellenükben lakott. Ő volt a fiatal asszony egyedüli barátja, aki iránt különben meglehetősen vonzalommal viseltetett.

Karácsony után eső szerdán, éjjel tizenkét óra tájban hatalmas dörömbölés verte föl *Hieronymi* német. Amikor a cseled felnyitotta a rácsos kaput, *Schwimmer* német rontott be rajta, szinte kikelve képéből, éjjeli pongyolában.

— Képzelték csak — hadarta — megmérgezték! Az uram mérgeztet meg.

Finom, battiszt kendőt lengetett a kezében s a kendőnek valami átható, erős szaga volt.

Amikor az izgatottságából némileg magához tért, belekezdett a beszédbe. Eleinte összefüggéstelenül beszélt, aztán elmondta a mérgezés történetét.

— Képzelték csak . . . az uram . . . itt van a zsebkendő . . . ez a bűnjel. Gyöngékedtem, fáj a fejem, megkértem az uramat, hogy borogassa a fejemet. Gyöngéden szolt hozzám:

— Hogyne, édes fiam!

— Azután borogatást rakott a fejemre. Hogy a lámpa fénye ne bántsa a szememet, ezt a zsebkendőt tette a szememre. Rögton éreztem, hogy valami rosszat tett velem. Erős átható szagot éreztem: megis-

mertem a kloroform szagát. Utálattal dobtam el magamtól a kendőt.

— Leiketlen ember vagy! — szólottam s azután felugrottam. Most itt vagyok. Igen, esküszöm nektek, hogy az uram meg akart mérgezni, mert amint az éjjeli szekrény felé tekintettem, egy leveget láttam ott. Felvettem, megszagoltam s ismét éreztem a kloroform szagát.

— Több nekem sem kellett, — folytatta az asszony. Ezt a pongyolát kaptam magamra s ideszaladtam hozzátok, mentsetek meg a férjemtől; meg akar mérgezni.

Hieronymi ék nagynehezen lecsendesítették a szép asszonyt s egy pár óra mulva visszavitték a lakására. Férjével is beszéltek, aki természetesen tudni sem akart a mérgezésről.

De a fiatal asszony nem hagyta annyiban a dolgot. Másnap levelet írt Szegeden lakó édesanyjának, amelyben elmondta, hogy vigyék őt haza, mert a férje meg akarja őt mérgezni.

Másnap mindjárt orvost is hivatott. Ott lakik a közelükben dr. *Papp Gyula*, a Család-utca és Villám-utca sarkán. Dr. *Papp* megvizsgálta *Schwimmer* német és *abnormális szivdobogást* konstataitálta nála.

Még egy-két nap s már a verebek is azt csiripelték a Tisztviselőtelepen, hogy *Schwimmer* német meg akarta mérgezni a férje. A rendőrség is értesült a dologról névtelen levelek útján, de ügyet sem vetett rá, hiszen olyan gyakran kap a rendőrség névtelen leveleket. Ezekben a levelekben elmondták, hogy a tisztviselő-telepi kutyás-házban a férj meg akarta mérgezni a feleségét. Tegnap este — jó későn — egy expressz levelet hozott a posta Szegedről, *Schwimmer* német édesanyjától, aki levelében határozott vádat emelt veje ellen.

E feljelentés alapján *Toscano Béla* központi felügyeletes segédfogalmazó, *Nagy Kálmán* X. kerületi rendőrorvos és *Steinmayer* detektív, a vizsgálóbíróval együtt kiment a Tisztviselőtelepre, hogy a vizsgálatot keresztülvigyék.

Először dr. *Papp Gyula* orvoshoz kopogtattak be. Éjjel után járt már az idő, amikor a dolog történt. *Papp Gyula* a legnagyobb készséggel adott felvilágosítást. Elmondta, hogy a mérgezési szöena után megvizsgálta *Schwimmer* német és *abnormális szivdobogást* konstataitálta nála.

A rendőrség — éjjel után lévén az idő — a *Schwimmer*-családot már nem zavarta föl; de kihallgatta az összes szomszédokat, akik sorra megerősítették *Schwimmer* német állítását. A szomszédok különben csodálatos egyhangúsággal konstataitálák, hogy *Schwimmer* titokzatos ember, aki alig érintkezett valakivel a telepen.

Kolozsváry kapitány, aki az éjjel központi felügyeletes volt, az ügyet ma reggel átadta *Bérczy* Béla kapitánynak. *Bérczy* rögtön megidézte ugy *Schwimmer* német mint a feleségét. A kihallgatásról egyéb nem szivárgott ki, mint hogy a házaspár között — *Bérczy* kapitány előtt — rendkívül zajos jelenetek történtek.

A vizsgálatot ez ügyben *Bérczy Béla kapitány* folytatja.

Mikor kezdődik?

— Tantréfa. —

(Mintán már oly feltűnően régóta nem volt szó arról, hogy mikor kezdődik a huszadik század.)

Egy ur: Hogy van, hogy van?

A másik: Köszönöm, jól.

Az egyik: Mit szól ehhez az olvadáshoz?

A másik: Hja, nincs jég. Nagy a depresszió.

Az egyik: Mikor jön el már egyszer hozzánk? A feleségem mindig mondja . . .

A másik: Majd oljövök a jövő héten — azaz a jövő században.

Az egyik: Pardon. A huszadik század csak 1901-ben kezdődik.

A másik: Nem igaz. 1900-ban kezdődik.

Az egyik: Nekem mondja? Hát egy forint hány krajcár?

A másik: Száz.

Az egyik: Tehát csak akkor egy forint, ha mind a száz krajcár teljesen megvan benne. A század is csak akkor század, ha mind a száz év teljesen megvan benne. A forint a századik krajcárral végződik, a század a századik esztendővel. A századik év pedig 1900. december 31-ikén végződik. Tehát a huszadik század 1901. január elsején kezdődik.

A másik (nyugodtan): Maga számár.

Az egyik: Bocsnát, ön az. Nem érti a dolgot? Nekem ez a csatlakozó módszerem

A másik: Ilyen nekem is van. Kinak nincs manapság módszere a huszadik század kezdetének meghatározására?

Az egyik: Halljuk.

A másik: Kérem. Jézus a nulladik évben született. Az első év január elsején tehát már egy éves volt.

Az egyik: Nem igaz. Az első év január elseje előtt nem volt egy nulladik év, mert ha lett volna, akkor az első év nem volna az első év, hanem a második. Például ha én ünt egyszer nyakonvágom...

A másik: Ezer bocsnát, ön téved. Ha én önnök egyszer kipofozom a balszemét, s ön egyszer — és először — siketül meg a balfüllére...

Az egyik: Igazán bocsnátot kell kérnem öntől, hogy küzbévágok, de kénytelen vagyok ezt az illetlenséget elkövetni. Mert ugyanis, ha én ünt gyomorba rugom tiszter, akkor az első rugás előtt legföljebb csak egy-két pofon vagy box lehetett...

A másik: Ne haragudjék, hogy közbeszólók. Ha az én nagyapám 1832-ben született...

Az egyik: Kérem. Tegyük fel, hogy egy négyemeletes ház...

A másik: Nem. Mondjuk, hogy egy század huszár...

Az egyik: Képzelnék száz szivart. Ön elszívja...

A másik: Nézze. Én mondom valamit. Én becsületszavamat adom önnök, hogy a század 1900-ban kezdődik.

Az egyik: Én meg leteszem a főesküt, hogy 1901-ben. Például...

A másik: Köszönöm, elég. (Mindenik a maga meggyőződésével távozik.)

—o—

FŐVÁROS.

(*) **Központi városbáza.** A tanács mai ülésén elhatározta, hogy a Károly-kaszárnyát, amelyben idővel az összes hivatalok el lesznek helyezve, **központi városbáza** névvel látja el, a Gránátos-utca nevét pedig **Városház-utca**-ra változtatják.

(*) **Új állások a fővárosnál.** A főváros tanácsa az adóhivatalokhoz újonnan szervezett következő hivatalnoki állásokra hirdet pályázatot: 1. négy számtanácsosi (1800 frt évi fizetés, 500 frt lakpénz), 2. öt számvizsgálói (1400—400), 3. tizenegy I. oszt. számtisztit (1200—400), 4. tizenegy II. oszt. számtisztit (1000—350), 5. hat számsegédi (800—350), 6. öt számgyakornoki (500), 7. öt I. oszt. adóvégrehajtói (900—350) és 8. öt II. oszt. adóvégrehajtói (700—300) állásra. A pályázati kérvények a tanácsoshoz címezve, az elnöki és személyügyi osztálynál (Régi városbáza I. em.) nyújtandók be február 10-ig.

(*) **Égéségörök.** **Halmos** János polgármester ma nevezte ki az égéségöröket. A huszonnyolc egészségőr közül husz vásárbiztos volt, nyolc pedig rendes hivatalszolgá. Idegrent egyet sem neveztek ki. A polgármester a következőket nevezte ki: **Farkas Mihály, Pózna József, Nagy István, Szabó Lajos, Simon Lajos, Skultéty Ernő, Léción Sándor, Kovács Vendel, Heves József, Körtvélyesi András, Krizsánovits István, Nédziarilsky József, Tökés József, Seres Antal, Nyul Pál, Fali József, Silling Sándor, Max Lajos, Kont József, Andrassy Elek, Rónay Antal, Ludányi József, Hockl János, Gröschner Mihály, Szalay József, Dömök Bálint, Snidelas Rezső és Rónay Ede.**

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Nemzeti Színház.** Ma este a **Cimzetes feleség**et adták. Néhány lap azt írta, hogy **Török Irma** kisasszony, aki nem újította meg a szerződését, ma utoljára lép föl a nemzeti színpadon. Ennek a hírnök a hatása nem látszott meg a nézőtéren. A közönség nem demonstrált és nem tapsolt többet, mint a mennyi szokott a címszerep ábrázolásának. Nem avatkozunk belé a szerződéses dolgába, de ha való az a hír, hogy **Török** kisasszony azért akar megválni a színházról, mert mostani fizetése (600 forint) helyett 8000 forintot követel, mégis kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy ez a követelés túlzott és nem áll arányban a tehetséges, de kisebb kaliberű színésznő művésztelével. Az igazgatóságunk nem mindig adunk igazat, de azt föltétlenül helyeselnünk kell, ha túlzott követeléseknek ellentáll. **Török** kisasszony alakító képessége még nagyot fejlődhetik s ebben a stádiumban joggal fokozhatja majd igényeit; de művészetének mostani stádiumában csak azt ajánljuk neki, hogy igazságosabb szemmel mérlegelje a saját értékét és a Nemzeti Színház álláspontját.

** **Opera.** **Pollinini-Bianchi** **Blanka** ma **Hamlet**-ben lépett föl, mint **Ofélia**. **Thomasnak** ez a dalműve sohasem vonzotta igazán a közönséget. A francia szerző, aki **Mignon**-ban remeket alkotott, **Hamlet** tragikumát nem tudta **Shakespeare**-hez méltó erővel és poézissal megzenésíteni. Szövegírója megkönnyítette ugyan a dolgot, mert librettójában gyalázatosan kiforgatta **Shakespeare** nagy darabját a maga mivoltából (mert ebben az **Opera-Hamlet**-ben **Polónius** bűntársra **Cladius** királynak és **Hamlet** **Ofélia** koporsójánál dűl le a királyt s ugyanakkor önmagát is, amíg **Laertes** és a királyné életben marad) de még ezt a meghamisított és redukált **Hamlet**-et sem jellemezte **Thomas** úgy, hogy legalább a darab hangulatát, mely szellemét imitt-amott kiéreznök ebből a zenéből. A mi szép, poétikus és megkapó **Thomas** dalművében, az nincs is a tragédiában; csak **Gertrud** mondja el a színpadon, amikor értesíti **Laertest** **Ofélia** haláláról. Ez a kis elbeszélés **Thomas**-nál egész felvonássá bővült. És ez a felvonás (a negyedik) a legszebb, ámbar a tragédiaszempontjából teljesen fölteljes. A lényeg maga: **Hamlet** jellemzése mindenütt sekély, kisszerű, langyosan szentimentális. **Hamlet**-et talán egy norvég zeneköltő, talán **Grieg** tudta volna jellemezni a maga borongó, misztikus színeivel; **Thomas**, a kedves és elegáns lírai költő, nem teremt erre a feladatra. **Bianchinak** sem volt **Ofélia** igazán fényes szerepe, még akkor sem, amikor fáradság nélkül tudta végig énekelni a negyedik felvonást. A mi koloratura van itt, azt persze **Bianchi** a maga briliáns szopránjával tisztábban éneklé, mint bárki más. De az üdeség, a méla gyermekert báj, a poétikus szomorúság hiányzik ebből az **Oféliából**. A mai előadáson szép sikere volt **Hulgermann** **Laurának**, aki **Gertrud**-ot énekelte. Sokan tapsoltak a **Beck** **Hamlet**-ének is. A ballet-részekben **Schmid**eg kisasszony ügyes, temperamentumos táncosa volt a fő attrakció.

** **Sajnos!** Egy bécsi távirat azt jelentette tegnap, hogy a bécsi **Burg-Theater** intendantsza rendelkezést fog kibocsátani, amely a színház tagjainak, a legutóbbi budapesti német vendég szerepelek alatt történt incidensek miatt, a jövőben megtiltja a magyar fővárosban való vendéglátásokat. Egy mai hivatalos távirat megcáfolja a fentebbi hírt.

** **Nemzeti Színház** Hétfőn, az új év estéjén **Berezik** **Árpád** **Himfy** dalaí című vígjátékát adják bérletszűnetben. Kedden 2-án megismétlik **Sardou** **Fedorját** a címszerepben **K. Hegyesi** **Marival**. **Malonyai** **Dezso** **Félemberek** című 3 felvonásos színműve pénteken január 5-én kerül színre először a következő szereposztással: **Kun Béla** — **Ivánfi**, **Blanka** **neje** — **Cs. Alszeghy I.**, **Irma** **testvére** — **Ligeti** **Juliska**, **özv. Illosvayné** — **P. Márkus** **Emilia**, **Radó** **Imre** — **Császár**, **Ormány** **festő** — **Náday** **Ferenc**, **Gedeon** — **Bercsényi**, **Karsai** — **Dezso**, **Kende** **Ádi** — **Zilahi**, **Braun** — **Mihályfi**. — **Ajövő** héten kedden, január 9-ikén előadják új szereposztással **Schiller** **Ármány és szerelem** című szomorujátékát. Ez előadásban mutatja be magát először — mint **Lady** **Milford** — **Heitzy** **Aranka**, a színház újonnan szerződött tagja, aki ez idő szerint **Pozsonyban** működik **Relle** **Iván** társulatánál. **Lujzát** **Molnár** **Rózsi**, **Ferdinándot** **Beregi**, az elnököt: **Bakó** fogja játszani.

** **A Többszincs királyi délutáni előadása.** **Benedek** **Elek** látványos tündéregénye, a **Többszincs királyfi** iránt mindinkább fokozódik a közönség érdeklődése. A darab tizedik előadását is telt ház nézte végig és ugy a felnőttek, mint a gyermekek nagy tetszéssel fogadták a mulattató látványosságot. A **Többszincs királyfi**, a közönség rendkívüli érdeklődésére való tekintettel, a **Vigadó**-színház igazgatósága a jövő hétre négyeszer tüzte ki délutáni előadásul és pedig holnap vasárnapra (e hónap 31-re), új év napjára, valamint január hó 6-ra (szombat) és 7-re (vasárnapra). Ezen előadások délutáni 3 órakor kezdődnek és mérsékelt helyárak mellett tartanak meg.

** **Filharmoniai hangverseny.** Az V-dik filharmoniai hangverseny szerdán, január tizedikén lesz a **Vigadó** nagytermében **Erkel** **Sándor** vezényelő alatt, **Sauer** **Emil** tanár, londoni hegedűművész közreműködésével. Előadásra kerül egy magyar újdonság, **Buttykay** **Ákos** cisz-moll szimfóniája. A hangverseny félnyolcór kezdődik.

** **Troubadour Pozsonyban.** A napokban **Troubadour** került színre a pozsonyi színházban — vendéggel. **Pichler** **Elemér** énekelte a tenor-pártit. A fiatal énekes, aki **Manhatt** **Jakab** tanítványa, bár először énekel színpadon, nagy sikert aratott.

** **Két hangverseny.** **Carreno** **Teresa** zongoraművésznő egyetlen hangversenye január nyolcadikán, hétfőn, lesz a **Royal**-szállóban. A művésznő hangversenye iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. — **Sauer** **Emil** január tizenkilencedikén tartja

meg hangversenyét. A világhírű művész ezúttal csak egy hangversenyt rendez, mert vállalt kötelezettségei Oroszországba szölitják. Mindkét hangversenyre **Méry** **Béla**nál kaphatók a jegyek.

** **Szirmai Imre** gyászja. **Szirmai** **Imréné**, a **Népszínház** bonvivant-jának meghalt az édesapja, s az édesanyja — haldoklik. Öreg, nagyon öreg volt mind a kettő: nyolcvanhat esztendő s a férfi s alig egy évtizeddel fiatalabb az asszony. Régióta is betegeskednek s művész-gyermekek két-három ízben is leutazott **Szegedre** agg szüleinek a betegágyához. Az édesanyja volt a betegesbbik s ennek a halálától félt jobban. Nemrégiben történt, hogy távirat hívta haza s ő előadás után hazautazott s másnapra már újra itt volt: este jászania kellett egy vidám operetben. Tegnap megint ezt a vidám operettet, **A kis szökevény**et adták s hét óra tájban, mikor éppen az előadásra ülözött, megint jött a távirathordó. Mindenki sejtette, hogy jég hideg levél az, amelyből a halál fagyos szava árad ki. Át akarták adni a művésznök, de ő komoran odaszólt:

— Majd ha vége lesz az előadásnak...

És ment ki a színpadra: a vidám operettmókák és pajkos melódiák árjába. A szíve mélyen pedig ott borzonghatott a kérdés:

— Melyik halt meg vajjon? Az apám, az anyám...

... S mikor véget ért az előadás, felbontotta a táviratot. Zokogva borult az ülözésztalára. Aztán lötörülte arcáról a színpadi festéket és — utazott haza a nyolcvanhat esztendő édesapja temetésére.

** **A Vigaszínház** premijere. **A Vigaszínházban** január negyedikén, csütörtökön, lesz a bemutatója **Henry** **Lavedan** híres szatirikus kórképének: a **Szeccsziónak** (**Nouveau** **Jeu**), amelyet **Ambrus** **Zoltán** fordított. **Lavedan** darabja, amely a századévi társadalom visszasságait ostromozza, a párisi **Varietés**-színházban a **Cyrano de Bergerac**-éval vetélkedő óriási sikert aratott és egyfolytában több mint háromszázszor került színre. A **Szeccsziónban** a főbb szerepeket **Lánczy** **J.**, **Hunyadi** **M.**, **Varsányi** **J.**, **Fenyvesi**, **Hegedűs** és **Tapolca** játszották.

** **A kifütyült Halbe.** **Halbe** **Mikszán**, aki az **Ifjuság** című drámájával sok ellenséget szerzett magának hazájában, Németországban, a müncheni **Rezidenz-Theater**-ben tegnap mutatják be **Az ezeréves birodalom** (**Das Tausendjährige Reich**) című drámáját. A darab iránt olyan óriási volt az érdeklődés, hogy Németország minden részéből sokan utaztak a bemutatóra. A darabnak, mint egy távirat jelenti, csak külső sikere volt s az előadás végén — néhány éles fütty is hangzott a színházban.

** **Hírek a Népszínházról.** **Szirmai** **Imrét**, a **Népszínház** kitűnő tagját sulyos csapás érte: édesapja meghalt. E gyászbeset következtében **Szirmai** a **Kis szökevény** mai előadásában már nem vehetett részt. Helyette **Stanley** **Edward** szerepét **Szerdahelyi**, a színház egyik fiatal ambiciózus tagja játszotta el. A közönség, mely a szereposzeréről előre értesülve volt, elismerő tapsokkal jutalmazta a derék vállalkozást. — **A Kis szökevény** és a **Kurucfurfang** állandó nagy sikere arra készítette a Népszínház igazgatóságát, hogy a **Kadétkisasszonynak** e hét közepére kitűzött bemutatóját a jövő hétre halasztssa, jöllehet az új eredeti operett már teljesen be van tanulva. A hét egész folyamán az említett két darab váltakozik a műsoron. Az 1900-as esztendő első előadása, hétfőn délután, a **Falu rossza** lesz, **Finum** **Rózsi** szerepében **Blaha** **Lujza** asszonnyal.

** **A Grünfeld-Bürger négyes hangversenye.** **A Grünfeld-Bürger** vonónégyes január hetedikén, vasárnap, délután félötór tartja **Üldök népszerű hangversenyt** a **Royal**-szálló dísztermében. **Epstein** **Richard** zongoraművész közreműködésével, aki **Goldmark** zongorától is játszza. A hangversenyen egy érdekes hazai újdonság kerül előadásra és pedig **Schmitt** **Gusztáv** **D-dur** vonónégyese. A befejező számot **Brahms** **B-dur** vonós hatosa képezi, melyben **Jaulusz** **Béla** és **Schultz** **Gyula** operai tagok is közreműködnek. **Jegyek** **Köszvényi** és **Társ** udvari zeneműkereskedésében (**Kristófi**-tér) válthatók.

** **Új helyárok a Nemzeti Színházban.** Január elsejétől kezdve az új helyárok lépnek érvénybe a Nemzeti Színházban. Az új helyárok a következők: Nagypáholy 24 korona = 12 frt. Földszint vagy I. emeleti páholy 20 korona = 10 frt. II. emeleti páholy 14 korona = 7 frt. Támlásszék I. sor 6 korona = 3 frt II—VII. sor 5 korona = 2 frt 50 kr. VIII—XIII. sor 4 korona = 2 frt. XIV—XIX. sor 3 korona = 1 frt 50 kr. Páholy ülés I. sor 3 korona = 1 frt 50 kr., II—III. sor 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr. Erkélyszék I. sor 3 korona 60 fillér = 1 frt 20 kr., II. sor 3 korona = 1 frt 50 kr., III. sor 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr., II. emeleti zártszék I. sor 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr., II. sor 2 korona = 1 frt, III. sor 1 korona 60 fillér = 80 kr.

Andrényi bor-pincéjében

Budapest, Váci-körút 46. sz. alatt
Kitűnő borok kaphatók: palackokban, utcán át és poharanként kímélve. Megrendelések házhoz szállítatnak.

Tartalékos tisztek és tiszthelyettesek

legelőgánsabban felszereltnek

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari egyenruha szállítóknál

Budapest Károlykallánál

Arjegyzék kívánatra bérmentre küldetik.

Császár fürdő
BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hővíz gyógyfürdő, páratlan egészségügyi legeredményesebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kádfürdőkkel, 200 kő, nyelmes jakozsóval. A legzodább kérésre, Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Összes megbízóinak és feleinek

boldog ujévet

kíván és további jóakaratakat kéri

TENZER GYULA, hirdetési iroda

Budapest, Szervita-tér 8.

Boldog ujévet kívánunk

vevőinknek, üzletfeleinknek és ismerőseinknek

Sternberg Ármán és Sternberg Dezső.

(Sternberg Ármán és Testvére, cs. és kir. udv. hangszer-gyáros cég.)

Nagyrödemű ügyfeleim, jóakaróim, barátaim és ismerőseim, kik engem 30 éves működésem alatt bizalmukkal megtiszteltek, fogadják az újv alkalmból legőszintebb szerencsekívánataimat. Mély tisztelettel

LANG LIPÓT

Nemzetk. hirdetési ügynöksége.

Minden külön értesítés nélkül tudatjuk rokonnainkkal, jó barátainkkal és barátainkkal, miszerint **Klein Dezső** büd-szt-mihályi lakos, gazdálkodó, eljegyezte **Róth József** ur leányát **Malvin** kisasszonyt Erdő-Horvátiból.

Összes barátainknak és becses vendégeimnek

boldog ujévet

kíván

Gebauer József, kávé.

Becsés vevőinknek és jóakaróinknak ez uton kívánunk **boldog ujévet**

tisztelettel

Sárkány és Schütz, butorkereskedők

Erzsébet-körút 12.

Összes barátainknak és nagyrödemű vendégeimnek

boldog ujévet

kíván

Schanczer Samu,

kávé.

Szenzáció

Az országjárte előnyösen ismert **„ATTILA”** filoxera-fecskendők nagy mennyiségű előállítás folytán kizártnak minden konkurenciától. Kérjen ajánlatot Szigeti Sándor igazgató, Kecskemét.

kereskedőknek.

Mélyen tisztelt magyar vendégeimnek az újv alkalmból sok szerencsét kívánok. Viszontlátás reményében hazafutó tisztelettel

Pongrácz Károly a Ferenc József-szálloda tulajdonosa Norderneyben (éjszaki tengeri szigeten) és Imperial-szálló igazgatója Berlinben, Unter den Linden 44.

Fogadják mélyen tisztelt megrendelőim és barátaim azon őszinte kívánalmam, legyen számukra az 1900. év a szerencse és boldogság kiapadhatlan forrása.

Goldberger A. V.

hirdetési iroda tulajdonosa, Budapest, Váci-utca 9.

Kleinescheg-Elysée
a Legjobb Desszert

Üzletbarátainak és t. megbízóinak

boldog ujévet

kíván

MEZEI ANTAL hirdetési iroda tulajdonos.

Budapest, Gizella-tér.

Blockner J. hirdetési iroda

Budapest, IV., Sütő-utca 6. sz.

mélyen tisztelt feleink, barátainak, valamint ismerőseink az újv beadta alkalmból a legőszintebb szerencsekívánatait tolmácsolja.

Rosenberg született Robicnek Julia, egy a saját, valamint fia Rosenberg Miksa, József, Emil, leánya Diamant született Rosenberg Berta, veje Diamant Jakab, továbbá szomszéd testvér, sógor és unoka nevében mély fájdalomtól megtört szívvel jelenti szeretett férje

Rosenberg Adolfnak

f. hó 28-án, életének 57-ik és boldog házasságának 30-ik évében hosszú szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A drága halott hült tetemei f. hó 31-én délelőtt 10 órakor tétetnek a bács-almási izr. sírkertben örök nyugalomra.

Áldás és béke hamvaira!

Boldog ujévet kíván jóakaróinak és tisztelt megrendelőinek

Blum Sándor, egyenruhaszállító
Budapest, Váci-utca 12.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

EGYESÜLETEK.

(Wesselényi ünnep.) A Wesselényi Vivó Klub tegnap ünnepelte báró Wesselényi Miklós születésének 102-ik évfordulóját, a nagy férfi mellszobrának ünnepies leleplezését. A szobrot Fadrusz János ajándékozta a Klubnak. Az ünnepen Nagy László tanítéképzőintézei igazgató mondott Wesselényi Miklósról emlékbeszédet, majd vírókadémia volt, amelyben többek közt **Mészáros Ervin**, **Portelekny László**, dr. **Nagy Béla** is részt vettek, míg a mesterek közül **Sonelli Italo** és **Horatio** és **Szarvassy** főadnagycs. ügyhelyi vitótanár mérvőztek. Vacsora fejezte be az ünnepet, melyen az első felköszöntőt dr. **Hámossy László** mondta báró Wesselényi Miklós emlékére.

(A Biztosítási Üzletszervezők Országos Szövetsége.) A magyar biztosítási üzletszervezők szövetsége alakítanak a fővárosban abból a célból, hogy egyrészt jogait és érdekeit megvédjék, másrészt a biztosítási társaságok működési köréből kizárják azokat az elemeket, kik működésükkel az üzletszervezők erkölcsi reputációjának ártalmára vannak. Az alakuló gyűlés január 3-án, este 6 órakor a Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesületében (V., Sas-utca 5. szám alatt) lesz. Az előkészítő bizottság felkéri az érdeklődőket, hogy minél számosabban jelenjenek meg a gyűlésen.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ **A Kuria új rendje.** A királyi Kuria büntető bírái ma délelőtt **Czorda Bódog** kuriai másodelnök elnöklésével az új bünvádi perrendtartás életbe lépéséről tanácskoztak. A bírák értekezlete egyhangulag kimondta, hogy az új rendet követni fogja, majd több, jogász szempontból rendkívül érdekes fősztalálás után abban állapodott meg, hogy azokat a füllebvezéseket, amelyek a királyi ítélőtábláknak 1899-ben hozott megszüntető végzéseivel ellen adtak be, de még a Kurian nem intéződtek el, január elsejétől fogva a Kuria már nem revideálja, hanem egyszerűen vissza fogja utasítani.

§§ **Egy kis törlesztés.** Az államkincstárnak negyedmillió forintnyi kárt tett **Krivány János**. Tegnap ebből a nagy összegből ötven forintot törlesztett le a véletlen. Mikor ugyanis **Krivány** megszökött, a a podgyásza vezetett nyomra. A podgyászt egy szállóban találta meg a bécsi rendőrség s legott elküldte Aradra, ahol tegnap elérverezték. A sok fehéruentéri ötven forint folyt be. Egy kis törlesztés a nagy komóra.

TAVIRATOK.

XIII. Leó utódja.

Róma, december 30. Vatikáni körökben híre jár, hogy a pápát élénken foglalkoztatja a jövő pápaválasztás kérdése. A szent atya állítólag **Gotti** bíbornokot szeretné utódjának.

A hitvédő Luegerék.

Bécs, december 30. Az alsó-ausztriai tartománygyűlésen a mai ülés végén sajtószertű vita folyt le. **Liechtenslein**, **Lueger** és társaik a keresztény-szocialista párt nevében sürgős indítványt nyújtottak be. A hivatalos **Wiener Zeitung** december 24-iki számában ugyanis dr. **Haberlandt** tollából olyan tárcsa jelent meg, amely állítólag lealacsonyítja a keresztény vallást azzal, hogy azt mint mondat jellemzi. Ez — ugymond az interpelláció — nyilvános botránny és felhívja a kormányt, hogy ilyen közleményeknek a hivatalos lapban való megjelenését a jövőben akadályozza meg.

Az interpelláció felolvasását vita követte, melyben **Lueger**, **Kopp** és **Kronawetter** liberális képviselőkkel hevesen üszteüzött.

Koppnak e szavakat kiáltották oda a keresztény szocialisták:

— Maga is keresztény! **Szégelyje magá!** **Block** rabbi védője! A zsidók megfizették!

A vita azzal végződött, hogy az indítványt elfogadták.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, december 30. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzetek: Tavasz buza 8.03. Tavasz rozs 6.73. Tavasz zab 5.37. Tengeri május—júniusra 5.24. Repce 11.90—12.— forint.

Bécs, december 30. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 235.50 Magyar hitelrészvény 188.—. Angol-Osztrák bank 125.25 Unió bank 154.50. Länderbank 116.—. Bankegyesület 136.50. osztrák-magyar államvasut részvény 134.10. északnyugati vasut részv. 119.75. elbavölgyi vasut 124.75. dunagőzhajós részv. —.—. alpesi bányarészvény 275.25. májusi járadék 98.40. osztrák koronajáradék —.—. magyar arany. —.—. magyar koronajáradék 94.40. német birodalmi márka készpénz 118.15 utimóra —.—. tőrők sorsjegye 129.50. rimamurányi vasmű 333.— déli vasut 26.50. dohányrészvény —.—. Napoleon d'or 19.24. Lombard —.—.

Berlin, dec. 30. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Negyszázalékos magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 235.40. Osztrák-magyar államvasut 137.50. Déli vasut 29.—. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.—. Benschtehadi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, december 30. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok decemberre. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 235.40. Osztrák-magyar államvasut 137.80. Déli vasut 29.30. Osztrák aranyjáradék 93.—. Olasz járadék 254.—. Laura-kob 203.40. Harpeni —.—. Discont 193.20. Alpesi —.—. Bécsi bankegyesület —.—.

New York, december 30. (Kábelüregny.) (Gabonatözsde.) (Megnyitás.) Buza decemberre 74.7/8.

New York, december 30. (Kábelüregny.) (Zárlat.) Buza tavasz 78.7/8. Buza téli 75.7/8. Buza decemberre 75.—. Buza májusra —.—. Tengeri decemberre 39.7/8. Tengeri májusra 39.7/8. Zab 59.—. Rost 61.7/8. Liszt 2.80.

New York, december 30. (Kábelüregny.) (Zárlat.) Káv fair Rio No. 7. —.—. Káv folyó óra 5.60. Káv májusra 5.90. Petroleum raffiné in cases 11.—. Petroleum New Yorkban 9.90. Petroleum Filadelfiában 9.85. Szállítás díj Liverpoolba 3.7/8. Irányzat nyugodt.

New York, december 30. (Értéktözsde.) Váltó Londonra 4.877/8. Váltó Berlinre 94.7/8. Ezüst 59.7/8.

Chicago, december 30. (Kábelüregny.) (Gabonatözsde.) (Megnyitás.) Buza februárra 70.—. Buza májusra 69.7/8. Tengeri februárra —.—. Tengeri decemberre 32.7/8.

Chicago, december 30. (Kábelüregny.) (Zárlat.) Buza decemberre 65.7/8. Buza májusra —.—. Tengeri decemberre 32.7/8. Tengeri májusra 26.—. Zab decemberre —.—. Zab májusra 22.—. Rost decemberre 50.—.

A báli idény

e hó 29-én nyílt meg a

Mdm. Berger

cs. és kir. udvari szállító

divatteremben, mely alkalommal eredeti párisi tulle és selyemgaze

báli ruha modellek,

valamint remek garde de dames-toilettek kerülnek bemutatásra. Ezen modellek szerint rendelt ruhák, külön műteremben egy francia vezetése alatt (Raudnitz modell cég műterméből Párisból) készíttetnek. Izlés és kivitel méltó a cég eddigi hírnevéhez. Árak a jelen viszonyokhoz alkalmazva mérsékelték. Complet leányruhák selyemre dolgozva 60—70 forint, beszámítva jelen divatnak megfelelő báli fűzőt. Jean d'Are Paris rue St. Honoré modellje után.

Esti kőpenyek és báli belépgök elegáns kivitelben kaphatók.

A nagy század.

— Száz esztendő története. —

(IX)

Ő egy történelmi faj legnagyobb képviselője. Élete és művei kulcsot adnak a magyar genialitás megértéséhez, sőt bennük tömören összefonódik az a genialitás. Ha a germán szellemet Beethoven, az angolt Shakespeare képviseli, akkor ennek az Európába sodort csöpp népnek Petőfi a legfőbb reprezentánsa.

Petőfi művészete azért olyan dinamikus, mert mindent magába szívott, ami ennek a fajnak millióiban szétszórva, alakatlanul, homályosan, sokfelé oszolva, föl nem fődözve hevert. A nagy géniuszok csak kinyújtják a kezüket s egyszerre markolnak meg mindent.

A népfajok sokfelé hasagotott prizmák, amelyek a napvilágnak és az emberéletnek jelenségeit más és más módon veszik fel magukba s más és más térési szög alatt, más és más színben verik vissza. Ézért lehet, sőt kell, hogy szó legyen nemzeti, fajikulturáról. A magyar ember másként szemléli a világot, mint bármely néptestvére, sőt másként helyezkedik el vele szemben. Ez a másként a faji művészet vagy a faji stílus. Aki tökéletesen át tudja érezni egy faj világát, az annak a fajnak a legnagyobb mestere. Aki tökéletesen művészi formába tudja alakítani ezt az ősi érzéstömeget, az annak a fajnak a legnagyobb művésze. A mienké Petőfi, a soha utól nem ért, a meg nem közelített.

A magyar klasszikus műemkek, amelyek ő volt egyetlen megteremtője és mestere, azért magyar, mert tökéletesen magában foglalja fajunk világát. És azért műemkek, mert föltétlenül őszinte és teljes. Sem idegen gondolat, sem idegen forma nem férköztött hozzá: új, őseredet. Tehát egy új megnyilatkozás: egy faj megnyilatkozása a többi faj előtt.

Még nem született meg ez a magyar faji művészet, csak annak az egy összehasonlíthatatlannak művei teszik ki fajunk magasabb rendű művészi inventáriumát. Mint ennek az országnak a szíve, olyan szeliden hullámos a magyar kultúra: sok mezőség, sok bucka, egynéhány domb. De föltűnik az egekbe nyulik egy gránithegy: az Petőfi.

Nélküle szám vagyunk; vele és benne külön világot jelentő egyéniség, karakter.

A negyvenes évek művészete.

Mint Napoleon az ő ceremóniájában, úgy a művészet is a klasszikus formákhoz iparkodott visszatérni a század elején. Különösen az iparművészet érezte meg ezt a törekvést alaposan, de kivette belőle részét a festészet és a szobrászat is. A művészek csak nagy kerülővel környékeztek a természetet és a klasszikus formák szemüvegén át nézték azt. Meglehetősen hűvös, sőt hideg művészet támadt ebből. A híres római művészkolónia nem találván magában a természetben elegendő tárgyat, egészen boletévedt az allegorikus, sőt bölcselkedő és dogmavédő festészetbe. A romantikus irodalom táplálta hajlandóságait: módfeletti mértékben szegődtek a vallásos jámborság szolgálatába, annyira, hogy méltán kiérdemelték a *nazarénusok* gyűjtőnevet, amely őket a műtörténelem ösmeri. Az ő művészetük erősen és férfiatlan volt, lelkiüket langyos mesék és elvont filozófusok hitágazatok foglalkoztatták, összes formáikat és előadásukat a renaissance mestereitől kölcsönözték.

Soha a régi mesterek gazdag kincsét annyira ki nem rabolták, mint a század első felében. Rafael, Michelangelo, Correggio, de még a korai renaissance mesterei is kész szakmányul kínálkoztak nekik. Soha a természettől messzebb nem távozott a művészet, mint ebben a korban. A festészet egyik jelentékeny eleme, a szín, egészen fölösleges volt az ő szemükben, minden vágyuk abban csusosodott ki, hogy a biblia morálja és a dogmák allegóriái beható pathetikus kompozíciókban kerüljenek a nagy falakra. Ennek a kultusznak főmesterei Cornelius, Overbeck, Schnorr. Führieh és mások valának.

Egyiküket, Cornelius, a művészkedvelő I. Lajos bajor király 1825-ben Münchenbe hívta, ahol saját szerű művészi élet pezsdült föl a fejedelm böközéséből. A merőn antik formákban épített nagy középületeket Cornelius és tanítványai a freskók nagy számával díszítették és így művészeti irányoknak könnyen szerezhettek propagandát. Elvont, hus és vér nélkül való művészet volt ez, legfőbb tárgya a kereszténység története. A megkezdett irány erősen, inkább kompozíciójával és rajzmegoldásaival kérkedő monumentális művészetté vedlett, amelynek egyik főképviseelője Wilhelm von Kaulbach vala.

Franciaországban nem sorvadt el annyira a művészet. David és tanítványai magasra tartották az akadémikus klasszicizmus zászlaját, de egyes nagy tehetségek legalább nem affektálták a szinvakságot, mint az egykoru német kollégák. A nagyszabású és romantikus tárgyakat imádták itt is, a mozgalmak, nagy, végzeteszerű eseményeket, de ezekbe Delacroix, Géricault, Delaroche, Fleury annyi közvetlenséget hoztak mégis, hogy a német festő-filozófusokat messihszárnyalták.

A franciák fő tárgya a történelem nagy epizódjai valának, azokat operalibrettisták szoktak feldolgozni. Csakugyan nagyszabású történeti festészet virágzott ki belőle, amelyből Németországban egy minket is közelről érdeklő iskola nevelkedett: a Piloty.

Mint a szobrászat, úgy az építészet is a klasszikus formák kultuszát üzte minden újabb fordulat nélkül. Németországban Schinkel, Klenze és mások elevenítették fel a régi Hellász formáit, Franciaországban az antikizálók szemben Viollet-le-Duc iparkodott a középkori nemzeti művészetnek érvényt szerezni.

E rövid felsorolásból látható, hogy a nagy háborúk és a nemzetgazdasági átalakulások korszaka meglehetősen meddő volt a művészet mezején. Önállót, egyéniséget tükrözött alig produkált ez a korszak. Nem nőtt ki ez a művészet a természetben és így alkalmassá tette a talajt új eszmények befogadására.

A csudaktorok korszaka.

Nemesak Napoleon katonái ütötték csapra Európa vérét: egy tudományos disceplina méltó versenytárs volt ebben a hatalmas korzikainak, t. i. a századeleji orvostudomány.

Talán nem is érdemli meg ezt a nevet. Fejlődése kész rémregény, képe egy ideig csak másolata a XVIII. századénak. Nagyáldozatok árán is keveset tanult, csak a század közepe felé fejlődött egészségesebb alapokon, de akkor aztán esodálatos módon virágzott fel. Hogy mily pusztítást vittek végbe az orvosok, rekte csudaktorok a napoleoni időkben, arról fogalmat adhat az a tény, hogy 1819-ben egyedül Broussais párisi orvos betegosztályában egy év alatt nem kevesebb, mint 100.000 pióeát használtak vérkiszívásra, a mechanikus vércsapások száma pedig mérhetetlen.

A század első felének orvostudománya kalandos, babonás, önkényes teoriákra épített vala. Sőt olykor egész korszakokon át igen erősen böközt a miszticizmus is. Réfny recepteket írtak a doktorok s a gyógyszerártárban rendszeresítették a legundorítóbb és legfuresább anyagokat is. A tapasztalatnak kevés szava volt: attól függött minden, hogy valaki a tömérédek bolondnál bolondabb iskolák valamelyikének meggyőzhetően leve legyen. Középkori vallási szikzmák mintájára itt is merev dogmákat állítottak föl, amelyeknek megvoltak aztán a maguk ereikei. Az orvostani teoriák összeböközödtak a legkalandosabb, babonás, bölcséleti frázisokkal teli hipotézisekkel. Egyik teoriát a másik követte s mind egyik a esalhatatlanság álarcával lépett a közönség elé, vaskos föllásokból álló hibázhatatlan könyvtárral.

(Folytatjuk.)

Napirend.

Napirend. Vasárnap, december 31. — Római katolikus: A. Szilveszter. — Protestáns: A. Szilveszter. — Görög-orosz (december 19.) C. Bonifác. — Zsidó: Tobeth 29. — A nap két 7 óra 34 percek. — Nyugszik 4 óra 1 percek. — A hold két reggel 6 óra 22 percek. — Nyugszik délután 2 óra 57 percek.

A miniszterek nem fogadják.
A királyi szent ügyi *útdözelet* átvétele a budai várakban este 8—10 óra körül.
Az országos rablilyéző intézet gyászfünnepe dr. Kaufmann Dávidé délután 4 órakor az intézet nagytermében (Rökk Szilveszter-utca 20. sz.)

Szilveszteresték:
Az Ébredés dalkör mulatsága a „Két korona” helyiségében.

A Törökös dalkör színelőadása és mulatsága a MÁV. északi főúthelyének éttermében este 7 órakor.

A bologos munkások együletének mulatsága a régi polgári főúthoz összeszerveződve.

A kőrök és könyvek körének hangversenye és mulatsága este 7 órakor a Vampetikus vendéglóban.

A orvosszéki művészek asztaliarságának hangversenye és jótékonyceü mulatsága a Vampetikus vendéglóban.

A Demokrácia-kör hangversenye és mulatsága este 8 órakor saját helyiségében.

A kereskedő utazók együletének hangversenye és mulatsága este 8 órakor.

A könyvnyomdászok együletének hangversenye és mulatsága este 8 órakor a Kerepesi-ut 30. sz. a házban.

A terézvárosi kaszinó mulatsága saját helyiségében.

A Saslör mulatsága saját dísztermében.

Nemzeti múzeum: Képtára, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. A többi tárl 1 korona belépődij mellett meztelenül.

A Múzeumok téli tárlata (Nyitva egész nap megszakítás nélkül. Belépődij 50 kr.

A Nemzeti Szalon téli tárlata (Ferenciek-tere 9.) nyitva egész nap megszakítás nélkül. Belépődij 20 krajcar.

Iparművészeti múzeum és társulat karácsonyi kiállítása nyitva délelőtt 9—12-ig és d. u. 2—4 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig.

Közelekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Országos Képtár és a Velazquez-képzés az Akadémiaiban, nyitva délelőtt 9—11-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság Kerepesi-ut 20. I. emelet. Hivatalos órák délelőtt 9—11 délután 2 óráig. Telefon szám 24—55. Nyilvános olvasótér és tudakozó-osztály Kerepesi-ut 22. szám I. emelet. Hivatalos órák 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Telefon szám 24—18. Házzi termékek állandó kiállítása. Keleti mintafár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a Házzi-ipari kiállítás (melvben az üzletvezetésről árusítókat is eszközök) a városligeti iparcsarnokban nyitva délelőtt 9—12-ig, nyírón és a többi északokhoz 9—11 délelőtt és délután 3—6-ig, vagy 6-ig. — A Magyar kir. kereskedelem múzeum külföldi kirendeltségeinek vezetőségével megbízott üzletvezetés V. Váci-körút 32. szám.

Napirend. Hétfő, január 1. — Római katolikus: Kis-Karácsony. — Protestáns: Újév. — Görög-orosz: (december 20.) Ignác vt. — Zsidó: Szébat 1. — A nap két reggel 7 óra 34 percek. — Nyugszik délután 4 óra 2 percek. — A hold két reggel 7 óra 27 percek. — Nyugszik délután 4 óra 25 percek.

A miniszterek nem fogadják.
Az országgyűlési szabdelyűt párt nevében délelőtt 10 órakor Múzeum Árvöl főúthoz báró Podmaniczky György pártelnököt, Hódossy Imre főúthoz Perczel Dezsőt, a képviselőház elnökét és gróf Csáky Albin Seff Kálmán miniszterelnököt.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkör vezérét Kossuth Ferencet délelőtt 11 órakor főúthoz a párt nevében Komjáthy Béla orsz. képviselő.

Az országgyűlési népdíj nevében délután 2 órakor Molnár János prélatos főúthoz gróf Zichy Nándor pártvezér a gróf Márin-utcai palatájában.

Kubelik Jan hangversenye este fél 8 órakor a fővárosi Vigadó nagytermében.

A II. melv-utcai elemi és polgári iskola vallásos színelőadása d. u. 4 órakor.

Nemzeti Múzeum: Természettajzátára, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

A Múzeumok téli tárlata, nyitva egész nap megszakítás nélkül. Belépődij 20 kr.

Nemzeti Szalon téli kiállítása (Ferenciek-tere 9. szám), nyitva egész nap. Belépődij 20 kr.

Az iparművészeti társulat karácsonyi kiállítása az iparművészeti múzeumban, nyitva délelőtt 9—12-ig és d. u. 2—4-ig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és d. u. 3—5-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.
Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Budapest kávéház. Andrassy-ut. Naponta Banda Marci és Bai hangversenye.

Stefánia-szálloda. Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Páris szálloda. Váci-körút. Éttermek. Elegáns kávéház. Látnyvoság: Bachus-pince.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kávéparteren.

Elite szálloda. Budapest, Király-utca 39. Igazgató Mandel Albert.

Petanovita Metropol szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetés.) Ujjonnan berendezett fényes étterem.

Ehm János éttermében (ezelött Szilksay) Nemzeti Színház-épület. Naponta kintinó cigányzene.

Dobranzski-idei vendéglőben Teréz-körút 4. kapható eredeti törökölí hus és hortobágyi gulyás.

Fntzer-pince Deák-ter naponta a pince éttermében Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó híres szőlőták hangversenye.

Bodoga-pince. Ujjonnan fényesen berendezve, a Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta éjjel 3 óráig van nyitva.

Naponta hangverseny Dantó Gábor fényes zenekara és Török Pista cimbalomművész által a Keleti kávéházban, Csömör-ut 14.

Stefánia-kávéház. Kerepesi-ut 73. Naponta az I-ső Mészáros Daltársulat előadása.

MÓKA BÁCISI MESÉI.

A fekete kutya.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király meg egy királyné. Azoknak mindenük volt, csak gyermekük nem. Nagyon, de nagyon busultak e miatt és éjjel-nappal mindig imádkoztak és egyre kérték a jó Istent, bárcsak adna nekik egy kis gyermeket.

Krisztus meg Szent-Péter éppen a földön jártak s szegény utas képében betértek a királyi kastélyba.

— Majd meglátjuk, azt mondta Krisztus, hogyan fogad bennünket a király. Ha látom, hogy jó a szegényekhez, meghallgatom a kérését.

A király pedig nagyon szívesen fogadta őket; elejbb ment és a legszébb szobájában adott nekik szállást. Az utasok ettek, ittak s éjfélután azt mondta Krisztus Szent-Péternek:

— Eredj ki Péter, nézd meg, mit látsz az égen.

Péter kiment, nemsckára vissza is jött, hogy két kardot látott.

— No akkor még ne születsek meg a gyermek, mert háboruban kellene neki elvesznie.

Egy darabba megint kiküldte Pétert.

— Nézd meg, hát most mit látsz az égen.

Péter izben kiment s vissza is jött, hogy bizony három halálfejet látott.

— Akkor még most se születsek meg a gyermek, mert dőghalállal kellene elvesznie.

Egy vártatra megint kiküldte Pétert.

— Hát most mit látsz?

Péter nézett, nézett s szép, kinyílt rózsabokrot látott az égen.

— Legyen meg a kis gyermek, azt mondta Krisztus, s amit kíván az életben, az mind beteljesedik.

Abban a szempillantásban meglátta a kis fiú s a király meg a királyné úgy örültek neki, hogy ki se mondhatom. Örömben a király beszaladt a vendégekhöz, hogy megmondja nekik a nagy újságot, de bizony már hiult helyüket találta. Akkor jutott eszébe, hogy talán nem is közönséges utasok voltak, letérdepelt és hálát adott az Istennek a nagy jószágért.

Hanem hát mi történt? Volt a királynak egy inasa, az meghallotta, kicsoda áldást mondtak az utasok a kis gyermekekre és gondolta magában, hogy ellopja. Egyszer éjjel, mikor a király meg a királyné jó mélyen aludtak, besurranodott a szobába, vitt magával egy kis bárány vért, bekente vele a királynénak a kezét meg a száját, aztán a kis gyermeket kilopta a bölcsőből és elvitte egy szomszéd faluba. Ott dajkaságba adta.

Másnap felébred a király meg a királyné, keresik az aranyos kis fiukat, nincs sehol. Jaj, mekkora bánatban voltak, hogy sirtak, jajattak!

Mikor legjavában sirtak, jajgattak, bejön az inas, azt mondja a királynak:

— Nini, véres a királynénak a szája meg a keze, bizonyosan az ette meg az éjjel a kis gyermekét!

Ránéz a király a feleségére, hát szinte meghült benne a vér, mikor meglátta a véres száját, kezét. Rettenetesen megharagudott s mindjárt kiadta a parancsot, hogy fogják meg a királynét és vessék a legsötétebb tőmőcbe. Ott volt szegény sokáig, sokáig.

A királyfi szépen nőtt, nődögelt s mikor már megnőtt, az inas ott hagyta a királyt, fogta a királyfit s elment vele messze, messze, míg odaértek egy másik országba, a másik országban egy puszta helyre. Itt azt mondta a királyfinak:

— Kivánd, hogy ezen a helyen nagy város legyen, a város közepin arany kastély s a kastélyomat a király kastélyával gyémánt hid kösse össze.

A királyfi kimondta ezt a kívánságát s abban a szempillantásban ott lett a nagy város, a város közepin az aranykastély s a kastélytól a király kastélyáig a gyémánt hid. Kedvére élhetett a gonosz inas a nagy uraságban.

Egyszer reggel fölébred az a király, akinek az országába jöttek, kinéz az ablakon, hát látja a gyönyörű gyémánt hidat s messziről a nagy várost s benne az arany kastélyt.

— Jaj, azt mondja, kicsoda esoda történt itten? Meg kellene nézmem, miféle király lakik itt mellettem?

El is indult a gyémánt hidon, ment, ment s utóljára odaért az arany kastélyhoz. Itt már várta az inas, jól tartotta mindenfelével s azt mondta, hogy ő is király.

— No ha te is király vagy, azt mondta a király, van nekem egy gyönyörű lányom, elvennéd-e feleségnek?

Az inas hogyne akarta volna elvenni! Majd kibujt a bőréből, úgy örült.

Jól van, a király elbueszított tőle és másnapra meghitta, hogy jöjjön át hozzá, majd meg lesz a lakodalom.

Másnap át is ment, de bizony mikor a királylány ránézett, még a hideg is végigfutott rajta, hogy ennek a felesége legyen és azt mondta:

— Előbb én is átmegegyek hozzád, megnézem a kastélyodat.

— Csak gyere, azt mondta az inas, látsz én nálam annyi csodát, hogy no.

Aztán csakugyan végigsétált az inással a gyémánt hidon s a kastély előtt meglátta a királyfit. Rongyos ruhában volt szegény, de olyan szép volt, hogy a királyleány egyszerűen nagyon megszerette. Megkérdezte az inast:

— Ki ez a rongyos legény a kastélyodban?

— Ez az inasom.

— Aztán mért járatod ilyen koldus ruhában?

tekintetemet; mintha bűnös volna, olyan megadóan sütötte le a szegény szomorú szeméit. Én azt hittem, a mellem szakad meg s nem tudtam, a gyűlölettel, a kéjtől-e... oh de kár, oh de másképp álmodtam én ezt az első csókot! Mert most... most megcsókoltam. A gyűlölet ereje volt még karjaimban, azzal szorítottam, törtem magamhoz. És ajkaimat oly emésztő, szenvedélyes csókkal nyomtam ajkaihoz, hogy azt hívém, bele kell halnia. Tán azt szerettem volna legjobban... Azok az édes, vonagló ajkák! Tehetetlen gyöngédséggel viszonzták szilaj csókomat. És a végén még is legyőztek. Ereztem, mint apad ki belőlem lassan a dühöm, cinikus ember s a gyöngyöző rajongással mint öltözik újból belém az odaadó gyöngéd szerelmes... Karjaim tehetetlenül fejtették le derekáról s oda borultam lábaim elé.

Nos megcsókoltam, és amennyiben én híven elmondok önöknek mindent, bevallom, hogy fáj nekem, hogy egy csókoltam meg. Hisz nem is annyira neki szolt a gyűlöletnek az az első csókja, mint inkább annak a másikkak, aki a vasuton érkezett. Annak szolt a dacos diadal... És nem is merem én elmondani, hogy mi mindenre gondoltam még ezen kívül. Hisz az ember mindenre képes cinikus dühében! Arra gondoltam, hogy ezzel a csókkal legalább biztosítam magamnak az asszonyt a jövőre...

VII.

Félkilenc volt. Ott ülünk a vendéglő földszinti társalgójában. Közel, nagyon közel egymáshoz, kezét kézben tartva. Az étteremből jöttünk ide; leültünk volt a vasaorához a rendes időben, de egyikünk se tudott egy falatot se lenyelni. Szegény Mimóza úgy reszkedett, én is fáztam. Vigasztaltam, biztattam, meg tréfálkoztam is, csak hogy jobb kedvre hangoljam.

— Az istenért, nyugodjék meg! Mit fél úgy tőle? Hisz hét éve ösmeri már! Fogadok, egy nagyon derék becsületes ember...

— Irtózom tőle! mormogta.

— Oh, ez a rossz teremtés még ezt sem érdemli!

Avval fogta a botját, jó egy párt vágott a királyfira és bekergette. Mindig így szokott szegényenylé banni. A királyfi a veres elől beszökött egy szobába s ott elbujt egy sarokban.

A királylány nagyon megsajnálta és egyre azon gondolkodott, hogyan került ide ez a királyfi formájú legény ehhez az emberhez. Az se fért a fejébe, hogyan került ide ez a nagy város, ez az arany kastély meg ez a gyémánt hid.

Azonban csak vezetői az inas a kastélyban s utóljára odaértek abba a szobába, ahol a királyfi el volt bujva. Itt azt mondja a királykisasszony:

— Világéletemben még ennyi csodát nem láttam. Igazán szerencsés egy ember vagy. De akármilyen nagy a szerencséd, azért még se megyek addig hozzád, míg nekem igaz lelkedre meg nem mondd, hogyan került hozzád ez a nagy gazdagság.

Az inas ötölt-hatolt, nem akarta sehogy se megmondani, össze-vissza hazudott mindent, de hiába, a királylány addig faggatta, míg utóljára kivallotta.

Ládd-e, azt mondja, annak a rongyos legénynek köszönhetem mindenemet.

Aztán elmondta, hogyan rabolta el az apjától, anyjától bölcsőbeli gyerek korában s hogy fogta rá a királynéra, hogy az emésztette el a gyermekét.

— No most már a feleségem lehetsz, most már tudsz mindent. Olyan gazdag király vagyok, mint az édesapád, talán még gazdagabb is.

— Jaj, azt mondja a királylány, hát hogyan visz rá a lelked, hogy így bánj avval a szegény királyfival?

Az inas még nem is felelhetett, eldugrott a királyfi a sarokból és azt mondta:

— No te gonosz lélek, csak hogy megtudtam minden csalafaságodat! Mivel ilyen kutya módra bíntál apámmal, anyammal, én szegény fejemmel, kutya legyen belőled s égő parázs legyen az eledeled.

Abban a szempillantásban esunya fekete kutya lett az inasból, leszaladt a konyhába, kikapkodta az égő parazsat a kemencéből, falta, falta s minden falásnál összegezte a torkát, hogy kinjában csak úgy ordított.

Hogy köszönte a királyleány a királyfinak, hogy megmentette ettől a szörnyűséges teremtéstől.

— Ne hálálkodj, azt mondta a királyfi, hiszen ha te nem vagy, még most se tudom, ki fia vagyok.

Aztán sokáig elbeszélgettek és nagyon megszerették egymást.

— Jaj, azt mondja a királyfi, én itt beszélgetek és szegény anyám talán most is a tömlőben van még! Tüstént indulok haza.

Avval elbueszított a királyleánytól, láncot kötött a fekete kutya nyakára és kívánta, hogy

— Ugyan ne legyen oly gyermek! Egy ember, aki olyan jó magához, — és végre is maga a felesége!

— A te csókok után? suttagó behunyva a szemét. Oh istenem!...

Elhiszik-e nekem, hogy szinte bosszus voltam rá? Nem értettem, hogy retteggett egy a viszontlátástól. Az a derék becsületes ember! Furcsa léleklapokban voltam: ha eszembe jutott az előbbi féktelen dühöm, hát kacaghattam volna. Párszor idegesen fel is kacagtam...

— Édes Mimóza, suttagom már vagy századszor, — itt az idő, menjen ki a vasutra. Lássá, ki kell mennie, úgy illik!

— Nem, nem, zokogta, — nem tudok, nem megyek. Oh ne hagyjon el még erre a pár perere...

Göresösen kapaszkodott belém. Kilenc óra után felkeltem, hogy bucsuzzam, akkor se eresztett.

— Ráér még, maradjon, könyörüljön... És akkor, magam sem tudom, hogy — mintha csak a költői szerelem legszebb istene szállott volna meg mindkettőnket — ott az utolsó perében a legédesebb beszélgetésbe fogtunk bele. Lázás izgalommal suttagtunk, álmodtunk a jövődő boldogságról. Ezelős terveket szőttünk, aranyos légvárakat építettünk. Sohse hagyjuk el egymást... Megfeledeztünk mindenről, mintha csak magunk lettünk volna a világon. A sápadt asszony arca ájszellemlőn ragyogott fel. Ajkaink egy boldog csókban közeledtek egymáshoz.

Ebben a perében kocsirobogás hallatszott kívülről. Mintegy álomból ébredve ijedten ugrottam fel. A szegény Mimóza a fejéhez kapott.

— Ments meg, könyörgött, vigy el, — még van idő —

Fájdalom, már arra se volt idő, hogy én illedelmesen félreléjjak a férj és feleség találkozására elől. Hirtelen visszahúzódtam a folyosóra a társalgóba. Hamar egy újságot vettem a kezembe s találmra beleültem az egyik karosszékre.

(Folytatása következik.)

REGÉNY.

Dodó főhadnagy igényei.

— Egy huszártiszt cartoucheából. —

(6) Írta: PEKÁR GYULA.

Lám, lám, hisz tudtam én, hogy ennek az asszonynak férje van, de hát nem látam és ennél fogva olyan volt ő nekem, mintha nem is létezett volna. Igazán, főleg az utóbbi napokban, nem is gondoltam rá... Most egyszerre a gyorsvonat mindegyre közelebb hoz ide egy merő idegen embert, aki egyszerűen elveszítte ezt az asszonyt tőlem. Furcsa, furcsa... Szilajon léptem hátra. Összeszorított fogakkal vadul mértem végig tetőtől talpig az asszonyt.

— Ha-ha-ha!

Szegény Mimóza rémülten nézett rám.

— Az istenért, könyörüljön rajtam!...

Én azonban csak kacagtam tovább. Éreztem, mint öltözik testembe lassan a régi cinikus ember. Valami esunya, ördögi bánat szállott fel bennem. Bántam a haszontalanul elérzelmeskedett időt... Oh én bolond, iskolás gyerek! Hisz még csak meg se öleltem!... De éreztem, hogy megfalog, hogy a levegőre kell mennem.

— A férje jön meg? suttagom maró gyűlölettel, úgy nem akarom önöket zavarni. Adieu.

Kirohantam. Ő egy sikolylyal tapadt a káromba. S a hol megfogott, úgy éreztem, valami lassu zsiabadás árad ki onnan s bénítja meg lassan az egész dühös testemet. Visszahúzódtam a szobába, ott eleresztett s alétan tántorodott hátra.

— Az istenért... ne hagyjon el... adjon életet legalább addig —

Dereka után kaptam. Pillanatig szemtől szemben álltunk egymással. Ő nem bírta ki a

vele együtt ott teremjen az édes apja házában. Amint ezt kívánta, már otthon is volt.

Persze senki se ismerte meg és ő se mondta meg, hogy kiesoda, hanem odavezette a fekete kutyát az apja elé és azt mondta:

— Királyfi fölség, adjon hamar egy sajtúr paraszt!

— Minek az a parázs?

— Meg akarom etetni a kutyámat.

— Ejnye, ne bolondozz, ki hallotta, hogy kutya paraszt egyék?

— Hát azt ki hallotta, hogy édes anya a gyermekét megegye?

Megdöbben a király, mikor ezt hallotta, és megkérdezte:

— Ki fia vagy?

— A tied; ez a fekete kutya pedig az az inas, akinek a szavára édes anyámat a tömlőbe vetted.

Aztán elmondott mindent.

No volt aztán öröm meg öröm. A királynét a tömlőből mindjárt fölhozták és a fia kívánságára olyan szép, olyan egészséges lett, mint husz éves korában. A gonosz inast még egy darabig meghagyta fekete kutyának, de aztán emberré változtatta és kivégezték a világból.

Mikor ez megvolt, az apjával, anyjával elmentek a másik királyhoz, elvette a lányát és nagy lakodalmat csaptak.

Aztán éltek, haltak s ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Anyóka.

— Feleki Sándor fordítása. —

Üi vén anyóka s egyre fon,
Fon éjjelen és nappalon.
Ketyeg az óra, fogy a szál,
Az orsó berreg, meg sem áll,
S kint zúg a tél viharja.

— Hát nincs-e néked jó fiad?
Vak léssz a sok fonás miatt!
„Nyomortól véd a munka meg.
Fiam rég sirban szenderog
S kint zúg a tél viharja.“

— És nincs a földkeréken szív,
Ki érted el, ki hozzád hív?
„Volt, ah de az idő szaladt,
Ott nyugszik a mély föld alatt
S kint zúg a tél viharja.“

Alkony leszáll, borúl az ég,
Anyóka fon csak egyre még.
Ketyeg az óra, fogy a szál,
Im néma a kerék, megáll — —
S kint zúg a tél viharja.

Stauffer Gyula.

Mikor kezdődik az új század?

— Szilveszteri tépelődések. —

Budapest, december 30.

Máskor ólmot ütöttek Szilveszter éjszaka, az idén egyéssel foglalkoznak az emberek. Vitatják egyre-másra, hogy mikor kezdődik az új század, s ne adj isten, hogy kompromisszumot könienek a vitatkozóik. Ime néhány levél a sok közül, amely hozzánk érkezett, mindegyik az új század kezdetét akarja végleg megállapítani.

A kétféle időszámítás.

Egy csillagászati év — vagyis amíg a föld napkörüli útját egyszer megfuija: 365 nap, 5 óra, 48 első- és 47 másodperc. E szerint minden csillagászati 4 éves ciklusra a 4 naptári éven fölül 23 ó. 15 p. 8 mp. hozzáadandó, hogy időtartamuk egyenlő legyen. A szökőév-rendszer az évenként fennmaradó naptörételek összegezésén alapszik. Csakhogy míg a 16-ik század végéig Kr. u. minden négy évre egy egész napot vettek pótlásul, holott a különbözet csak 23 ó. 15 p. 8 másodpercet tett ki, ezt a többletet Gergely pápa felismerve, a naptári időszámítást annyiban módosította, hogy a 17-ik századon kezdve századonként nem 25, hanem csak 24-re tette a szökőévek számát.

Egy csillagászati évszázad időtartama naptári időszámítás szerint 100 év 24 n. 5 óra 18. p. 2 mp. Minthogy pedig a 16-dik század végéig Kr. u. mindenik évszázad folyamában 25 szökőév fordult elő, tehát a 16. század időtartamát a csillagászatához viszonyítva, 12 n. 11 ó. 6. 11 p. 28 mp. időtöbblet van, vagyis a naptári 16. század a csillagászatival szemben ennyi idővel nyult meg. Gergely pápa a naptár-rendezés alkalmával e különbözet forrását fölismerte, a fennebb jelzett módon a különbözet emelkedése ellen talált módozatot, amely egyszersmind az addig összegyűlt időtöbblet elenyészésére is valami csekély mértékben (századonként 5 ó. 18 p. 2 mperce) közrehozta; mert a 17-ik századon kezdve századonként csak 24 szökőév vétetvén, ez a naptörédék, mint kevesebbet, a felszaporodott időtöbblet apasztására szolgált. Ha tehát a 17. 18. századok után eső 15 ó. 54 p. 6 mp. időkevesebbet a 16 előző század 12 n. 11 ó. 11 p. 28 mp. időtöbbletéből levonjuk, a naptári 19-ik század végén 11 n. 19 ó. 17 p. 22 mp. időtöbblet marad, amelyet a naptári 19-ik század utolsó évéből levonva, a csillagászati 19-ik évszázad végét kapjuk eredményképpen. Ez tehát az 1900-ik év december 19-én reggeli 4 óra 42 perc 38 másodpercet következik be. Míg a naptári 19-ik század — még mindig fennállván a fenn kimutatott különbözet — csak az 1900-ik év december 31-én ér véget.

Ha a Gergely-féle naptári időszámítás marad továbbra is érvényben, a csillagászati és naptári

időszámítás közt fennálló majdnem 11 1/2 napi különbözet mintegy 5600 év alatt (századonként 5 óra 18 perc 2 másodpercet számítva) enyésződik el, ha csak időközben nem akad egy tudománykedvelő pápa, vagy valamelyes nemzetközi tudományos egyesület nem alakul, mely egyéb fontos kérdések mellett a kétféle időszámítás közt fennálló különbözet elenyészésére alkalmas módozatot fog találni (például: negyvennyolc egymás után következő évben a szökőévek helyett közönséges éveket állapítván meg). Ha ez a különbözet elenyészik és azzal a csillagászati és naptári időszámítás közt az egyensúly egy csekélység kivételével helyre fog állítani, azután könnyű szerrel és kétséget kizárólag meg lesz mindenik következő század kezdete pontosan állapítható.

E. S.

Anyaggyilkosság . . .

Ha ma arról volna szó, hogy elfogadott keresztényi időszámításunktól függetlenül megállapítsuk történelmi bizonyossággal, mikor született Jézus Krisztus: nem mernék e kérdéshez hozzászólni, mert Krisztus születése éppen oly sűrű homályba burkolt, mint Róma alapítása, vagy a világ teremtése. De nem is arról van szó, hanem arról, hogy mikor van század-forduló bármilyen időszámításban. — És ennél a kérdésnél az is teljesen közömbös, hogy mikor üli az egyház a Megváltó születése ünnepét. Itt egyedül arról van szó, hogy ismerjük-e a tizedes számrendszert és ismerjük-e a különbözetet a sorszámok és a rendszámok között?

Ma, az 1900-ik év január elsejének kezdődő éjfélen teljes csillagászati bizonyossággal megállapíthatom azt a pillanatot, a melyben Betlehem fölött a legenda szerint kilobbant a vezéricsillag, hirdelve a Messiás látásra jöttét. Tisztán látom a konstellációkban ezt a pillanatot azon az óriási óralapon, amelynek a neve csillagos ég.

Az idő maga örök, végzetlen és megmérhetetlen. Attól a pillanattól kezdve a pillanatig lepergett idő rövid és megmérhető. — E számítás annyira egyszerű, hogy még a gyermek is megértheti, nem csuda tehát, ha egy hatalmas császár, meg a szintoly hatalmas költőkirály is megtévedt. Hogy igazam van, napnál világosabban bebizonyíthatom.

Azzal a csillagászatilag meghatározott pillanattal, amelylyel a keresztényi időszámítás kezdetét veszi, megkezdődött az első perc, az első óra, az első nap, az első év, az első század, az első évszázad. Az első óra véget ért a befejezett hatvanadik perccel.

Az első nap véget ért a befejezett 24-ik órával.

Az első év véget ért a befejezett 365-ik nappal.

Az első század véget ért a befejezett 100-ik esztendővel.

Öreg asszony nem vén asszony.

(25)

— REGÉNY. —

Írta: GEROLAMO ROVETTA.

Alig vette észre Prandinót, könnyű főhajással üdvözölte és egyenesen feléje sietett. E közben mosolygott, kalapját lengette és köszöntgetett a fürdővendégek felé, kik a hajóra tolazkodtak és azt kacagással, zajjal és színekkel töltötték be. Ariberti eléje sietett és fél uton találkoztak.

— Jó napot!

— Jó napot, kedvesem!

— Ha megengeded, — szólt halkán Prandinó, kezével átfogva Badoero karját, — bemutatlak Navaredo grófnének és leányának, a fiatal D'Abalá grófnének.

Badoero, aki a fürdőközönség közt hasztalanul kereste a Teatro del Lido egyik színész-nőjét, akit hódolatával tüntetett ki, erre egy hosszú, sokatmondó ah!-val és egy meghajlással felelt. Aztán elkísérte Aribertit, aki a tolongó sokaságban csak nagy nehezen, folytonos bocsánatkérések közt tudott magának utat törni.

— Badoero gróf, unokaivérem!

Most a két hölgy mormolt egy rövidebb és halkabb ah!-t, azután könnyedén meghajtották a fejüket. Eliza elpirult: megtanulta, hogy dacról korának, elpiruljon, mikor azt hiszi, hogy ez jól áll neki.

— Az idén először van a Lidón? Igen, igen, hiszen Ariberti mondta, hogy csak tegnapelőtt érkezett. Ugy-e ismeri Velencét? Az ördögbe is, ezt kérdezni sem kell, hisz Vicenza csak pár órányira van Velencétől. Milyen rossz időnk volt tegnap. A hölgyek még nem fürdöttek, természetesen. Ki is merészkedett volna tegnap a Lidóra! Csak az a bolond Roders, az én amerikai barátom, aki ladikon tette meg az utat Amerikából ide.

— De mennyien szállnak még be! — szólt Cécilia, aki szorosan Eliza mellett, a vánkoston helyezkedett el. — Már ugy lesz, hogy ha össze is szorulunk, akár a szardellák, azoknak, akik később jönnek, vissza kell majd fordulniuk.

— Vagy megvárják a másik hajót. Hisz minden tíz percben indul egy.

— Jaj Istenem, micsoda szénszag! Ezt nem bírom elviselni. Már szédül a fejem! — kiabálta Cécilia, mikor már tele volt a hajó.

Hiába volt minden. At kellett menni mindannyioknak a másik oldalra. Cécilia a könyökével tört utat magának és majd keresztülszúrta a szemelőt azokat, akik nem akartak kitérni előle. Eliza közönyös arccal ment utána. Talán ezzel az előkelő közömbösséggel Badoeróra akart hatni, aki a nyakát folyton ide-oda nyujtogatva, még mindig a kis színészről kereste eredménytelenül. A sort Ariberti zárta be, aki szügyentől égve, egyik kezével Gegiót cipelte, a másikkal a címerrel ellátott vánkost vitte.

— Ah! végre! — szólt Cécilia, újra kényelembe helyezkedve. — Hiába, nem lehet eltagadni, hogy Rómában a fürdők sokkal kényelmesebbek. Csakugyan! Aztán meg jóval olecsóbbak is!

— Tetszik tudni, grófnő, csak azért vannak ma annyian, mert vasárnap van.

— Itt is ugy van hát, mint Vicenzában? — kiáltott fel Prandinó. — Vasárnap tulajdonképpen sehová sem lehet menni.

— Természetesen! Az egész világ egy falu! És éppen ezért a mi hölgyeink vasárnap sohasem mennek a Lidóra.

— Nem! Nagyon sok az ember! De majd meglássák, mennyivel kevesebben lesznek holnap, aztán meg jóval előkelőbb társaság verődik össze.

— Igaz, hogy a Lidón kocsik és lovak is vannak? — kérdezte Gegio odagorva és elkezdte Badoero kabátját ráncigálni.

— Igen, szivom. Ott van lóvasut.

— Lóvasuton megyünk majd, mama? Én lóvasutra akarok ülni!

— Jó, jó, szívecském! Csak hallgass el, a fürdőig ügyis lóvasattal kell menni! — felelte Badoero. Aztán Céciliához fordulva kérdezte: — Az ön fiacskája?

— Az enyém. Jer ide, Gegio! Jó legyél, állj egyenesen és köszönts a gróf urat.

Gegio vállat vont, megfordult, aztán kellemebb szórakozást keresett. Talált is csakhamar, elkezdett a vízbe köpködni.

— Igazán elragadó, bájos gyermek! Milyen idős?

— Három éves — felelte Eliza.

— Nagyon kifejlett a korára nézve.

— Nagymama mindég azt mondja, hogy három éves vagyok — szólt Gegio Badoerohoz fordulva, jót lökve egy arra menő németen. — Tavaly, mikor Longióban voltunk, akkor is három éves voltam.

— Ostoba tökfilkó, hallgatsz mindjárt! — És e szavak után Cécilia ugy fülön csipte Gegiót, hogy ez, a méregtől és fájdalomtól vérvörös arccal, neki akart menni az anyjának.

Badoero, látva, hogy tragédia készül, hogy elvonja a figyelmét és mert nem is bírta már a kacagást visszafojtani, nevetve kiáltotta:

— Nini, itt jön Potapow és Yamagata! Ők az utolsó! Ha nem sietnek, az orruk előtt megy el a hajó!

Most Potapow és Yamagata szaladni kezdtek és még éppen idején ugorhattak a fedélzetre.

Potapow öreges, erőteljes ur volt, nem a legkifogástalanabb tisztasággal öltözkedve.

Szürkés-sárga körszakálla volt, folytonosan beszélt, mindenhez hozzányult és egy pillanatig sem állt egy helyen. Yamagata követ pompás fekete öltönye válogatottan elegáns és tiszta volt. Ő maga karsu, magas és japán igények szerint egészen szép ember volt. Hajfonatát természetesen levágatta és helyébe bajuszt növesztett. Azaz őrtsük meg jól a dolgot: az egyik oldalon lét, a másikon öt szál bajuszt állott ápolás alatt.

(Folytatása következik.)

Az első évezred végét ért a befejezett tizedik századdal.

Következésképpen a második óra kezdetét vette a megkezdett 61-ik perccel.

A második nap kezdetét vette a megkezdett 25-ik órában.

A második év kezdetét vette a megkezdett 366-ik nappal.

A második század kezdetét vette a 101-ik év első napjával.

A második ezred kezdetét vette az 1001-ik év első napjával.

Nyilvánvaló tehát, hogy a 19-ik század is csak a befejezett 1900-ik évvel ér véget. A megkezdett 1900-ik évvel épp oly kevésbé kezdődhetik a mai napon a 20-ik század, mint amily kevésbé kezdődhetnék jövő év január 1-én a betöltött 19. századdal a harmadik évezred.

De még egyet. Krisztus születésének csillagászatiilag meghatározott időpontjától számított 1900 évben van 693975 nap, a mai napig azonban ebből nem telt le csak 693610 nap, hiányzik tehát még a 19 száz esztendőből 365 nap és csak ha ezt mind lerobotoltuk, következik el a 20-ik század és mikor megkezdjük a 20-ik századot írni, attól kezdve 36525 napot kell még lemorzsolnunk és csak akkor fog megkezdődni a 3-ik évezred.

Aki nem így számít, az nagyobb hüvész Cagliostro-nál, mert képes eltüntetni ma egy évet, egy év múlva egy egész századot. Aki nem így számít, az meglopja édesanyját a 19-ik századot; elrabolva tőle utolsó, keserves esztendőjét; ez pedig *anyagykiosság*. Két koronás fővel merem szembe szállani, mert övék a hatalom, enyéem az igazság. Az egyik talán meg se hallja zümmögésemet; a másik, kinek homlokáu a koronát babér övezi, és aki megírta hogy: Eppur si muove, bizonyára megért engem és megbocsát nekem.

Erdélyi Béla.

Valósággal az 1900. esztendő első napján kezdődik az új század. Ennek bebizonyítására szolgáljon a következő példa:

Ha Nagy János 1800 január 1-én született, akkor ugyanez a Nagy János

1801 január 1-én egy éves,

1802 január 1-én két éves,

1803 január 1-én három éves, és így tovább.

1808 január 1-én kilencvennyolc éves,

1809 január 1-én kilencvenkilenc éves,

1900 január 1-én száz éves;

tehát az 1900. év január 2-ik napján már egy nappal száz éves elmúlt, így tehát életének *második* évszázadába lépett.

Most általánosítsuk ezt a példát. Az *Idő* „született:“

0. év január 1-én. Ennél fogva az <i>Idő</i>	
az 1. év január 1-én volt	1 éves
a 2. " " " " "	2 " "
a 100. " " " " "	100 " "
az 1000. " " " " "	1000 " "
az 1800. " " " " "	1800 " "
az 1900. " " " " "	1900 " "

tehát az 1900. év január 2. napjának kezdődő pontján 19 száz éves meg egy napos koru, amiből nyilvánvaló, hogy életének *huszadik* századát megkezdte.

Mihalik József.

Egy új kérdés.

Az a kérdés, hogy a 20-ik század a tényleges 1901-ik év első napjával kezdődik, semmi kétséget sem szenved. A kérdés csak az, vajjon e tényleges 1901-ik év még csak egy év múlva kezdődik-e, mikor először írunk tényleg 1901-et, vagy már a legközelebbi évfordulatkor, mikor még csak 1900-at kezdünk írni. Más szóval, a küszöbön álló újév napja az 1900-ik évnek első napja-e, vagy a lelet 1900. év után az első nap.

Ha meg lehet állapítani, melyik felfogás alapján kezdtek meg a keresztény időszámítást, a kérdés el van döntve.

Egy regényt nem író.

A matematika bizonyít.

Koszorus regényírónk Jókai Mór így szól: „A jelenlegi századot, amelynek *utolsó* napjait már oly kedélyesen megobstráljuk, általánosságban a tizenkilencediknek mondjuk. Tizenkilencre rendszerint husz következik, stb.“ Ez igen szép helyes, csak az nem állhat meg a matematika szabályai szerint, hogy e megobstruált napok a század *utolsó* napjai. Hát ha én nagy írónknak 19 forintjával, vagyis 1900 krajcárjával tartoznám, megelegednék-e, ha csak 1899 krt fizetnék kezéhez, és hivatkozva dr. A. Conan Doyle számítására, azt mondanám, hogy én az első

forint első krajcárja helyett 0-t tettem le az asztalra adósságom törlesztésére! Az a bizonyos 19 frt csak akkor lesz teljes, ha a 19-iknek 100-ik krajcárját is lefizetem s igen szívesen lépek a porosz kincstárral üzleti összeköttetésbe, ha pár száz milliós lebonyolításnál császári parancsra tőlem a fenti módózatok mellett fogad el fizetéseket.

Hogy legyen különben 19-ik századik év az, amelyikben a 19-es szám elő sem fordul? Az csak a 18-ik századik és 99-ik év lesz december 31-ig, valamint hogy a 19-ik századik év első napja, de az utolsó sem keresztelhető el a 20-ik század-év első napjának!

Lexikonban olvasom, hogy Jézus-Krisztus valószínűleg 4 évvel a mi időszámításunk előtt született, születési napjának pedig — csak a 4-ik század óta — december 25-ikét tartjuk.

Ebből az tűnik ki, hogy időszámításunk kezdő évének nem egy fix évet vagy napot állapítottak meg, hanem azt az első év január 1-ét, melyet Krisztus születése után való első esztendőnek állapítottak — pontos adatok híján, — meg. Krisztus születése előtti 1-ső évnek pedig tulajdonképpen azt tartjuk, amelynek december 25-ikén Krisztus született, mert tudtommal 0-sal vagy „Krisztus születési évével“ megjelölt esztendő az időszámításban elő nem fordul, de még ha így volna is, a mi időszámításunk mint kezdő évről a Kr. u. 1-ső évről beszél, s így az első század ez 1-ső évet, — az első forint ez első krajcárját — matematikai alapon elvitatni és 0-sal helyettesíteni nem lehet.

Gaal Ernő.

† Dreyfus újéve. Armand Charpentier, az ismert regényíró, levele: irt a *Széclenek*, s abban felszólítja az igazságosság védelmezőit, hogy az új év alkalmából a tezesnek valamennyien Dreyfus kapitányhoz gratuláló levelet, kiváncsán ne a boldogságot és biztosítást őt becsülésükről. Charpentier feleleveníti az elmúlt újév emlékét, amikor ugyancsak az ő felszólítására egész Franciaországból özönlőtek névjegyek és levelek Picquart ezredeshez, aki akkor a Cherche-Midi fogházban volt bezarva. Most Dreyfus kapitányhoz — írja Charpentier — aki mint száműzött él saját hazájában, kell elküldenünk jó kívánságainkat és hódolatunkat.“

DIVAT SZALON

divat- és szépirodalmi közlöny.

Szerkesztik:

Fanghné-Gyujtó Izabella és Szabóné Nogáll Janka.

==== Az 1896-iki berlini nemzetközi kiállításon az arany éremmel kitüntetve. ====

DIVAT SZALON megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Diszes, elegáns kiállítása s különösen művészi kivitelű színes divatcímlepe által disze minden szalon-asztalnak.

DIVAT SZALON ingyen mellékelve, az **UJ GYERMEK DIVATTAL** együtt 44—48 oldalra terjed.

DIVAT SZALON azonkívül, hogy divatképei az uralkodó divat tükré, folyton közöl képeket Párisból, Londonból, Berlinből is. S ez által az idegen divatlapokat feleslegessé teszi.

DIVAT SZALON rendszeren közöl egyszerűbb toiletteket is és módot, utasítást nyújt a hölgyeknek arra, hogy ruháikat takarékosan s mégis csinosan otthon készíthessék s ennek megkönnyítésére minden 2-ik számhoz szabásív van mellékelve.

DIVAT SZALON minden előfizetőnek mérték után ingyen készített szabásokat; ez oly kedvezmény, melyet egy divatlap sem nyújt.

DIVAT SZALON kézi munkái változatosak, a rendszer használatra szánt himzűsektől kezdve a legtrikább, legdivatosabb új kézimunkáig mindent bemutat s érthetően tanít.

DIVAT SZALON *Szépirodalmi része* oly dus, érdekes és változatos, hogy minden más szépirodalmi lapot pótol. Munkatársai közt ott van irodalmunk minden jelese és gondot fordít arra, hogy a nők lapjába tehetséges, kedvelt *írónök* is gyakran írjanak. A lap szelleme mindig tisztességes. Keresi a szépet, a nemesítőt s kizár minden frivol közleményt. Lapunkat *fiatal leányok* is bátran olvashatják.

DIVAT SZALON számról-számra mutatja be *kíválóbb hölgyek arcképeit*: a művészet, irodalom s a játékonyság nevezetesebb nőalakjait.

DIVAT SZALON állandó rovatot tart *kérdések és feleletek* közlésére. E rovat minden előfizetőnek teljesen díjtalanul áll rendelkezésére.

DIVAT SZALON előfizetési ára: egész évre **12 korona**, félévre **6 korona**, negyed-évre **3 korona**.

DIVAT SZALON *kiadóhivatala kívánatra bárkinek küld mutatványszámokat ingyen és bérmentve.*

DIVAT SZALON *kiadóhivatala Budapest, Gtella-tér (Haas-palota).*

A lehetőség határáig. Egy kis boer egészségügyi csapat találkozott karácsony napján kismozmlére küldött angol katonákkal. A boerok szomjasak voltak, vizet kértek az angol katonáktól.

Nagyon szívesen adunk, — mondta az egyik közülük, — de csak akkor, ha azt kiáltják: „Isten oltalmazza a királynőt!”

A boerok haboztak egy darabig, tanácskoztak, végre egyikük előre lépett és hangosan kiáltotta:

— Nem bánom, oltalmazza Isten a királynőt, de átkozott legyen Cecil Rhodes!

Az angolok meg voltak ezzel is elégedve, nagyot nevettek és adtak vizet a boeroknak.

Világkiállítás Pétervárot. A pétervári városi tanács azt az eszmét vetette fel, hogy 1901-ben Pétervár alapításának kétszázadik évfordulója alkalmából nagy világkiállítást rendezzenek az orosz fővárosban. Egy városi tanácsos száz millió rubel szubvenció megszavazását is ajánlotta erre a célra. A városi tanácsban ez az ajánlat nagy vitát keltett, úgy hogy eddig még a világkiállítás rendezésére névze nem tudtak véglegesen megegyezni.

Pénztéteink 1899-ben.

Budapest, december 30.

A budapesti pénztéteink nagy része most az év végén hozzátétőleg beszámol az elmúlt évben elért üzleteredményekről.

A Magyar Agrár és Járadekbank részvénytársaság a lefolyt évben is jelzálogos és szőlőkölcsönök nyújtásával felelt meg az országos mezőgazdasági hitelviszonyaik fejlesztését célzó programjának. A banknak a rossz pénzügyi viszonyok ellenére is sikerült eladni 12.000.000 korona 4 1/2%-os záloglevelet, a 4%-os szőlőkölcsönökkel is sikerült egy több millióra rugó tételt elhelyezni. Az év végén a bank kibocsátásai, szőlőkölcsönök, járadekgyekek és záloglevelek összesen 48.000.000 koronára emelkedtek. A lezárolt üzletág forgalma 26.000.000 forint és a report üzletág 18.000.000 forint forgalmat ért el. A bank által finanszírozott magyar helyi-érdeki vasutak az előző évvel szemben megfelelő javulást mutatnak. A mérleg szigorú felállítás és tartalékjainak megfelelő javadalmazása mellett a bank mint a múlt évben 10 forint = 5% osztalékot fog nyújtani.

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság 1899-iki üzletvele kielőgítő eredménnyel zárul. A váltólezárolás 17 1/2 millióra emelkedett az előző év 16 millió forintjával szemben. A jelzálogkölcsön, mint mindenütt, szenvedett a pénz drágasága következtében, azonban a folyó évben is kiadtak 1.800.000 forint új kölcsön-és eladtak 1 1/4 millió forint záloglevelet. A nyereség olyan lesz mint a tavalyi és az osztalék 6% marad.

A Budapesti Takarékpénztár- és Országos Zálogkölcsön Részvénytársulat a lefolyt évben kizárólag a rendes üzletnek szentelte tevékenységét és minden üzletágában nagyobb forgalmat és kielőgítő eredményt ért el. A váltólezárolás összesen 30 millió forintra rugott (3 millióval többre, mint az előző évben). A váltótárca állománya 3 1/2 millió forint volt az év végével, a lombardüzletben 4 millió forint van elhelyezve. A betétek állománya nem változott és 6 millió forint körül forog. A kézi-zálog üzlet forgalma jelentékenyen növekedett és a kézi-zálog kölcsönök állománya 3 millió forintra emelkedett, a forgalomban lévő zálogpénztári utalványok összege 2.135.000 forint. Az intézet által alapított osztályországi részvénytársaság ebben az évben is kielőgítő hasznot fog hajtani. Az intézet által finanszírozott Árvavölgyi vasút építése be van fejezve és az üzlet lebonyolítása után jelentékeny nyereséget fog hozni. A tiszta nyereség a tavalyi mögött marad valamivel és az osztalék mintegy 12-13 forintot fog kitenni.

A Hazai Bank részvénytársaság a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok ellenére a lefolyt üzletévvel meg lehet elégedve. Az egész éven át érvényben volt magas kamatláb az üzleteredményt jövedelmi szempontból kedvezően befolyásolván, nagyobb tiszta nyereséget fog eredményezni, mint az 1898. évben és az a körülmény, hogy a bankkal szoros összeköttetésben álló vállalatok, főleg a Neuschloss-féle naci-si tanningyár és gőzfűrés részvénytársaság, az Apolló kőolajfinomító-gyár részvénytársaság, a Magyar pamutipar részvénytársaság, mind kedvezőbb konjunktúrába jutottak és hogy a bank a legutóbbi hetekben a gróf Andrássy-féle vasművek és az Unio vas-és bádogyár finanszírozását sikeresen biztosította. Lényegesen hozzájárultak a kedvező üzleteredményhez. Az osztalékot ugy mint eddig mindig, szelvényenként 6 frttal fogják megállapítani, ami a részvények jelenlegi árfolyama után 5 1/2%-nyi kamatozásnak felel meg.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület egyes üzletágainak alakléka: Betétek könyvecskére 236.000.000 korona (az 1898. évvel szemben 400.000 korona növekedés), folyószámlán és pénztárgyekre 39.000.000 korona (— 2.400.000 korona), készpénz, kötvénykölcsönök és záloglevél-kölcsönök 219.000.000 korona (— 3.700.000), váltótárca álladék 74.500.000 korona (+ 900.000), váltólezárolás 185.000.000 korona (+ 200.000), folyószámla adósk és értékpapirokra adott előlegek 72.000.000 korona (— 3.000.000) Értékpapirok álladéka 77.000.000 korona (+ 4.200.000). Forgalmában lévő 4%-os kötvények és 4%-os záloglevelek 123.662.400 korona (+ 529.400). Összes forgalom 5.400.000.000 korona, növekedés az előző évvel szemben 200.000.000 korona.

A Magyar Általános Hitelbank. A kedvezőtlen pénzügyi és politikai viszonyok miatt és azon körülmény következtében, hogy a monarchiával barátságos viszonyban álló országok tőkei saját iparuk fellendítése következtében le voltak kötve és így nem volt alkalmuk a banknak külföldi értékebe helyezni tőkéit, nem bocsátáshozott a bank új alapításokba és kibocsátásokkal nem foglalkozhatott. A bank főcélja ezek miatt a folyó üzlet fejlesztése volt és

ezért újabb kedvező eredményeket mutathat fel. A bank nagyobb üzletei közül a Magyar Cukoripar-részvénytársaság, A. és B. sorozatu könyvéneinek egyesítése és azoknak Bécsben és Berlinben való elhelyezése említhető fel. A bankoszálló forgalma a múlt évvel szemben tetemesen emelkedett. A lezárolt váltók összege mintegy 497 millió, a pénztár összes forgalma mintegy 1862 millió, a váltótárca-állomány az év végén körülbelül 47 millió, a fedezett folyó számla-követelések összege körülbelül 38 millió és a betétek meg hitelezők összege mintegy 110 millió koronát tett ki.

A Magyar Ipar-és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok miatt új alapításokat nem tett, hanem korábbi vállalatának és folyóüzletének fejlesztése volt a főcélja, amelynek következtében az üzletforgalom tetemesen emelkedett. A lezárolt váltók forgalma 94 millió korona volt, a váltótárca mintegy 9 millió korona, takaré-és folyószámla betétek állománya 28 millió koronára emelkedett, a debitorok állománya és a lombardüzlet forgalma változatlan maradt. A bank a lefolyt évben 2 főköszalját létesített, mind a kettő kedvező üzleteredményeket mutat fel. Az osztalék minden valószínűség szerint mint az előző évben 6% lesz.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank. Az 1899. év folyamán uralkodott nehéz viszonyok közt is lankadatlanul tovább folytatta ezen intézet jelzálog-és közszégi kölcsönüzletét herteljes fejlesztését. Jóllehet a közismert, rendkívül kedvezőtlen helyzetben a címletek eladása ugy belátható, mint főleg Ausztriában és a nemzetközi piacokon is erősen csökkent és ámbár ehhez még az is járult, hogy főképpen Ausztriából nagymennyiségű címet üzenlített és vétetett a bank által vissza, mégis abban a helyzetben volt az intézet, hogy a kölcsönnyújtást öszszeszerüleg megszorítva bár, de megskatítás nélkül folytathatta. Ezt első sorban annak a nagyszerű és következményeiben messze kiható művelőnek köszönheti, amelyet az év július havában a 20 millió franknyi 3 1/2%-os közszégi kötelezők kibocsátásával ért el, amely címletek a bank hatalmas francia csoportjának közreműködésével Franciaországban, Angliában, Belgiumban és Svájcban a legjobb eredménnyel kerültek aláírásra.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár a pénzügyi viszonyok kedvezőtlen alakulását helyes előrelátással telismervén, a lefolyt évben kiválóan azokkal az üzletágakkal foglalkozott, melyek az intézet mobilitását minden körülmény közt biztosítják. Az öszszbetét állomány 28 millió korona, a váltólezárolás 180 millió korona, a váltótárca 21 millió korona. A lombard üzlet forgalma 9 millió korona, értékpapir állomány 6 millió korona, a forgalomban lévő záloglevelek összege 74 millió korona. Az osztalék mint az elmúlt évben 40 forint lesz.

A Budapesti Liptóvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság elért forgalmának főbb adatai a következők: A pénztári forgalom 51.000.000.—, betétforgalom 7.000.000.—, a lezárolt váltók összege 15.000.000.—, (ebből 5.500.000.— frt hitelegyleti). Az előlegezési és egyéb üzletek forgalma 1.500.000.— forint volt. Az osztalék valószínűleg olyan lesz, mint a tavalyi.

Alarcos kosztümök kelmeiből legjobb atlaszeru satinból vagy más jó szövetekből legjobban megvarras. Gigerli, teljes öltözet 3.80 frt. Bohóc, remete, medve, angyalus, lengyel zsidó, drbja 3-6 frt. Csoportoknak ármérsékles. Cotillon-rendjelek 100 drbja 60 kr. Cotillon-rendjelgyűjtemény, 4 drb rendjellel, 1 boríték 3-20 kr. Tombolának és tréfas bazároknak. Legnagyobb választék kislejtetett, hibátlan áruk-ból, közte igen hatásos és értékes drbok, száza 4, 8, 10, 20-100 frt. Legújabb érdekes cotillon-turák legnagyobb választékban, legjobban válogatott gyűjtemények 8 drb 3 és 5 frt, 12 drb 5-30 frt. Tréfas és mulatózó hangszerek bigfonok tréfas zenekarok számára, 6 embernek 2.50 frt, 12 embernek 4.80 frt. Konfetti (Korlandoli-papirszállag) legmulatózóbb táncestekre, piknikre és bálokra, 100 boríték vagy zacskó 2.75, 4.50-6 frt. Papíroskizók (dobgókigók) 100 drb 75 kr. A legszebb és leghatóságos báldísz az új ünnepl füzetek, színek szerint szortirozva, mtrje 5 kr. Hölgyadományok, gyönyörű minták, kívánatra megtekintésre. Dus szinnyomatu árjegyzék ingyen. Rix farsangi tárháza, Bécs II. Praterstrasse 16. Telefon 5299. Távirati cím: Rix, Bécs, II.

A világ legjobb fenyháza A ki lábbelijét szép fényben és tartosan akarja gondozni, vásárolja csak Fernolend-fenyháza világsok lábbelivel csak Fernolend természetes bőrkremjét. Mindenütt kapható. Bécs I. Schulerstrasse 21. szám. A sok értékelten utánzat miatt tessék pontosan címenre ügyelni St. Fernolend.

Bécsi nők köszönhetik szépségüket első sorban a legköltemesebb, leghatóságosabb, leghíresebb Eredeti Pompadour Paszta használatának, amelyet néhai Med. Dr. Rix A. talált fel. Ez a szépségvédő használat folytán élénk friss arcot, csókító fehér rücskös arcot, csókító és a legköltemesebb, leghatóságosabb, leghíresebb szőrtetés mellett a pénzköltsései visszatérítésével, májfoltok, simlőbélgyök, pattanások, arcpiros, a bőrcék minden tisztáltságsági, még 40 éves létele, a mely idős alatti ugyancsak azert hasonló szerkesztett és újra elittit. Egy 6 hónapra való tégely ára 1 frt 60 kr. POMPADOUR-TEJ a hért azonnal teljesíti felfrissítéssel, ha rajta marad az arcóródn mosás után is. Eredeti palack 1 vna 30 kr. Pompadour szappan 30 kr., Pompadour-arcpor róza, krém és fehér színen 1 frt 25 kr. Tessék biszalmomat Dr. Rix-nek Vilma fat-hoz (Rix Antal és testvére) öltöz, a valódi Dr. Rix-féle készítmények egygyódi gyártásúhoz Bécs, Praterstrasse 16. Iyudalni. — Vélteind csak önmagátör csomagokat tessék elfogadni. Budapestben önkéntes Török József-ut. Király-utca 12., tavaly Dr. EUGER LEO és EUGER J. utasánál, V. Váci-körút 17., DETSINYI ERIGYES V., Marokkó-utca 2., NERUDA NÁNDOR, Kossuth Lajos-utca 7.

HEIM-féle Meidinger-kályhák. A feltaláló Dr. Meidinger tanár új által kizárólag jogosított HEIM N., Budapest és Bécs cs. és kir. udvari szállító. legjobb hírnevű cs. és kir. kiz. szab. KÁLYHÁINK eredeti minőségben csak gyári rakta-runkban BUDAPESTEN, THONET-udvarban kaphatók. Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA” (szabályozható, tiltó-és ventilációs kályhánkat kettős köpennyel. FÜSTEMÉSZTŐ KANDALÓKAT. Központi légfűtést egész épületek számára. Szárító-készletek ipar-és gazdasági celokra. Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

10 szoba butoF igen olcsón eladó, 1 hálószoba barok nagyon finom, 1 ebédlőszoba, barok, három ajtó, nagyon finom, 1 gyermekszoba, fehér lakirozással, 1 hálószoba, angol, matt, faragott, 1 ebédlőszoba, oszlopos, 3 ajtó, faragott, szalanganitúra, mahagoni, 1 uri szoba, antik, nagyon finom, 1 vendégszoba egyszerű, szőnyeges olajfűtő-ményű képek és lámpák. Bővebbet Sziv-utca 54. sz. I. em., 0. sz., d. e. 9-12-ig d. u. 3-6 óra között. Ugyanott a 4 szobából álló akás is kiadó.

Ujévi ajándékok kaphatók Budapest, IV. k. Károly-körút 26. sz. LÖWY PAULA az „arany forrás”-hoz címzett óra-és ékszerkereskedésében: Nikkel-remontoir órák 1 frt 90. Valódi svájci nikkel-remontoir órák 2 frt 90. Fekete acél órák 3 frt 25. Ezüst remontoir órák 4 frt 50. Tula remontoir órák dupla fedélű 6 frt 90. Tallózott órák 4 frt 75. Arany női remontoir órák 9 frt 90. 14 karat arany férfi remontoir órák 17 frt 90. 14 karat arany fűlbalóik 1.80. 14 karat 15-mór aranygyűrűk 2 frt 75. Nyakláncok, esinos szívek, inga-és ébresztőórák izléses kivitelben olcsón számítottanak. Vidéki megbízások pontosan eszközöltetnek. Minden órárt 3 óvi jótállás.

„VÁLLALKOZÓK LAPJA” Felelős szerkesztő: Tulajdonosok: LAKATOS LAJOS SALZER I. és LAKATOS L. 3221. évfolyam. Az építkezési és szállítási ügyek üzletforgalmának felhivatalos szakközlönyében közölve van: Önnálló cikkeken kívül az öszszes miniszteriumok és alárendelt hivatalok, Budapest fővárosa, az öszszes vármegyék, városok és községek, a visszabélyegző-társulatok; vasuti társaságok és vasutépítési vállalatok stb. által kibocsátott építkezési, szállítási, bérleti, adásvételi, stb. hirdetések; a technikai szakba vágó munkákra és ugyane szakbéli állások betöltésére vonatkozó pályázati hirdetések. Nélkülözhetetlen utmutató építési vállalkozók szállítók, gyárosok, építéskés, mérnökök, építómesterek, építőiparosok, munkavezetők, alvállalkozók, stb. részére. Nagy elterjedtségű fogva különösen alkalmas hirdetések beiktatására, árjegyzékek, prospektusok, stb. mellékelésre. Előfizetési díj: egész évre 3 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, IV. ker., Liptó-utca 43. szám I. em.

Bródy Sándor: Fehér Könyvére elfogad előfizetéseket a „Budapesti Napló” kiadóhivatala. Egy hónapra 80 kr., negyedévre 2 frt 40. Diszkótésben egy hónapra 1 frt, negyedévre 3 frt.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 31-én.

Mignon.

Regényes opera 3 felv. Zenéjét szerette Thomas A. Szövegét Goethe „Meister Vilmos tanuló évei” című regénye után írták Carré és Barbier. Ford. Ormay F.

Személyek:

Meister Vilmos Arányi	Philine	Szilágyiné
Lothario	Takáts	Ney B.
Laertes	Dalnoki	Acrobata
Fridrik	Payer	Zolnai
Jarno	Kornai	Tóthfalusi
Mignon	Várad	Fodor

Kezdeté 4 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 31-én.

D. u. 2 óraker bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal.

II. Rákóczy Ferenc fogsága.

Eredeti dráma 5 felvonásban. Irta: Szilágyi Ede.

Személyek:

Zrínyi I.	Jászai	Longueval	Körösmezői
Rákóczy	Beregi	Lehmann	Mihályfi
Károly	Szigeti	Olivér	Füredi
Amália	Maróthy	P. Knitelius	Vizvári
Kolonics	Egressy	Gróf Beresényi	Szacsay
Gróf Buccellini	Gyenes	Vay	Hetényi

Este:

A nagymama.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Személyek:

Szeréminé	Prielle K.	Mártha	Csillag
Erő	Zilahi	Tódorka	Vizvári
Örkény	Gyenes	Nevelőnő	Rákosi
Kálmán	Horváth	Lelkész	Gabányi
Piroska	Fábián K.	Galambosné	Vizváriné
Timár Karolin	Boér H.	Pinóer	Faludi

Kezdeté 7 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 31-én.

Zárva.

Tepli Nándor kávéháza

József-körút 82. sz.

Szilveszter este és 1-én nagy tűzijáték.

Számos látogatásért eszedz

Tepli Nándor, kávé.

Ma nagy

Szilveszter-ünnepély a Fővárosi Vigadó

összes termelben.

Nagyszerű, meglepő program! Katonahangverseny cigányzene. Eredeti „Schrammel” zenekar. Szenzációs varié előadás. Fánk versenyevés. 100 üveg pezsgő ingyen kisorsolása stb. stb. Hasbeszélők, jongleurok, zenébölcsek, kigyóbohóc, 200 bohóc, athléták, akrobaták, cinematográf, zsáfkutas.

Pont 12 óraker:

átmenet a 20-iki századba remek allegórián.

Kezdeté 8 óraker, vége a jövő században. Elővételi jegyek a dohánytözsékben 1 forint, este a pénztárnál 1 ftt 20 kr.

BOKOR JÁNOS,

a főv. városi pavilon és a vigadó éttermeinek bérloje.

IFJ. Haggemacher H.-Sörfőzde

Megrendelési helyek: Budapesten V. Kádár-utca 5. Haggemacher Kőbánya: Haggemacher Budafok.

CIMBALMOK.

Legjobb acélzerkenettel, 5 évi jóállással, legzsebb hanggal, részleltézésre is kaphatók. Saját gyártású hangszerek, u. m.: cimbalomok, hegedők, harmonikák, fuvolák, okkárók, bőgők stb. — Készít magyar hangok. Ezeken kívül készítenek az államra és a járművekre. Nagy képe ar-jegyzéket ingyen és bérmentve küldök meg. **Mogyoróssy Gyula** magy. hangszeripari-telepe Budapest, VIII. Kerepesi-ut 7L.

Keleti kávéház

Csömöri-ut 14. szám. Villamos megállóhely. Ma és minden este hangverseny

Dankó Gábor és kitünő zenekara

TÖRÖK PISTA hírneves cimbalom művész által.

Budapest kávéház Andrassy-ut 27. sz.

a legmodernebb stilyban ujonnan átalakitva. Ma és minden nap Tisztelettel **Banda Marci és fiai** hangversenyez. **Rosenberg Lajos**, kávéház tulajdonos.

„Páris” szálloda Budapest.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 fttől felj. Fürdőszobák és villamvilágítás, elegáns kávéház, étterem és söresarnok. Bachusz-pince, látványosság.

Elite-szálló Budapest,

VII., Király-utca 39. Az ujkor igényeinek megfelelően elegánsan berendezve. Mérsékelt szobák, villamos világítás, fürdők a házban. Telefon. **Mandl Albert**, igazgató.

„Union-Szálloda”

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitünő konyha, mindig friss sör. — Telefon, villanyos világítás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Kerékpározóterem 450 mtr. — Olvasóterem.

Budapest legelősb garni szállodája

Stefánia szálloda VII. ker., Murányi-utca 53. szám. Kényelmes tiszta szobák 50 krtól feljebb. Villamos megálló Damjanics és Murányi-utca felől. Telefon.

PETANOVITS Metropole-szállója.

Ma **KUTHY VINCE** kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen friss va-esto csóra. A gyönyörű teli kintén kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes fehérterem és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

Ehm János éttermei a Nemzeti Színház épületében

(azelőtt Szikszay Ferenc). Ma és mindennap este **Dombi Rudi** hírneves szolista Balassa-Gyarmatról teljes zenekarával hangversenyez. Színház után friss konyha.

Dobránzsky-féle étterem és söresarnokában

Budapest, Teréz-körút 4. Kemnitz-utca sarkán. Naponként friss reggeli és pedig **Torocoktól hus, Hortobágyi gulyás. Emenhált sajt 5, 7 és 9 krért.** Kitünő aradhegyaljai borok, gazdag étlap. Mérsékelt árak. Pzstos kiszolgálát. **DREHER-féle sörök.**

Putzer György

ujonnan átalakított pincétermében Deák-tér, ma és minden nap **ILLÉS GÉZA** jó hírnevű nemzeti cigány zenekara hangversenyez. — Borai kizárólag csakis **Putzer Antal** pécsi és baranyai bortermelőtől való.

Csokoládé.

Kunz testvérek Senki se mulassza el a Chocolate Imperialt, Thé Imperialt, Trappistint (likör), a trappista páterek o felülmulhatatlan finomságú készítményeit megismerni.

Kapható: Bálvány-utca 2. sz. és a kereskedésekben.

DIADAL PEZSGÖBOR

EBERHARDT ANTAL Promontori legjobb magyar pezsgőbor gyárából Budafok-Promontor. Vezérképviselő:

SOHR BÉLA Budapest, VII., Dembinsky-utca 41. sz.

DIADAL PEZSGÖBOR

Ára 3 korona. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában BUDAPEST, József-körút 18. sz.

Sneidig egyenruhákat

készít **BLUM SÁNDOR** Budapest, Váci-utca 12. szám.

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET és GÖZUTIMOZDONYOKAT

minden czélszerű nagyságban és a legjutányosab árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföldön a vasutállomással szemben.

FOLIES CAPRICE

Eredeti!! Ma Ujdonság!!

Der Aushilfsгарçon

énekes bohózat Leitner H.-tól. Zenéje Knoch A.-tól. Személyek:

Max Silbermann	...	Rott ur
Paula, seine Gattin	...	Rück kisasszony
Witwe Blum, ihre Mutter	...	Weiss assz.
Dawid Lueger	...	Schönberg ur
Schlesinger	...	Steinhardt ur
Rosa, seiner Frau	...	Dworski kisassz.
Dr. Korsodi, Arzt	...	Pfeiffer ur
Bertha	...	Steiger
Emma	...	Lengyel
Magda	...	Jaulus ur
Singer	...	Peterdi ur
Blau	...	Echten ur
Steiner	...	Fürst ur
Jean, Aushilfskollner	...	Jungrwirth k. a.
Marie, Stubenmädchen	...	Történik Silbermann lakásán esküvője napján.

10 óraker Előzőleg 10 óraker Szenzációs ujdonság!

Egy karambol okai.

Eredeti magyar bohózat, a vasuti életből. Irta egy forgalmazista.

„Ein Chamer”

Erkély incognito páholyok. Kitünő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

A koronaérték

kétszeres bevezetéses alkalmából **Üzletikönyvek és Nyomtatványok** készítőit ajánlja

KANITZ C. ÉS FIAI papírkötés Budapest, Gábor-utca 12. könyv- és kő- nyomdája Gyár: Vadsz-u. 28.

Üzletikönyvek kitünő minőségben és olcsó árakon. * láthatatlan, modern nyomtatványok kivétel

Ar ajánlattal és mintákkal szivesen szolgálnak

Keresztelési, születési és újvízi ajándékok

a m. kir. fémjelű hivatal által próbával ellátott ékszerök, nevezetesen brilliánt fülbevalók a legfinomabb kivitelben, gyönyörű gyűrűk és brocheok, valamint karkötők a legfinomabb valódi drágakövekkel ellátva, finom és nagyon jó úri és női órák nagyon szép művi aranyláncokkal, megrendelhető

Schönwald Imre arany és ezüst-áruk gyárában Pécsen. — Rendelkezésre választék-küldemények 30000 fttig.

25 kintetés, díszokmány, arany- és ezüst érem.

Finom puncs-likörök és puncs-esszenciák gyára

Lichtwitz E. és Tsa. Troppan (Osztrák-Szilézia), gyártelep Bordeauxban. csász. és kir. udvari szállítók ajánlják készítményeiket: Allás, Getreidekummiel (rozsköménymagos), Eekau 00. sartröz, barátlikör, anizet, kakao à la vanille, couaraço, curaço triple sec, Mocca Peppermint, (boramentás), sherry brandy, Vanille Eberschen stb.

Ujdonság: Timur Khán (gyomorerosító gyümölcslikör), Chinois triple sec, bordeaux-puncs, orosz (Arrac) puncskréim, ananász-puncs stb.

Legfinomabb hegyi málna lé, francia grenadine. Francia konyak, jamaikai rum, whisky stb. behozatala. Kaphatók az összes jobbfafta fűszer- és csemegeboltokban.

Színházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 31-én.
Délután fél 3 órákor, mérsékelt helyárakkal.

A gésák

vagy: Egy japán teaház története.
Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Fordította Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Sidney Jones.
Személyek:
Reginald Odry Bolton Garai
Bronville Várdafi Yun-Csi Sziklai
Cunningham Vidor Imári márkai Boross
Grimston Kardos Mimóza, gésa Ledofsky
Downey Simon Molly Seamore Bilkei

Este:

Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írta: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzette: Davidsohn Emánuel.

Személyek:

Monád Szilágyi Szulamit Szegheő
Aron Sarlai Abigail Rózsa!
Absolon Beöthy Cingitang Rózsahelyi
Kezdete 7 1/2 órákor.

Pénteken, január 12-én a fővárosi Vigadóban

MELBA

hangversenye.

Jegyek a Harmoniában kaphatók.

Csütörtök, január 11-én a Royal termében

Cseh vonósnégyes társulat

kamara estélye.

Jegyek ezekre a hangversenyekre a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben kaphatók.

Nincs egészségesebb, tisztább, jobb, olcsóbb savanyúvíz mint a

Kristály
SZIT
LUKÁCSFÜRDŐ
HEGYIFORRÁS

Telefon 43-90 Az üvegtől betölt 10. kr.
Telefon 43-90 Az üvegtől betölt 4 kr.

1 liter 8 kr. 1/2 liter 10 kr. 1/4 liter 6 kr.

VIDÉKRE CSOMADOLÁS ÖNKÖLTSÉGEN SZÁMITTATIK.
SZIT LUKÁCSFÜRDŐ KUTYÁLLAJÁT R-T-BUDAPEST

Köznép-osztály,

Frakk 5 frt.
Nadrág 3 frt.
Mellény 1 frt.
Ferenc József-kabát 4 frt
Jaquet 3 frt.
ROTHBERGER JAKAB
Krisztóf-tér 2. 1-ső emelet.

Uri Havelock 7 frttól,

Női Havelock 9 frttól,

Fiu Havelock 4 frttól,

Leány Havelock 5 frttól feljebb.

A legjobb csak

a tirolinál

Justitz Leopold,

lodneruha-specialista

BECS,

IX., Währingerstrasse 48.

Telefon 7248. sz.

A tanítók egylete házában az osztr. turista, a touring-club és számos körkép-egylet stb. szállítja.

LODEN városi öltöny 12.-

LODEN menestekő 12.-

LODEN hajlékó 12.-

LODEN turista-öltöny 12.-

LODEN molnár-öltöny 10.-

LODEN sült-öltöny 12.-

LODEN öltöny 12.-

LODEN erdőkerülő 10.-

LODEN erdőkerülő 10.-

LODEN vilhagallér 5.-

LODEN gamaszi 2,50

LODEN öltöny 5.-

LODEN kerekpáros 5.-

LODEN dress sapka 10.-

LODEN minden színben 10.-

LODEN iskola-öltöny 3,50

LODEN iskola-köpeny 4.-

LODEN ru-szilony 5.-

LODEN ru felőka-bát 5.-

LODEN ari öltöny 12.-

LODEN aszoci és mellény 8.-

LODEN vadászölt. 10.-

LODEN hegyi kabát 7,50

LODEN vadászka-bát 9.-

LODEN köpeny 12.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

LODEN a szekekabát 5.-

Fiúmei

Kávébehozatali Társaság

Fiúmei.

Kávé. 1/4 kg. Csász. kev. 1.40 frt.
1/4 kg. Imperial 1.60 frt.
1/4 kg. Ot fajta legf. tea, gyógytea 2 frt.
A tea a hávéhoz csomagolható.

Tea. Minden elvámolva és bérmentes minden más kifizetés nélkül, utánvétel.

Az ország legnagyobb hűnemű vállalata.
Árjegyzék ingyen.

A legszebb és legháládatosabb **ujévi ajándék**

zongora, pianino és harmonium.

Elegáns új rövid zongorák 300 frt.
Új pianinók 270 frt.
Új harmoniumok 85 frttól feljebb.

Éder Antal Gyula

zongorateremben,
IV., Váci-utca 1. szám, sarokház.
Alapítva 1870. Alapítva 1870.
Megrendeléseket gyorsan kérnénk megtenni, hogy a szállítási idejekorán megtörténhessen.

Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsönös részvénytársaság

Árverési hirdetés.

Közölni szeretnénk, hogy a IV. Károly-körút 18. sz., IV. Koronaherceg-utca 11. sz., VII. Király-utca 57. sz. és VIII. József-körút 2. sz. a zálogintézetünkben a bezárólag 1899. évi március hó 31-ig elzálogosított és nem rendezett kézi zálogok u. m.

ékszeres ingóságok

1900. évi január hó 3-án,
1900. évi január hó 15-én

és a rákövetkező napokon mindenkor d. u. 2 1/2 órákor a VII. Király-utca 57. sz. a levő árverési helyiségünkben nyilvánosan elárvereztetnek.

Együttal közzhírre tétetik, hogy az elárverezett tárgyak után befolyt fölöslegek a zálogjegyek visszaszolgáltatása mellett három éven belül azon zálogintézetünk pénztáránál vehetők fel, amelynél az elzalogosítás eszközöltetett.

Budapest, 1899. december 20-án. 208
Az igazgatóság.

Fűszer és csemege.

Narancs
Mészai faj-narancs ... 1.40
Jász, óriás narancs ... 1.40
Mészai narancs 60 drb ... 2.-
Cimra szép tartós ... 1.20
Márai görözt ... 1.85
Curdol, olasz 5-6 rózsza 1.40
Croskál, 1 hordó 60 drb 1.40
Tájkáta, friss tészta ... 2.75
Anatóli szilva legszebb ... 2.-
Alma erdélyi faj ... 1.60

Tea
Csezs szállító tea ... 1.50
Csezs kov. tea legfin. ... 2.-
Pecoc virág tea ... 2.50
Tájkáta keverék tea ... 2.40
Tájkáta tea igen fin. ... 1.80
Teasütemény 1 doboz ... 1.-

Rum
Bam. finom oszládi 1 üveg 1.-
Jamaika-rum 3 oszlados ... 1.50
Anaszt-rum legfin. angol ... 2.75
Féjdelmi rum, angol ... 2.40
Anaszt-panoz esszencia ... 1.40
Cognac, magyar finom ... 1.50
Cognac, Martell Medicinal ... 4.-

Kávé
Jamaika, legfinom., kilója 1.25
Cuba-portorico ... 1.40
Cuba igen finom ... 1.80
Cuba-Potosi legfinomabb ... 2.10

Mocsa valdói arabial tízes 2.15
Arany Java-Menado legf. 2.20

Csemege
Batjaja, kilója ... 80
Batjaja, fran. muscat kilja ... 1.20
Málaga, legszebb fűrtök kilja 1.40
Cárcs grím. franc. kilja ... 1.80
Magyar, feltört óriás, kilja 1.25
Obolád borsos, erém kilója 2.-
Franczia mandala ... 1.60
Tájká legfinomabb ... 40
Csalinósa finom vegyes déli- ... 1.40
gyümölcsös kilós doboz ... 1.40
Csekkilés fin. vanil. félkiló ... 70
Santal-borsos, kilója 1.20 és 1.60
Santal-borsos, kilója ... 25.
Sardina, 18, 25, 35, 55 és ... 60
Tengeli tük tolló és farki ... 1.-
1 doboz 65 kr., nagy dob. 1.20
100 darab bajor cigla ... 1.-
Csezs 1/4 üveg doboz ... 1.50
Dob. borsos, valdói kilja ... 1.20
Mészai vörözt, val. párta 8 és ... 1.20
Impatiell legfin. 6 drb ... 1.20
Csekkilés, valdói, kilója ... 1.50
Csekkilés, valdói, 1 drb ... 60
Csekkilés, valdói, 1 kilója ... 1.60
Zöldi tük 1. bódón 50 és ... 60
Cigla bajor, hízalt száza ... 1.-

Az árak vegyesen is rendelkez. Válassz mindent fagymentesen ingyen csomagolva küldök utánvétel.

PINTÉR GYULA

cs. és kir. udvari fűszerkereskedő

Budapest, IV. ker., Keoskeméti-utca 15. sz.

Ócska fémek

bevásárlását és eladását eszközli a legjutányosabb napi árak mellett

DEUTSCH IGNAC

Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Vigadói éttermek.

Remek töllekt. Pilseni Urquell, Klein-Schwachtli sörök, Kiltűző ételek.

Holnap hétfőn, katonazene

a 69-ik Jelaschi gyalogezred zenekara által.
Kezdete 7 órákor. Szabad bemenet

Bokor János

a fő- és székvárosi pavillon és a vigadó étterméinek bérlelője.

Fővárosi Takarékpénztár Igazgatósága M. Sz.

— VII. Kerepesi-ut 34. —

Uj évtársulata 1900. január 1-én kezdődik. A beiratások már most eszközölhetők d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5-ig. Kölcsönökre való előjegyzés egyidejűleg elfogadhatók.

Takarékbetétek kitünően gyümölcsösítetnek.

DIETRICH'S FIGS

UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPESTEN
RUM-LIKÖRÖK,
ROGONTSI INDOK ÉS
MEGRENDELÉSI SZÍNT:
X. FÜZÉR-UTCA 36.

APRILTÓTTI 1865

TEARUMI COGNAC ELADÁS PAKTÁRAK:
IV. KORONAHERCEG UTCA 20
(SZARVA-TÉRI PÉLÉNYI HÁZ) 330 SZ.
IV. KISGYŐR-TER 4. SZ. V. ANNYÓ-UTCA 33.
ENAGYVÁROSI SZARVA-TÉRI PÉLÉNYI HÁZ.
KIRÁLYI JAPÁN ÉRDEKTARTÓK ÉS VÉDELMEZŐK.
-ÁRJEJYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTES.

Az Üstökös

a legrégibb, legkedveltebb magyar élelapp.

Szerkeszti: SZABÓ ENDRE.

Megjelenik minden héten temérdek képpel. Tartalma: Szatirak, humorcszkek, krónikás adomák, Műjok szaladok, politikai karikatúrák, illusztrál adomák, tréfás versek stb. Előzetési ára negydedre 30 frt. Kiadóhivatal: V., Szalmán utca 2. sz., Pallas-nyomda.

A „BUDAPESTI NAPLÓ” magán-előzetési (terfát ide nem értve a kasszákba, olvasó körökön s hasonló gyuleteket, valamint a kávéházakat és vendéglőket) az „ÜSTÖKÖS” hadvozmény s áron rendelhetik meg, u. m. negydedre 1 frt 50 kr., félve 2 frt egész évre 3 frton

Színházak, szórakozó helyek.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 31-én.
Délután 3 órákor mérsékelt helyárakkal:

Többbűnes királyfi.

Magyar népmese 3 felvonásban, 6 képben. Irta: Benedek Elek.

Személyek:

Mirkó	Balassa	Királyné	Hunyadi M.
Többbűnes	Tapolczai	Habakuk	Gyöngyi
Bakarsznyi Szerény	Ráki	Haraszthy	
Miklós	Fenyvosi	Gyöngyvirág	Nógrádi

Este:

Osztrigás Micli.

Boházot 3 felv. Irta: Feydeau. Fordította: Böldi Izor.

Személyek:

Petypon	Hegedűs	Corignon	Tapolczai
Gabrielle	Nikó L.	Montgicourt	Gyöngyi
Tábornok	Szathmáry	Marollier	Bárdi
Olemlentine	Almási L.	Virettóné	Makróczyné
Osztr. Micli	Delli E.	Báróné	Bálint R.

Kezdeté 5 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-út 21.

Vasárnap, december 31-én

Délután fél 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

Küzdelem az északi pólusért.

3 felvonásban, 15 jelenetben és 37 képben. Átdolgozta Cholnoky J. egy. adj.

Délután 1/26-kor és este 1/28-kor rendes helyárakkal

Kalotaszeg népköltése.

Ira és előadja Vikár Béla. Dallamok, szövegek bemutatásával és vetített képekkel. A dallamokat Tamás Kata kalotaszegi leány énekli, az ottani népviseletben.

Ezt követi:

Küzdelem az északi pólusért.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Ma két előadás

Délután pénztárváltás 3 órákor, kezdete 4 órákor. Este pénztárváltás 7 órákor, kezdete 9 órákor.

Nagy Sylvester ünnepély

a decemberi műsor összes kitűnőségének bucsufeléléte. Holnap 1900 évi január hó 1-én Nagyszerű újdonsági műsor Krüger villamos csillagok 16 hölgy elsőrendű szépségek

Albertus és Bartram

a legnagyobb amerikai szenzáció. La belle Giovanitta | Bozena Bradsky

Briston et Gilwartos

comique excentrique vig csavargók a biéklín

Mizzi Rontta a világsoda.

Wilton Trio Miss Vonarea kitűnített kontorzionistán. A kávéház téli kertben délutáni hengverseny Munczi Lajos zene-kara által kezdete 3 órákor

Jegyek elővételi díj nélkül válthatók a nappali pénztárnál és Weisz A. nagy szivartörszédjében IV., Károlyi-kört 26. szám.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gyárgyárok által készítették.

A legfinomabb és legízletesebb kávékésztésű és csokoládégyártó vállalatok és desszert-szeletkek készítői a következők:

ORTOSZLOTTA, VÁRNALIA, ANIZS ÉS CSOKOLÁDÉGYÁRTÓ VÁLLALATOK

ROB. JEDLICZKA, KOMORÓVÉNYI BUDAPEST.

17, Kétfelvető-utca 13. Megyei és városi igazgatóságoknál.

Cselédek

biztosítást betegség esetén csak 1 frt 50 kr évi díjért elvállalja — bármely naptól kezdődőleg — és minden mellékjelműl a Zions-jótékonyági egyület, VII. ker., Erzsébet-kört 26. szám. Ezenkívül a Zions-egylet azt az előnyt is nyújtja, hogy a cselédváltásoknál nála bejelenteni nem kell.

(TELEFON: „ZIONS-EGYLET“)

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéző

reklamációkat,

megszerez utleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket, eljár az ujoncállítási és önkéntesek összes személyes ügyeiben stb. a **Dominke János v. csász. és kir. százados** tulajdonát képező

Katonaügyi iroda

BUDAPEST.

VII., Kerepesi-út 6. sz.

— A tiszt urak figyelmébe ajánljuk különösen azt, hogy házassági övadékpapírjaikat magasabb kamatokat hozó értékpapírokra cseréljen be s így körülbelül **3000 frt nyereség** érhető el. Biztosítások katonai szolgálat esetére is kötetnek.

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraitól, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermében, Budapest, Váci-kört 21. sz.

Ócska zongorák becsértelnek és hangolások, valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek. Váci-kört 21. sz. (Ipar-udvar).

Acetylen-Társaság

mint szövetséget Budapest, VII., Erzsébet-kört 50. Döcs I., Wipplingerstr. 22. és I. Tiefen Graben 26-28.

Acetylenvilágítási

telepeket létesít szállodák, vendéglők, kávéházak, villák, közszékek, városok stb. részére. Gázjelző készülékeink az eddigieket mind fölülmulják és a gáz teljesen megszüntetik, úgy hogy az égésnél füst, ártalmas gőzök és bűz nem keletkeznek. Robbanás teljesen ki van zárva. Képviselek minden helységben kerestetnek.

A Kőbányai Királysörfőző

Góliát Maláta-Kávéja a legtláplalobb. Ugyanazon malatából készül a hírneves Góliát Maláta-Sör, melyet Dr. Korányi és Dr. Kétly budapesti, és Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár urak ajánlásai dicsérnek és gyengeségeknél mindenki sikerrel használ.

A Góliát Maláta-Kávé

minden más kávépótléknál jobb, táplálalobb és egészségesebb; megrendelhető: **LANDAUER IGNÁC és FIAI** budapesti nagykereskedő cég vezérképviselőnél. Kicsinyben kapható minden fűszerkereskedésben.

A Góliát Maláta-Sör

megrendelhető: a Kőbányai Királysörfőző r.-t. gyári irodájában Kőbányán és városi irodájában Budapesten, VII., Kertész-utca 30.

Készpénz

kölesön birtokokra és házakra

valódi becsérték háromnegyed részét. II. helyre is 20-60 évi örökösre. Birtokos telmondhat bármikor, pénzintézet elében nem. Leboncolás 14 nap alatt. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csak a telekanyvi kivonat, valamint kataszteri birtokiv másolat. Ingatlan- és Jézálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, VI., Váci-kört 39

Butorok- és szőnyegek

készpénz- és részlet-fizetésre legolcsóbban **Gilók József** butorraktárban VII., Erzsébet-kört 32. sz. Képes árjegyzék 25 kr.

KÉPES levelező-lapok.

Magyar művészek újabb alkotásai után. Finom fénynyomat. Hazai készítmény. **Baditz Ottó:** Vagyok olyan legény mint te. **Bihari Sándor:** Munka után. **Innocent Ferenc:** Fátolytánc. **Karvai József:** Vászárfa. **Konek Ida:** Havasi pásztorok. **Margitai Timár:** Ronót Pál históriája. **Márk Lajos:** Ezernyelcszázhuszban. **Márk Lajos:** Terefer és Szerelmi dal. **Neogrady Antal:** Zsettett boldogság. **Neogrady Antal:** Az erdő titka. **Nádler Róbert:** Alszik a baba. **Pechán József:** Utolsó gufa. **Senyei Károly:** Szökőkút, Kecskepásztor. **Szenes Fülöp:** Kása nem étel. **Tótes Ede:** Enyelgés. **Tolnay Akos:** Diana és Enyelgés. **Vajda Zsigmond:** Kedélyes bírák. **Vajda Zsigmond:** Kedves író.

Óvás!

A más oldalról ajánlott „Unionum” zsebkeltőóra a művet és kiállítását illetőleg a mi Alarm-órákkal össze nem hasonlítható; kívánatra ezeket az órákat 6 frtjával darabját szerezzék be.

Okkázio! Arany-plaque-remontoir-órát

dupla képenyvelrel (ugró fedőlel) becsatolt áruba. — Ezt az órák gyártók reklámja gyánadt önkénteségi áron árúsnak és ez szinte alkalmi vétel mindazoknak, a kik egy mintha aranyból való és a valóságos aranytól meg a szakemberek is nehezen megkülönböztethető órák páncélos vagy dupla láncos oly hibátlanul olcsó áron. **10 frtért díjes vámmentes megküldéssel együtt** vásárolni akarsnak. **Épp ilyen hölgyóra láncsal 11 frt 50.** Az órák művel kintnőök és keszeskedők a nálunk vásárolt órák narmelyiket három évi pontot árát. Az órákuk erős tokjal, valamint a láncok a legújabb mód szer ritka a legfinomabb valódi arannyal vannak lemezelve, úgy hogy sohasem veszteszik el aranyszínüket, amiért keszeskedők vállalkunk. **Ezért az ajánlatunkkal csak azt akarjuk bebizonyítani, hogy a m. t. község nálunk olcsó pénzen nem holmi rongyportéltát, hanem tisztességes, tartós árnt kap és a mi cégünknek világszerte való jó hírneve hességek a becsérték megrendelésre legolcsóbb elintézésért. Nem tessék saját költségünkön visszavetünk és a pénzt visszaküldjük. Szállítás az összeg előzetes beklüldése vagy utánvét mellett. **Nelken-Pam órágyár, Zürich.** Svájca a levélportó 10 kr., levelező-lap 5 kr.**

Abbazia

Pension Habsburg

I. rangú ház. — Legnagyobb kényelem. — Központi fekvés. — Francia konyha. — Napi penzió 5 forinttól feljebb.

Országos zarándoklatok Rómába

az 1900. jubiláris évben.

Rendezik a Magas Olerus főnhatósága alatt: a magy. kir. államvasutak városi menettgy-irodája és Propper N. János ker. akad. igazgató „Keleti Utazási Vállalata“ (Budapest, IV., Mária Valéria-utca, Hungária-szálló.) Az első zarándokutazás indulása **1900. február hóban,** a melyre előjegyzések már most elfogadtatnak. — Részletes felvilágosítással és tervezettel a központi iroda szívesen szolgál.

Ószul a haja ??? Ha igen, akkor használja a Hair Regenerator

Kitűnő szert, mely nem festi a haját, hanem a haj eredeti színet adja vissza. Üvege 1 forint. + E gy e d ű l : **Zoltán Béla** udvari szállító gyógyszerárban Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Mindenkinek nélkülölhetlen

szabad. Alarm zseb-keltőóránk.

Ezt az órák kitűnő pontosságú műveért a genfi kiállításán az arany-éremmel tüntették ki és mint legfinomabb fényűzősi óra, valamint leg megbízhatóbb szolgálatú óra egyaránt kitűnő, tehát oly egynének, a kik a nap bizonyos szakában fel akarják magukat keltetni, utazóknak, turistáknak, vadászoknak, stb. de oly nagyon elfoglalt egynének, a kik napközben valamely teendőjükre emlékeztetni akarják magukat, éppenséggel nélkülölhetlen. „Alarm” szabad. zseb-keltőóránk a különösen ebben az ágazatban világhírtű svájci ipar leg. jobb gyártmányaihoz tartozik és homi olcsó bázártokéval össze nem tevéstendő. Sok száz elismerő levéllel és utánrendeléssel rendelkeznk, a melyeket sorjában majd közléstűnk.

Az elárusítás közvetlenül magánosok részére is történik három évi irásos jótállással bér- és vámmentesen a házba szállítva valódi gyári áron, tehát olcsóbban, mint a kereskedésbe becsatolt kevésbé értékes áru. Tessék a vásárlásnál „Alarm” gyári jegyűnkre figyelni.

„Alarm” szabad. zseb-keltőóránk az őszeg előzetes beklüldése vagy utánvét mellett szállítjuk: a) legfinomabb, nikkeltekta valódi arany felhúzó koronával darabját. — Hohenlohe herceg. 80 frt

b) oxidált acéltekta, valódi arany üvegkoronával, épp ilyen kegyellel és felhúzó koronával, ropant olcsóság, tehát nagyon ajánlások darabja. — Hohenlohe herceg. 24 frt

c) legfinomabb tömör ezüst tekta darabja. — 80 frt T. e. Nelken-Pam órágyárnak Zürich. Szívesen igazolom órák, hogy az óntól februárban megkezdett ezüst Alarm-óra legnagyobb megelégedésünkre szolgál stb. T. e. Nelken-Pam órágyárnak Zürich. Sauszner Guidó főispán.

Az óra, melyet december 10-én megküldtűnk, megérkezett és nekem, valamint barátainknak is nagyon tetszett. Kérem, küldjön még postafordulattal négy darabot, küldők postautalványon 200 frankot seb. — Konstantinápoly, 1899. január 17.

Faic pása, a szultán 6 felsegő főhadsegűd. és főistállómestere. — Pál históriája.

Márk Lajos: Ezernyelcszázhuszban. Márk Lajos: Terefer és Szerelmi dal. Neogrady Antal: Zsettett boldogság. Neogrady Antal: Az erdő titka. Nádler Róbert: Alszik a baba. Pechán József: Utolsó gufa. Senyei Károly: Szökőkút, Kecskepásztor. Szenes Fülöp: Kása nem étel. Tótes Ede: Enyelgés. Tolnay Akos: Diana és Enyelgés. Vajda Zsigmond: Kedélyes bírák. Vajda Zsigmond: Kedves író.

20 darab ára 1 frt bérmentes küldéssel. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában VIII. József-kört 18. szám

Színházak, szórakozó helyek.

HÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 31-én.
Délután 2 1/2 órákor, mérsékelt helyekkel:

A baba.

Fárványos operette 4 szakaszban. Irta Ordonneau Maurice. Fordította Reiner Ferenc. Zenéjét szerzeszta Audran Edmond.

Személyek:

Lancelot	Hegyi	Agnelet	Várdai
Maximin	Vidor	Benoit	Parányi
Hilarius	Németh	Josse	Tallian
Hilariusné	Csatai	Guduline	Harmath
Alesia	Kury	Egy jegyző	Ujvári
Chanterello	Solymosi	1-85) beszélgő	Makkos
Lorémis	Tollagi	2-ik) baba	Mátrai
Balthasar	Horváth	3-ik) baba	Almás
Basilique	Hortobágyi	Az ördög	Nagy

Este:

Blaha Luiza asszony mint vendég.

Kuruc fufang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutalmazott népszimű 3 felv. dalokkal és táncokkal. Rákóczi korából. Irta Ifj. Bokor J.

Személyek:

Becksyné	Krecsányi S. Tetyény	Kiss M.
Ilona	Z. Bárdi G. Bedő	Vidor
Bögözy	Németh Bőcsi	Blaha L.
Tamás	Tollagi Katica	Gazsi M.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Hölgyeim.

Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az arc ápolásához, mielőtt a napsugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal bírn. Nem eszadóm, ha a t. hölgyek, a sok hirdetőt és ajánlott arccremekből nem bírnak választani. Legyenek teljes bizalommal hozzám, kísérletek meg csak egyszer Mille-Flours-Crème-et, meg vagyok győződve, hogy edjüket elérék. — Mille-Flours-Crème próbatégy 50 kr. könyvvél: Mille-Flours-poudre, fehér, róza v. cserol (bar, máknak), 1 doboz 60 kr. szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógyszerár. Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille-Flours-hajvíz, mely bármily ósz hajnak 1/2 óra alatt eredeti színét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasítással (2 hóig elegendő), fekete, barna és arany-szőkébe kapható. Nem elég ajánlatom a t. hölgyeknek a homlokot, mely rövid idei használat után a redőket végképp kisimítja a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy illy kötő évekig eltart, drája 1 frt 50 kr. utasítással. Mily kellemetlen és rut a szár az arcban vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt eltávolíthatják az általam küldött próba üveggel 60 kr. utasítással. Verés kezeket v. ha még oly elhanyagoltak is, készpasztám által gyönyörű fehér pulnává változik. 1 próbatégy 35 kr. utasítással. Szamos olismerő levelekkel bizonyíthatom felsorolt cikkeim bámulatos hatását, melyekért és biztos eredményért kezeskedem. — Utánvétellel titoktartás mellett akár itt Budapesten, vagy bárholrá küldöm. MANDI. I. D. A. Budapest, VII. ker., Botlihen-utca 12. sz./No.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK.

Szerebke-éke

CZIMBALMOK

35 fűtöl

500 fűtöl

Zenészeknek

Alul

Művészek

Alul

Képes bejegyzés

HARMONIAK

3, 4, 5, 6, 8 fűtöl

30, 40, 50, 60 fűtöl

Művészeknek

30, 40, 50, 60 fűtöl

30, 40, 50, 60 fűtöl

30, 40, 50, 60 fűtöl

Hírneves gyártmány

ZONGORÁK

a legdósbabb választékban

ERARD-Valentina FEURICH-
stb. világhírű zongorák kirárolagos képviselője.

Szerebke-éke

HARMONIAK

3, 4, 5, 6, 8 fűtöl

30, 40, 50, 60 fűtöl

Művészeknek

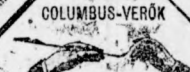
30, 40, 50, 60 fűtöl

30, 40, 50, 60 fűtöl

30, 40, 50, 60 fűtöl

A Sternberg-féle

COLUMBUS-VERŐK

újabb, javított minőségűben teljesen megfelelőnek a csúznak és tartóságuat miatt igen ajánlatok.

Altaga 1000 s. k.

ZENÉLŐ

ajándék-tárgyak

Gyárak:

Király-utca 3.

Roskály-utca 2.

Főraktár és ároda:

Kerepesi-út 36

Sternberg Armin és Testvére Budapest

cs. és kir. udv. hangszergyárosok Kerepesi-út 36.

Külön zongora-termék: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sarok) Zenepalota.

Számos képpal illusztrált árjegyzék díjtalan, csak megnevezendő, hogy milyen hangszerről kívánatik az árjegyzék.

FRATELLI DEISINGER, FIUME.

Mégis csak legjobb a

KÁVÉ

Fiuméből

követlen a tengeri hajóról!

5 kg. Ceylon vagy Menedo	8.33 frt
5 " " " " " " " "	8.33 " "
5 " " " " " " " "	7.84 " "
5 " " " " " " " "	7.50 " "
5 " " " " " " " "	7.06 " "

TEA

1 kg. természetes	2.40 frt
1 " " " " " " " "	5.15 " "
1 " " " " " " " "	6.40 " "

FRATELLI DEISINGER, FIUME.

Árlapot ingyen bérmentve küld:

FRATELLI DEISINGER, FIUME.

Épp most jelent meg

mindenkinek ingyen és bérmentve

F. Tancsrendek, cobillon-figurák,

* * * farsangi és bálai cikkek

* * * árjegyzéke.

SEEFELNER J. L.

cs. és kir. udv. papír-, rojz- és festőszet kereskedésből

Budapest, IV., Váci-utca 9.

Rendelje meg
A Kereskedelmi
Vegyeszet-et!

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember !!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyárának kiténő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 574 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 135 szám, 255 szám, 1896 szám.

— Minden papírkereskedésben kapható. —

Végladás!

22 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő szigeti, nyerges és bőrdűdös üzletemet felhagynom. Örökű áruházaimat, melyek csak a legújabb, tartós és széles áruk ből áll, lezártok árakon elárulom, melyre van szerencsém a nagyérdemű közönséget és tisztelt vendémeim alakosan felkérni, hogy szerencsétesenek még egy bevédással, hogy utótlára jó árrammal olesón kiszolgálhassam. Törökvő om az lesz, mint eddig is volt, hogy a legjobb kiszolgáltatásban részesítsék mindenkit.

Képes árjegyzék, civil és katonai, ingyen és bérmentve.

SZIGETI LAJOS

szigeti, nyerges és bőrdűdös. Cs. és kir. udv. szállító. — Ó fensége József főherceg és Coburg herceg udv. szállítója.

BUDAPEST, VIII. ker., Múzeum-körút 10.

4050—1899. szám.

Faeladási hirdetmény.

1. A Teles község I. és Pójen község II. határrészében fekvő a Fiad-völgyig hajló, 1000 kat. hold kiterjedésű és tíz (10) év alatt kihasználható,

2. Az Alsóbörgő II. és Gledény II. községi határrészében fekvő a Nyegrisora völgyre hajló, 1279-22 kat. hold kiterjedésű és tíz (10) év alatt kihasználható vágásterületek fakészletének eladására néve a beszercei m. kir. erdőigazgatóság hivatalos helyiségében az 1900. évi január hó 22-én d. e. 11 órákor zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog megtartatni. Mindkét vágás fakészletnek kat. holdankinti egységára, mint kikiáltási ár 200 forintban (négy száz koronában) van megállapítva.

Zárt és az 1. szám alatt felsorolt vágásterületekre vonatkozólag 20,000 frt, a 2. szám alatt említett vágásterületet illetőleg 25,000 frt bánatpénzzel felszerelt ícenként 1 korona bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok, mikben a megajánlott vételár számjegyekkel és betűvel is kiírandó, 1900. évi január hó 22-én d. e. 11 óráig a beszercei m. kir. erdőigazgatóságnál nyújtandók be. Az ajánlatok az 1. és 2. szám alatt felsorolt vágásterületekre külön-külön, és mindkettőre vonatkozólag együtt is benyújthatók.

Utó- vagy olyan ajánlatok, melyek a megállapított feltételektől eltérő kikötéseket tartalmaznak, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem fognak vétetni.

Az árverési és szerződési feltételek a beszercei m. kir. erdőigazgatóságnál megtekinthetők és az eladás tárgyát képező vágások és a reájok vonatkozó egyéb kérdésekben a kívánt felvilágosítások ugyanott megadatnak.

Beszerceén, 1899. évi december hó 13-án.

M. kir. Erdőigazgatóság.

Fűszeresek, mézárások és minden szakmabeli kereskedőknek

Ujévi ajándékok szétosztásáraajánlja az összes árucikkeket a *leltárosás előtt rendkívüli olcsó árakon a***PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ****Budapest,**
VII., KEREPESI-UT 38.

nagybani elárúritási osztálya.

Remek **Tombola** csoportok és gyűjtemények
minden lehető legolcsóbb áron.**NAGY KÉPES ÁRJEGYZÉK** a közkezdelt egy és két koronás áruosztályról és az összes árucikkeiről ingyen és bérmentve.

Ezrek mennek Carlsbadba,

hogy rossz gyomrukat kireperálják és újra jól emésztzenek és erre előkészítnek — néha hiába — egy vagyont, pedig ezt a célt cithon könyvelemben, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR“

használatát által, mely az ételt megemésztést segít és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Az ön pepsin-borom kedves íze és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 forint.

ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, művegyészi laboratoriuma Aradon. Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész úrnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP, PAP, PAP

1 szeszalható vasgőz	1 női sodrony ágybetét	4.-
1 matraccal	1 tengerifüi fejvánkos	1.50
1 drb rongg paplan	1 levarrótt szalmaszék	2.50
1 csacmír paplan	1 matrós	2.50
1 szatin csacmír paplan	1 Crinde Afrique matrac	4.50
1 altisz csacmír paplan	1 löcsör	12.-
1 altisz seiyem paplan	1 párnázott ruganyos matrós	16.-
1 fedőruha, seiyem paplan	1 nagy szoba ruganyos 300/600/2.50	16.-
1 jó váson ágylepedő	1 ablak tunis függöny	1.50
1 varrás nélküli	1 bouret ágyterítő	2.50
1 drb jó váson chifon paplan	1 futószőnyeg méterenként 25	
1 drb fafel takaró pokróc	1 króló á frög.	
1 drb jó löpokró		

GICHNER JÁNOS és TÁRSApaplan, matrós és kárpitosára gyárosok, szőnyeg, függöny- és asztalterítő stb. nagy vái ártékban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Vann több árakat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

Mai napság a legérdekesebb tudomány a

SPIRITIZMUS,

mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megújuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.

Magyarországon a következő művek jelentek meg és részben lezártított áron kaphatók:

TÓVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egyén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt.
Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint 50 kr. helyett 1 frt.

HAVAS ANDOR: Levelek a tulvilágról. Ujdonság!! 50 kr. (Ezen álnév alatt egy hírneves író rejlik).

NÉREI ÖDÖN: Tájékoztató a spiritizmus történetéből, elméletéből és kísérletezéséről. Ára 30 kr.

ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritualizmussal foglalkozó családi köröket megalakítani? Ára 1 frt 20 kr.

Hogyan lett Dr. Cyriák Bernát a tudós orvostanár, a legnagyobb szkeptikus spiritualista? Közli B. Mikos János. Ára 60 kr.

Spiritizmus, vagy a Szellemek naptára 1900. évre, szerkesztette Tóvölgyi Titusz. Ára 1 korona.

Megrendelhetők a pénz előleges utalványozása vagy utánvét mellett Szilágyi Béla könyvkereskedésében és antiquariámban Budapesten, IV., Károly-körút 26. szám.

Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza”, melyből az új kiadás gattá alatt van, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

Sorsjegytulajdonosok figyelmébe!

A világ összes sorsjegyeiről szóló évkönyv már megjelent.

Sorsjegyek, melyek bármely okból — évek óta nem nézettek is meg, ezen könyvben előfordulnak — és általam ingyen és díjtalanul nézettek meg. A válasza 5 kros levéljegyet tessék mellékelni.

BEIFELD JÓZSEF bankháza

BUDAPEST, Károly-körút 1. sz.

Alapítottát 1874-ben.

Specialista
sérvkötőkben!
Keleti-féle és klr. szab. sérvkötője a legújabb szerkesztésű, elismert a legbiztosabbnak ezen genében. Nem csúszik, nem okoz kellemetlen nyomást a megfelelő a legmagasabb követelményeknek!
Árak: Egyoldala 6 forint.
Kétoldala 12
Meg nem felelő kicseréltek.
Képes árjegyzéket küldve küld a gyár.
KELETI J.,
BUDAPEST,
IV. ker., Koronaherczeg-utca 17

Hatalaku acél patkó-sarok

Tetemesen olcsóbb árak.
Folyton éles; ostülklópés lehetetlen.
Biztos lépés által a lovat kíméli.
Kaszab és Brener,
Budapest, Rózsa Váci-út 91.
Patkoló anyagok és csavar-áruk gyára.

A filloxera, a peronospora, az oidium és sok más szőlőbetegséggel

való küzdelem tudományá tette a szőlőművelést.

Aki nem tanul, az nem ért hozzá, aki nem ért hozzá, az nem szüretel.

Tanulni pedig csak olvasással lehet.

Az amerikai szőlők, a szénkénegezett és a homoki szőlők műveléséhez nem ért a régi szőlőműves, de megtanítja reá a

„Borászati Lapok“

mely már 31 éve jelen meg minden vasárnap.

Az ország első szaktekintélyei, a legelőkelőbb szőlőtermelők és borászok írják meg benne, mit hogyan kell tenni, hogy jövedelmező legyen ezentul is a szőlőművelés.

SZERKESZTI és KIADJA:

Baross Károly.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. Drucker Jenő.

Tartalma gazdag, kiállításra fényes, előfizetési ára mégis olcsó!

Ha csak egy kézfogást tanul belőle a legkisebb szőlőtermelő, vagy egy kérdésre kap csak választ benne, busásan van fedezve előfizetési ára.

Azért olvassa, pártolja, terjeszse, ajánlja, szeresse minden szőlőtermelő a

„Borászati Lapok“-at.

A minden vasárnap megjelenő, gazdag tartalmu és dusan illusztrált lap előfizetési ára:

Egész évre 5 forint, félévre 2 forint 50 krajczár, negyedévre 1 forint 25 krajczár.

Ez kikerül a legszegényebb termelő erszényéből.

Előfizetési pénzek postautalványon a

„Borászati Lapok“ kiadóhivatalába, Üllői-ut 25. sz. küldendők.

Tessék mutatványszámot kérni, ingyen küldjük!

Alapított 1925.

Hubert I. E. Pozsony

Alapított 1925.

pezsgőbor-pincészete ajánlja közeledő ünnepek alkalmából hírneves

GENTRY CLUB

jegyü pezsgőborait. Az ORSZÁGOS KASZINÓ pezsgője.

Kapható minden nagyobb fűszerüzletben, szállodában, vendéglőben és kávéházban.

Főraktár és vezérképviselőség: **Szimon István-nál, Budapest, Váci-körút 12. sz.**

Dr. MÜLLER főtörzsorvos-féle

injekció és labdacso

a legjobb és leghatásosabb szerek új és régi húgy-csőbántalmaknál — húgyveséggyulladások és folyásnál. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt, kellemetlen utóbajok nélkül. — Pontos használati utasítás minden megrendeléshez mellékeltek. Egy adag ára, friss bajoknál **1 frt 60 kr.**, idült régi bajoknál **2 frt 50 kr.**, postán küldve csomagolásért 25 krral több, portó nélkül.

A valódi készítmények egyedül megrendelési helye: Szt.-György gyógyszerár, Wien, V., Wimmergasse 33.

Raktár: **Török Józsefnél Bpest, Király-utca 12.** Szíveskedjék ezen hirdetést kívánni és megőrizni.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentáll az idős megpróbálásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazatik köszvénynél, csúznál, tagzsugatsátnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József gyógyszerésznél Budapestben.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bétektől utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czégyjezse nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. **RICHTER F. A. D. és társa, RUDOLSTADT** c. és kir. udvari szállítók.

OHNET: Pénzkölcsön

- Ohnet. A banya. 1.-
- Ohnet. Lise Fleuron. 1.-
- Ohnet. A Croix-Mort grófnő. 1.-
- Ohnet. Sarah grófnő. 1.-
- Ohnet. Akarat. 1.-
- Ohnet. Rameau orvos. 1.-
- Ohnet. Utolsó szerelem. 1.-
- Ohnet. A vagyáros (hámos). 1.-
- Ohnet. A Pierre lelke. 1.-
- Ohnet. A gyűlölet adója. 1.-
- Ohnet. Nimród és társai. 1.-
- Ohnet. A gyermek joga. 1.-
- Ohnet. Régi harag. 1.-
- Ohnet. Hába való gazdagság. 1.-
- Ohnet. A képviselő leánya. 1.-
- Ohnet. A faviéresi lelkész. 1.-
- Ohnet. Páris királya. 1.50

Chrysantéheme asszonyosság.

Irta: **Pierre Loti.** Francia eredetű fordította: **ISJ. LONYAY SÁNDORNE.** Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető: **a Budapesti Napló** kiadóhivatalában

sorsjegyekre értékpapokra majdnem a teljes árfolyamig. Zálogban levő sorsjegyek általán kiváltanak és azokra nagyobb és olcsóbb előleget adok, vagy átveszem a sorsjegyeket a mai napi áron — mint a hírlapokban jegyezve annak — és a tulajdonos ugyanazon sorsjegyeket visszaveheti 15lem apró részletfizetés mellett. **Ifj. SCHÖN ARMIN bankháza** (Alapított 1884-ben.) **BUDAPEST, Erzsébet-körút 48. sz. a.** (A Royal nagyszállóval szemben.) **Vidéki megbízásokra különös gond fordítatik.**

Föltűnést

kelt mindenütt felülmúlhatlan, valódi svájci fekete-érdírák,

Remont. sav. (tűdél rugóval) legfinomabb, precíz művel, másodpernyi pontossággal és 3 évi jóállással.azon óra, mely gyönyörű, szíld kivitelűvel, aranyozott széllel, valódi dupla arany, korona és karika, új alakú mutató, számlánál elismerésel kintitve, elegáns és előkelő kivitelű és a valódi igaz bizonyítására a jóállás belyeg van elítelve, különösen nélkülözhetetlen mint használati óra földmivósoknak, katonáknak, hivatalnokoknak stb. Mindenki, ki bár aranyórával is bír, félretesszi azt és a mi fekete-érdírákát választja. **Érdírák** megfelelő **valódi double-arany betűkkel** (olyan mint a rajz) 7.50, fekete acél női óra nyitott 7.50. Ehhez való elegáns ur- vagy női dupla aranyóra 150.- frt dróknál. Szélesítés utánértel. Nemzetköz. vizsgálatok. Levélportó 10. Levelező-lap 5 kr. **Commandit-Gesellschaft Establishment d'horlogerie, Basel, F. Gené (svájci).** A legmagasabb arisztokrácia szállító.

KWIZDA FÉLE Restitutionsfluid

36 év óta használják az udvari istállóban, a hadsereg és polgárság nagyobb istállóiban, erősítésre nagyobb megerőltetés előtt és az erő visszaszerzésére azok után, ficamodásoknál, inak merevségénél stb., kiváló eredményre képesíti a lovat a trainingben. Csak a fenti védjeggyel valódi minőségben kapható Ausztria-Magyarország összes gyógyszerárakban és drogeriákban. — Főraktár: **Ewizda Ján. Perenc, c. és k. osztr.-magy. román k. és bolgár fejed. ud. száll. KERÜLETI GYÓGYSZERÉSZ, KÖRNEUBURG DÉCS** mellett.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajó szenvedőknek, 20 éves kórházi és magán-gyakorlati tapasztalata által fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor
gyógyít férdfelületi és nőknél foglalkozást zavar nélkül mindennemű bármily régi kelletű

Nemi betegségeket

ugymint húgyveségfolyást, hólyag és vizelet bajokat, bujakkóros sebeket, syphilit, önfertőztetésből eredő idegbajokat, a legmakacsabb bőrbetegségeket és szépséghibákat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

meglehető biztos eredményre gyorsan a legújabb módon.

Rendelés-intézet: **Budapest, VII., Ezerpesti-ut 14. sz. 1. e.**
Rendelés: délelőtt 10—11-g, délután 3—8-g.
Külön váróterem. Külön be- és kijárat.
Mérésnél díjazás. Levelekre rögtön válasz.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmélegebben ajánlható

DR. KAJDACS, v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapial rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb húgyveségfolyásokat, bujakkóros sebeket, syphilit, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által. magömléseket, nőknél fehérfolyást befocskondozás nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrgerincbajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknék úgy mint férflaknak külön be- és kijárat. Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltak; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Utolsó hét! Nagy Targy-SORSJÁTÉK

a budapesti poliklinikai egyesület (kórház) javára.

Főnyeremény

100,000 korona értékű tárgy

5 nyeremény a 20.000 korona értékű tárgy stb.

a melyek kívánatra 20% levonással készpénzben is kifizettetnek, Kétségtől a legolcsóbb és legélszerűbb

ujévi ajándék

nyerhető egy sorsjeggyel

100,000 I koronáért.

Minden sorsjegy mind a hat húzáson utánfizetés nélkül játszik s így egyetlen egy sorsjeggyel 6 főnyereményt is meg lehet útni.

Első húzás visszavonhatatlanul már 1900. jan. 4-én lesz.

Sorsjegyek kaphatók a nagy

JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK

kezelésénél, a Budapesti Poliklinikai Egyesület (kórház) javára, Budapest, Kossuth Lajos-utca 1., továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalokban, a m. kir. államvasutak személypénztárainál és minden dohánytözsdeben.

Laubsäge

Warenhaus gold: Pelikan
VII. Siebensterng 24
Wien. Preisbuch gratis. Wien.

Időtöltésű fiatalok s öregre szőre alkalmas a lombfűrészeknek kellemes és hálás foglalkozása. Az Arany pelikánhoz címzett lombfűrészaruk ház ingyen küldi meg a lombfűrészt minden barátjának az árjegyzéket.

Jókat Mór:
Óreg ember nem ven ember.
Megrendelhető: a **BUDAPESTI NAPLÓ** kiadóhivatalában, József-körút 18. sz.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Címmelet ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levéli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

Édes kicsi feleségem, nagyon rosszul esett, hogy oly soká nem írtál, olyan valótlanra alapítottál és szenvedni hagytál. Azért légy csak nyugodt, hogy nem jöhettek, nekem rosszabb volt, mint gondolnád, hisz tudod, mennyire vágyódom utánad és mennyire szeretlek, rád nem jössz minden, csak szersz mint eddig. Millió eskő és minden jól hű szerető Abbukád. 5484

„Faust“
Imádlak Istenem! Szeretlek! Akarom, hogy boldog legyen tavaszunk, életünk és halálunk! Csókollak! 5486

Karolin 27.
Levele van Poste-restante az ismeretes cím alatt, T. 5488

Nefeletj.
A legboldogabb újvezt kívánja, a legkedvesebb legjobban szeret. Lehet, hogy este megléptek, ha nem, úgy lejjel te meg minél előbb, S. 5489

Ideológom.
B. U. E. K. mikor látom a jövő évben és százdában? ... i. 5490

Menyecske 24.
Othon voltam s annyi a dolgom, hogy B. U. E. K.-nál nem is mondhatok egyebet Csókolja kezeit belondja. 5491

Tisztviselő 34.
levele van. 5493

Sertéskereskedő.
Budapesti Napló kiadóhivatalában levele van. 5492

Caliri.
Mért küldötte el a huszonegyedikét? H. így nem mehet ama nagy városba Franciámba. H. nem uzsorás, nem toladó. Barátságuk csendes részpartnak remélt, hol mindketten békét találnak, vigasztalást boros napokban. Calirinak az kínos vergődést termelt. Caliri tehát stéppérelt egyenesen menjen Nérai fészékbe; látogassa meg M. Smet F. u-i nagy házban, hol péntek (29) óta várja. Tölte megtudja, hogy H. most is az, aki volt és lesz örökké — hűségös rabsozójá. 5481

Előkelő, vigkedélyű urat óhajt megismerni, csintalan széke uriaszony. Levelet, Csintalan széke uriaszony-jellegével kór a kiadóhivatalhoz. 2711

Okmányszerző-vélat, „Esketési Ügyvivőség“ mindenféle okmány megszerző. Korosztályi vizsi és elvállalja a házassági dispensációkat, nev-magyarosítását, mindenféle tisztii és katonai engedély megszerését jogtanácsosa segítségével. Ezenkívül eljár mindenféle családi díszkért ügyekben, úgy örökbeigények, állampolgársági ügyekben. Amerikai és egyéb külföldi megbízásokat lebonyolít stb. Ügyvivő: Margitay Zoltán. Hivatal: Budapest, Erzsébet-körút 7. sz., I. em. Szegényeknél ingyen áll rendelkezésre a vállalat. 5271

Tőzsdének alkalmas helyiséget keresek kibérlés céljából. Ajánlatot kérek „Tőzsde“ jellegű alatt a lapoz. 5479

Egy 25 éves állami tisztviselő, házasság céljából ismeretséget keresi egy háziasan nevelt hölgynek. Székek előnyben részesülnek. 5484

Je cherche française, qui donnerait leçons contre chambre jointment meuble. Adr. à l'expédition. 5477

Parisen diplomé enseigne le français à trébas bas prix. Adresse à l'expédition. 5477

Nőszülni óhajt elegáns csinos fiatal ember, kinek nagyobb vidéki városban évente 6 ezer forintot jövedelmező bank-üzletre van megfelelő hozományával rendelkező igen csinos fiatal hölgynek rokoni sziveskedjenek teljes címmel ellátott leveleiket (titoktartás biztosítva) „Bolog jóvő“ címen a kiadóba intézni. 2704

Magyar Agyagipar Magyarország egyedüli szakkapja agyag-, téglacemént-, gipsz- homokmész- és rokon ipar részére. Előzetési ára: egész övre 8 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, III. Pécsi-ut 134. sz. 5471

Egy alföldi jó forgalmú gőzmalom 3 pár kőre és egy pár hengerrrel, betegkedés miatt azonnal eladó. „Tiszédik vasművelő“ jellegű alatt kérek leveleket a kiadóhivatalába. 5476

Wein Károly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám. 5482

10 krért óránként alapos songoroktatást adok. VII. Kazinczy-utca 14. I. 20. 5475

Franciá oktatás. Fiatalember, ki több éven át Parisban élt, még néhány szabad órát rendelkezik. Tanít franciáit és németül, könnyen fel fogható kitűnő mód szerint, oktatás magyarul vagy németül. Szives ajánlatok „A. B. 2716“ címre kéretnek Schwarz József hirdetői irodájában Budapest, Marokkai-utca 4. 2704

Tekintélyes mellékjövedelemre tehetnek szeret **intelligens** urak az ország minden részéből. (Hivatalnokok, jegyzők, tanácsok) Kath. előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Katholikus“ címre a kiadóba. 2704

Szűlőkfigyelmebe. Damjanich-utca 30., II. emeleti lakásomon szabásati tanfolyamot nyitottam, melyen saját módszerem alapján 2-3 hónap alatt úgy ruhaszabás, mint varrás tökéletesen elsajátítható. Intézetemben csakis intelligens hölgyek vétnének fel. Werner Frida. 2709

Pénzbeszedőnek, felügyelőnek, raktárnoknak, esetleg más bizalmi Állásra ajánlkozok intell. kereskedőmivel képzett nős, gyermektelen fiatal ember, ki biztosított is k. m. ny. utján. Ajánlatok „M. D.“ jel. al. a kiadóba kéretnek. 5487

Nietsehné Gerson Anna Budapest Erzsébet-körút 52. elhelyez: minden nemz tiszgű **nevelőnőket, gyermekkezelőnőket, bonneokát.** 5479

Cipők
50 kr. heti részletfizetésre mérték után kapható Weisz és Stein cipőgyárosok Király-u. 28. I. em. 5347

Csakis
a Megay Róbert, Bohémé“ tartója valódi Miskolcra, ára bérmentve bárhová 1 frt 25 kr. minden előkelő „semeg-üzletben kapható.“ 5347

ERÉNYI-féle kintüntetett „NERVIN“ nagy üveggel 80 krajcár. Legjobb: csuz, köszvény, csontbántalmak, derékfájás és szaggatás ellen. 8930

Jókai
100 kötetes nemzeti diszkidását, „Pallas Lexikon“, „Millennárius Magyar Nemzet“ és a „Nagy Képes Világtörténelmet“, karácsonyi és újévi ajándékul alkalmas díszműveket olcsó havi részletekkel beszerezni. Ajánlatokat „Olcsó részlet“ címen a kiadóhivatala továbbít. 5362

Wein Károly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám. 5482

Elegánsan és kényelmesen butorozott két analokos tisztán különbéjárattal szobá uraknak vagy hölgyeknek. Jan. 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalában. 2705

Wein Károly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám. 5482

Wein Károly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám. 5482

Cimbalom pedálos, gyönyörű hanggal, kótartóval, anyagi viszonyok miatt sürgősen eladó. Cím meg tudható a kiadóban. 2705

Dohánytőzsdében ajánlkozok csinos ügyes leány, ki már így minőségben elég járta. Cím a kiadóhivatalában. 2706

Disznóhus minden nap friss vágás kosonyra 20 kr kilója, disznómáj 15 kr kilója. Kapható Perlesz gyárában IX. ker. Soroksári-ut 17. a gázgyárral szemben 2709

Üzlethelyiségre a főváros legelőkelőbb helyén azonnal átadó. Ugyanott egy kis ház eladó. Cím a kiadóhivatalában. 2800

Elegánsan butorozott utcai szoba külön bejárattal, a Kerepesi-uton, a Nemzeti színház közelében 1-2 urnak azonnal vagy január elsőjére kiadó. Cím a kiadóhivatalában. 2642

Vadászfegyver két darab alig használt Lancaster 16-os egyik Pippert, a másik igen finom eladói munka olcsó árban kész. Megtekinthető a tulajdonosnál, címe a kiadóhivatalában. 5473

Egy tótul tudó gyakorlott ügyvédjelölt azonnal alkalmazást nyervehet. A címet megmondja a kiadóhivatal. 5455

Ebédkosztot esetleg teljes ellátást kaphat 4-5 intelligens ur a Kerepesi-uton distingvált családdal. Cím a kiadóhivatalában. 2643

Egy jó forgalmú női kalap üzlet, mely már 10 év óta fennáll, más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóban. 2671

Szörmesap kák, barottek, muffok elkészítését és béléstészt mérősekket árban elvállalom. Leveleket „G. S.“ jellegűvel a kiadóhivatala továbbít (ugyanott a cím is meg tudható). 2671.

Egy jó forgalmú dohánytőzsdé keresetkét megvételre. Átirás a vevő dolga. Közvetítők kizárva. Ajánlatok „W. J.“ jellegűvel a kiadóhivatalba kéretnek. 2687

Irodaszolgái vagy portási állást keres egy 29 éves erőteljes fiatal ember, ki így minőségben már több évig alkalmazva volt, a fővárosban 15 éve van és nagy ismeretséggel s legkitűnőbb bizonyítványokkal bír. Címe a kiadóhivatalában. 2699

Wein Károly és Társai. Szepességi vászongyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám. 5482

Pénzbeszedő, felügyelő valami gyárban kppus, házmaster, házfelügyelő, raktárnok, írnök vagy bármily foglalkozás keresek. Cím kiadóhivatalba. 2697

Ovadékképes 27 éves fiatal ember 200-300 forint óvadékkal alkalmazást keres mint naplós pénztáros vagy pénzbeszedő. Cím a kiadóban. 5385

Okleveles tanító, ki a 6 elemi osztályt német nyelven tanítani képes, két 10-12 éves leányhoz vidéki városba kerestetik. 5428 Cím a kiadóban.

Fuvola leckét ad este 1/27-től kezdve, végzett konzervatorista és volt katonazenekari fuvolás. Cím a kiadóhivatalában. 2683

Butorozott lakást, két szobát, konyhát keres egy előkelő család, amely tavaszig Budapesten akar maradni. Ajánlatok a Budapesti Napló kiadóhivatalába kéretnek „Butorozott lakás“ címen. 2067

Házmasternek ajánlkozok gyermektelen házaspár 200 frt óvadékkal. Cím a kiadóhivatalba. 5470

Young english lady wanted for giving english lessons. Adr. in the exp. 1059

Feltalálók találmányaikkal forduljanak

Kalmár J. szabadalmi irodájához BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 44. szám alatt. Ugyanitt rendelkezésükre áll a „Blatt für Erfindungen und Industrie“ című lap, mely szabadalmak értékesítésénél kitűnő szolgálatot tesz.

NINCSTÖBBÉ NÉLKÜLÖZÉS!!!!: NAGY VAGYONT, ÓRIÁSI JÖVEDEMET, naponta 20-30 koronát, de évente legkevesebb 5-6000 koronát szerezhet mindenki könyvvel otthoni munkával — társadalmi állásra való tekintet nélkül, a ki a „Kereskedelmi Vegyeszet“ című könyv legújabb, kétszeresen bővített és javított kiadását megrendeli. Ez az ezer ember hajhász munkát és mellékfoglalkozást eredménytelenül, pedig csak a könyvet kellene megrendelnie, mert általa 540 oly foglalkozás sajátítható el, melyek bármelyikével, előképzettség és tőke nélkül férfi, nő, gyermek kényelmese és jövedelmező megélhetést biztosíthat magának. A könyv több ezer megrendelője tanúsítja, hogy a KERESKEDELMI VEGYESZET valóban a század ARANYKÖNYVE és hogy megrendelése által mindenki önmaga és családja iránti kötelességét teljesíti. E könyvnek egyetlen háznál sem lenne szabad hiányozni, mert általa, különösen a falusi vagy kisvárosi háztartások bármelyikénél több száz forint takarítható meg évente. A könyv első kiadásának bolti ára 3 frt volt, ennek dacára a legújabb, kétszeresen bővített kiadást, a míg a csekély költséget tart. 1 frt 20 kr (vagyis 2 kor. 40 fillér) kedvezményes ártért küldi meg mindenkinek a „KERESKEDELMI VEGYESZET“ könyvkiadó hivatala UJPEST, Lőrinc-utca 24/6. szám.

Első budapesti Kávémagazin szétküldési osztálya **kávé** olvámolva és bérmentve. Postán utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével 4 1/2 kg. Kubá 6.50 4 1/2 kg. Mocca 6.50 4 1/2 kg. Jáva 6.50 4 1/2 kg. Gyöngy 6.50 1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50 1/4 kg. Karaván tea 1.40 1/4 kg. Törmelék tea —.90

Belák István BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u 4

Ceska és új ajtó, ablakok méret után, felvasalva, tökéletesen készen, olcsón kaphatók

EISLER ÁRMÁN építő-asztalosnál Budapest, V. Nádor-u. 61. (a Lipót-körút sarkán.)

BUTOR jó, szolid kivitelben, előnyös észletfizetésre.

Náthán Ignác kárpitos- és asztalos-butor egyedüli főraktára VII. ker. Erz ébet-körút 23. Árjegyzékét v. kére ingyen és bérmentve

Szépírási tanfolyam. Lelkiismeretes tanítással, valamint Pozsonyban 25 évi működésben alatt sikertelnek bizonyult tanmódszerem folytán még a legrosszabb írással bíró is szerény tanítást megkaphat. Vidékieknek mindkét irásmodort tanítanak. Alapos tanítás a német nyelv- és helyesírásban. Adler I. szepíró tan. Lakás: Nagykörönc u. 4., III. em. Ertekezési órák 10-11-ig és 4-7-ig. 5372.

Nevelőnőket észak- és dél németthoniakat zene és nyelvismerettel, vagy a nélkül, angol és francia nyelvet, bonneokat, óvónőket, idegen nyelvmestereket lelkiismeretesen ajánlok, magyar okleveles tanítóknak zene és nyelvismerettel, vagy a nélkül sürgősen keresek **Szagehné S. Lujza** Budapest, VI. ker., Dessewffy-utca 22. sz. I. em

Harzi kanári madarak különleges kitűnő faj, ugy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, noszban, több változatosságú fajtákkal enekelnek. 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbján, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szörű szobakutya, 8 hónap kapható NOVAK II. Budapest, Nefeletj-utca II. sz. Postai szétküldés a legnagyobb hűdegben is ótállás mellett. 5349

Veszünk bármely zálogház által kiállított zálogcédulát egmagasabb árban, megvételre: törött, vagy régi arany, ezüst és egyéb ékecserepeket, esetleg csokly munkadíj áfizetésével újra is becserepeztünk

részletre is igen jutányosan elő Fuchs és Társa BUDAPEST, Erzsébet-körút 17. szám. I. emelet. Dus választék mindennemű arany, ezüst és drága-kövekkel

Az országos magyar gyorsíró egyesület Bátorhi Dezső középiskolai tanár ur vezetése alatt új magyar és német-nyelvű gép- és gyorsírási tanfolyamot nyit. Jelentkezéket felvesz a „YOST“ írógép részvényirtárság Erzsébet-körút 9-11 New-York palota

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle pemestő-ucukorkát.

Zálogházi cédulákat veszek. Eladok 13 latos ezüst evőkészleteket, grammja 5 kr., girandolok, gyertyatartók, hálókárpátok, tálcák, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőkészlet, 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleteket 138 frt-ért kezdve, és választék mindennemű ezüst műtörös tárgyakban, arany férfilancok köllögővel, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 kr-tól, tula remon-török 6 frt. Grünberger Ármán Béla Erőkősei Budapeston, IV., Városház-tér 9., I. em. 23 Harisbazar. Képes árjegyzékét bérmentve és ingyen.

Ajándékul újvegre legjobban ajánlom kitűnő hangszeremet. Többek nagy képes arany-keret kerem, melyet ingyen és bérmentve küldök.

Bárany Dezső hangszerkészítő Bpest, Kerepesi-ut 57/A.

En Csillag Anna 180 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, a magam találmánya pomádóm 14 havi használata következtében nőtt olyan nagyra. Ezt a pomádót a legfrissebb tekintélyek egyetlen szemek ismerték el a haj kihullása ellen, a hajnövekedés elősegítésére, uraknál gyarapítja a teljes erős szakkál növekedését és már rövid használat után a hajnak és a szakkállnak természetes fényt és tömörséget ad és megővja a korai megsejüléstől a legközelebbi vénkorig. I tégely ára: 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt. Postai szétküldés naponta az ország előzetes beküldésével vagy postai utánvétel mellett az egész világra a gyártó és az összes megrendelések küldendők. Csillag Anna, BECS, Sellergasse 14. sz.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, december 30.

Gabonaüzlet. (Goldmann és Engel jelentése a Budapesti Napló számára.) A hét elején száraz, erősen fagyos időjárás uralkodott csapadék nélkül, melynél a vetések, tekintettel a mult heti olvadásra, teljesen védtelenek maradtak. Később az egész országra terjedő bőséges havazás állott be, mi mellett a hőmérséklet is enyebb lón és a fagypontra körül maradt. A hét végével ismét olvadás következett be. A vízállás rohamosan emelkedett, a folyók azonban nagyobbára be vannak fagyva és a Duna jege Bajától—Báziásig áll.

A külföldi piacokon az üzleti viszonyok alig változtak. A forgalom korlátozott, annál inkább, mert az ünnepek és az évizárlat is közbeesik és ilyenkor a vételkedv rendesen gyengye, a tulajdonosok azonban a jövő áralakulása iránt inkább bizalomteljesebbek és így az árak is nagyobbára tartottak maradtak. Amerikában az árfolyamok alig voltak változásnak kitéve, habár az uszó készletek csökkenése, valamint fedezési vételek folytán az iránzat kellemesebben alakult. A hét végével a hangulat tartott maradt. A látható buzakészletek a Bradstreets jelentése szerint ismét 1,647.000 bushellel gyarapodtak. Angliában az üzlet iránzata kellemes, az árakban azonban nem volt változás. Franciaországban a folyó határidő szintén jobb érdeklődésben részesült és némileg javult. A többi kontinentális piacokon nagyobbára változatlanok az árjegyzések és a forgalom szűk keretben mozog.

Nálunk az ünnepek és az évizárlat szintén nem maradt áthatatlan. A forgalom az összes cikkekben jelentéktelen árváltozások mellett nagyon korlátozott, csupán buza volt csökkenő. Az üzleti forgalom egyébként csak 4 napra szorítkozik.

Buza alig talált vételkedvre. A malmok teljesen tartózkodóak maradtak, annál is inkább, mert teljes tevékenységüket az előbb vásárolt szerb buzákat gyors átvételre veszi igénybe. Eme származékok iránt a kereslet egyébként már megszűnt és megközelítő becsülés szerint még ca. 50.000 mm. eladatlan áru marad raktáron. A hozatalok e héten tetemesen gyengültek, a kínálat ennek folytán szintén kisebb volt és főleg waggonáruból állott, ez azonban a malmok erős rezerváltsága mellett nem akadályozta azt, hogy az árutulajdonosok csak engedmények árán adhattak el. Az árak ca. 10—15 krajcarral csökkentek és a forgalom így sem haladja túl a 40.000 mm.-at. Az összes hozatal e héten 43.000 mm.

Rozs ennek ellenében az egész hét folyamán árában jól tartott maradt. A helyfogyasztás éppúgy, mint elszállítás céljaira jobb érdeklődés mutatkozott, míg a kínálat tartósan gyengye maradt. Merkautil áruért 6.—6.10, jobb áruért 6.10—6.20, prima 6.25 frt-ig fizettek helyben és helybeli paritásban átvéve. Nyíri származékok kínálat híján nem voltak forgalomban.

Arpa (takarmány és bántalási célokra) csendes iránzata és a mérsékelt kínálat is csak nehezen talált elhelyezést. Az árak mindazonáltal alig változtak és az áru minősége szerint 5.40—5.70 frt között alakulnak helyben átvéve. Jobb arpa állomásokon átvéve csak szórványosan kerül forgalomba. Malátagyárosok vásároltak néhány kisebb tétel középizsávidéki áru budapesti paritásra 5.75—6.— irtos árakon.

Zab alárendelt és merkautil áruban elég jól van kínálva, míg prima áru már huzamosabb ideje hiányzik. A kereslet ennek ellenében a rendes mértékűt alig haladta túl és így az árak változatlanul tartották fenn magukat. Gyenge áru 4.90—5.— frt, közep minőségű zab 5.10—5.20 frt, prima áru 5.50 frtot ér el helyben.

Tengeri (ny) e héten is kellemes iránzata és 5 krral javult. A kínálat aránylag gyengye, míg a kereslet részben a vidékre való elszállítás céljaira, részben Bécs számlájára kedvezőbb volt. Budapesti paritásra 4.62½ frt-ig helyben és Kőbányán 4.70—4.80 frtot fizettek. Állomásokon átvéve prompt áru Mezöberényben 4.25—4.27½ frt, Gyomán 4.35, Újvidéken 4.30, Nagy-Becskereken 4.17½—4.25 frton jegyzünk. Ö tengeri, mely csak waggonként és így is csak elvétve kerül eladásra, helyben 5.60—5.65 forintot jegyez.

Olajmagvak: Káposztarepce (készáruban) alig kerül a piacra és helyben 12.50 forintig jegyez. Káposztarepce 1900. augusztusra alig volt forgalomban és üzlet nélkül névlegesen 11.70—11.80 forint között jegyezték. A mellékciókban jelentéktelen a forgalom: vadrepce 5.50—6.50 forintot, gomborka 10.50—11.50 forintot, lenmag 11.50—13.50 forintot ér el helyben.

Hüvelyesek: Bab. A kínálat e héten is gyengye volt, a kereslet azonban szintén csökkent. Trieurtrépbabot jegyzünk: Félegyházán 8.50, Gyöngyösön 7.75 forintot, Gömbölyű Zombor-Baján 7.15—7.20, Mohács-Kalocsán 6.90 forint. Barnabab Kalocsán 7.—, Nyíregyházán 6.75 forint, tarkabab Nyíregyházán 5.— forint. Kendermag helyben 10.50—10.75 forint. Bükköny 6.—6.25 forint. Muharmag 6.75—7.25 forintot jegyez helybeli paritásra.

Vetőmagvak: Vöröshere. A hangulat e cikkekben továbbra is szilárd. Az érdeklődés finom áruban összpontosul, melyért teljes arakat fizettek, míg közép-és alárendelt minőségű áru valamivel csendesebb. Aprószemű áru 62—66 forint, nagysemű 70—73

forintot jegyez helyben. Lucerna változatlan, nyugodt és minőség szerint 38—43 forint között kelt el.

A határidőpiacon az üzlet forgalma továbbra is igen szűk keretek között mozgott és a lanya készaru üzlet következtében az árfolyamok csökkentek. A heti üzlet részletei a következők:

Buza áprilisra 7.95, 7.96, 7.88, 7.85, forint árfolyamok után 7.81—7.85 forintot zárul.
Buza októberre 8.02, 7.94, 7.96, frt árfolyamok után 7.95—9.6 frton zárul.
Rozs áprilisra 6.46, 6.40, 6.43 frt árfolyamok után 6.43—6.44 frton zárul.
Tengeri májusra 5.01, 4.95, 4.96 frt árfolyamok után 4.95—4.96 frton zárul.
Zab áprilisra 5.06, 5.05 forint árfolyamok után 5.04—5.05 forintot zárul.
Repce augusztusra üzletelen maradt, jegyez 11.70 11.80 forintot.

Ipar és kereskedelem.

A kontingens felosztásáról szóló törvény módosítása. Mint megbízható forrásból értesülünk, már a legközelebbi jövőben a pénzügyminiszter egy törvényjavaslatot fog benyújtani a képviselőházhoz az 1899. évi XXII. törvények módosítása tárgyában. Ennek előhírnökéül tekinthető különben a pénzügyminiszternek az a figyelmeztetése, hogy a jövő évre az 1899. évi XXII. törvények által fenntartott 10.000 hektoliter kontingens nem fog kiosztatni a jövő évben alakuló mezőgazdasági szeszgyárak között s így tehát felesleges az ezirányú kérelmeknek a pénzügyminisztériumhoz való beadása.

A papíros árának emelkedése. A tizenhét legnagyobb osztrák papírgyár körlevélben tudatta üzlettsáival, hogy a fatartalmu papíros árát 10%-kal, a cellulose-csomagoló papírosát szintén 10, a többi papírosát pedig 5%-kal emelték föl, főleg azért, mert a papírgyártáshoz való nyersanyagok hosszabb idő óta állandóan emelkednek és még mindig emelkedőben vannak. Ez intézkedés következtében, miután az indító ok nálunk is súlyosan érezhető, a magyar papírgyárosok is esatlakozni fognak a jelzett arányban az áremelkedéshez s erről az érdekelteket az Országos Iparegésület papíripari szakosztálya által körlevél útján már legközelebb értesítik.

Védkezés az árvíz ellen. Az 1884. évi XIV. törvények 34. §-a rendel, hogy a járási szolgabírák, a városok polgármesterei kötelesek az ármentesítő társulati igazgató megkeresése folytán az 1871. évi XL. gátrendőrségi törvény értelmében kiállítandó munkaerőt minden év december 19-ig közzétesztett összeírás és az akkint készített összeírást a társulati igazgatóknak ugyanazon határidő alatt rendelkezésre bocsátani. A társulati igazgató viszont köteles az összeírt munkaerőnek árvízvesztési esetére célszerű alkalmazása iránt intézkedni és erről az illető községti előjáróságot december 30-ikáig értesíteni. A törvény ezen rendelkezései a tisztviselői törvényhatóságoknál és ármentesítő társulatoknál eredményre vezetnek. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter most fölélyvelettel jogánál fogva hasonló rendelkezéseket kíván a dunavölgyi árvédelem érdekében is életbe léptetni és egyrészt a dunavölgyi ármentesítő-társulatokat a közérőnek oly alkalmazására hivta fel, hogy a közérőnek az árvédekezésnél leendő beosztása a társulatok által előzetesen megállapított és a községti előjáróságokkal, valamint a varmegyei és folyammérnöki közegekkel közlétesék, továbbá, hogy az ingyenes közérő csak a törvény 151. §-ában körülírt esetben vetessék igénybe, különben pedig a törvény 147. §-a értelmében is az árvédelmi munkálatokhoz a munkaerő a hatóság által megállapított munkabérfizetés mellett rendelkezés ki hatóságilag. Együttal újra figyelmeztette a társulatokat, hogy az ingyenes közérő kirendelése alkalmával annak elemzéséről vagy elemlet fejeben adandó megfelelő díjazásról gondoskodjanak. Másrészt a belügyminiszterrel egyetértőleg felhivta a törvényhatóságokat, intézkedjék a munkaerő összeírásáról, úgy amint azt az idézett 1884-iki törvény előírja.

Uj vasut. Virovitárdó távratozták: A Belovár-Verőcei helyiérdeklő vasut verőce-katalinai vonalrészének múltanrendőri bejárása tegnap történt meg. Ehenhőfer osztálytanácsos vezetés alatt, Verőce- és Belovármezők nagyszámu küldöttségének részvételével. A bizottságot valamennyi állomáson ünnepélyesen fogadták és a községti képvisoletek mindenütt köszönetet mondtak a minisztériumnak és a horvát országos kormánynak a vasut létesítéséért. A bizottság a vasutat a legjobb karban találta. A bejárás után fényes lakoma volt, amely alkalommal egy a kereskedel műgyi miniszterrel, mint a horvát bántól, mint pedig a kormány képviselőjétől meleg szavakban emlékeztet meg.

A Kosmos műintézet kö- és könyvnyomda és hírlapkiadó részvénytársaság ma délután 6 óraker tartotta rendes évi közgyűlést budavári dr. Országh Sándor elnöklete alatt. A közgyűlés egyhangyal tudomásul vette az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentését, ugyszintén az 1898—99. üzletévi mérlegét, mire az igazgatóság és a felmentvény megadta. A felügyelő bizottság mandátuma lejárván a közgyűlés 3 évre egyhangyal megválasztotta a felügyelő bizottság tagjait Gajári Gézát, dr. Kemény Samut és Nérey Odont.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditgen Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Nissim Testvérek cég Temesvár, Breuer Gábor kereskedő Budapest (Király-utca 103), Lengyel Gyula cég Losonc, Focue Ábrad kereskedő Károlyváros, Kase Tamás kereskedő Ellgöth (Mährisch-Ostrau mellett).

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapest 18.— frt pénzben, 18.50 forint aruban. Bécsben a nyersszesz ára 19.20 forint pénzben, 19.40 forint aruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. évi dec. 29-én. Készlet 1301 darab. Érkezett 1609 darab. Összesen 1910 darab. Eladott 1583 darab. Maradt 1327 darab. — Napj árak: 120—180 kgr. sulyban 33—40— krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 38—41— krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 38—41 krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 37—39— krajcárig. Malacok 38—41 krajcár kilónkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, december 30.

A buzaüzletben a hangulat mindvégig nyugodt volt. Forgalomban csak néhány ezer métermáza buza került változatlan árakon.

Eladott:

Buza. Tisz a vidéki: 100 mm. 81 k. 5 frt 25 kr, 300 mm. 80 k. 8 frt 22½ kr, 100 mm. 80 k. 8 frt — kr, 100 mm. 79 k. 7 frt 90 kr, 100 mm. 79 k. 7 frt 82½ kr, 100 mm. 78 ½ k. 7 frt 87½ kr, 100 mm. 78 ½ k. 7 frt 75 kr, 200 mm. 78 ½ k. 7 frt 80 kr, 100 mm. 78 k. 7 frt 90 kr, 200 mm. 77 k. 7 frt 80 kr, 500 mm. 76 ½ k. 7 frt 85 kr, 100 mm. 76 ½ k. 7 frt 70 kr, 100 mm. 76 k. 7 frt 70 kr, 100 mm. 75 ½ k. 7 frt 60 kr, 150 mm. 74 k. 7 frt 50 kr.

Pestmegyei: 200 mm. 78 ½ k. 7 frt 80 kr, 100 mm. 77 ½ k. 7 frt 70 kr, 100 mm. 77 k. 7 frt 90 kr, 400 mm. 75 k. 7 frt 51½ kr.

Felső magyarországi: 100 mm. 79 k. 7 frt 75 kr, 100 mm. 78 ½ k. 7 frt 75 kr, 100 mm. 78 ½ k. 7 frt 75 kr, 400 mm. 73 ½ k. 7 frt 35 kr.

Mind 3 hónapra.

Zab: 100 mm. 5 frt 15 kr.

Lóher: 40 mm. 67 frt.

Lucerna: 25 mm. 37 frt.

Észpénzfizetés mellett.

A készru hívtaloss jegyzése a budapesti árú-és értéklözede szokási szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	kilo	100 kilogramm ár		100 kogrre mm. ár	
		frtől	frt-ig	frtől	frt-ig
iszávidéki	6	75	7.00	7.00	7.00
"	7	75	7.00	7.00	7.00
"	8	75	7.00	7.00	7.00
"	9	75	7.00	7.00	7.00
fehértányol	6	75	7.00	7.00	7.00
"	7	75	7.00	7.00	7.00
"	8	75	7.00	7.00	7.00
"	9	75	7.00	7.00	7.00
postvidéki	6	75	7.00	7.00	7.00
"	7	75	7.00	7.00	7.00
"	8	75	7.00	7.00	7.00
"	9	75	7.00	7.00	7.00
bánási	6	75	7.00	7.00	7.00
"	7	75	7.00	7.00	7.00
"	8	75	7.00	7.00	7.00
"	9	75	7.00	7.00	7.00
bécsi	6	75	7.00	7.00	7.00
"	7	75	7.00	7.00	7.00
"	8	75	7.00	7.00	7.00
"	9	75	7.00	7.00	7.00

Egyéb gabonafélék	kilo	100 kilogramm ár	
		frtől	frt-ig
Rozs	uj	—	6.50
"	másodrendű	—	6.16
Arpa	lakarmány	—	5.70
"	érettel való	—	5.45
"	sörözőre való	—	6.25
Zab	—	—	5.35
Tengeri	6 bányási	—	4.00
"	m. szemű	—	—
Repce	káposzta	—	11.50
"	bányási	—	—
Kócs	—	—	6.30

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza (1900.) áprilisra 7.84—7.85
Buza (1900.) okt.-re 7.95—7.96
Rozs áprilisra 6.43—6.44
Rozs októberre —
Zab áprilisra (1900) 5.05
Tengeri 1900. májusra 4.95—4.96
Repce augusztusra 11.75—11.80

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsden:

Buza (1900.) áprilisra 7.82 pénz 7.83 áru
Buza októberre (1900) 7.94 . . . 7.95
Rozs áprilisra (1900) 6.40 . . . 6.41
Rozs októberre 0. 0.
Zab (1900) áprilisra 5.04 . . . 5.05
Tengeri (1900.) máj.-ra 4.95 . . . 4.96
Repce augusztusra — —

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza áprilisra (1900.) 7.85—7.86
Buza októberre (1900.) 7.95—7.96
Rozs áprilisra (1900) 6.43—6.44
Rozs októberre (1900.) 6.50—0.—
Tengeri májusra 1900. 4.95—4.96
Zab áprilisra 5.04—5.05
Repce augusztusra 11.70—11.80

A budapesti értéktőzsde.

Kedvező auspicium, hogy a letűnő év utolsó munkanapján ismét kedvező irányzat volt tulsúlyban. A bankok kitettek magukért, hogy azon értékek árnióvá, amelyek iránt érdeklődnek, esorbát nem szenvedjen. De nem csakely mértékben járult hozzá a barátságos alap fejlesztéséhez az a tény, hogy a londoni és berlini piacokon legjobb szállt a magánkamatláb. Már pedig a mostani viszonyok közt a pénzpiacok helyzete az azokon végbemenő változások birnak döntő sulyal.

Az üzlet előtőzsdénken kezdettől végig kedvező maradt s a zárlat is tartott volt. A helyi piac egyöntetűleg barátságos hangulatot, de kevés forgalmat tárt előnk.

A déli tőzsdén mi sem változott. A helyi értékek piacán számottevő eltérések nem voltak észlelhetők, bár a forgalom nem volt lényeges.

A valutapiac gyengébb. Az előtőzde kedvező.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 377.50—, Osztrák hitelrészvény 376.75—377.50, Osztrák-magyar államvasut 322.75—, forint.

A déli tőzsdé tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 377.—377.50, Osztrák hitelrészvény 376.50—377.50, Osztrák-magyar államvasuti részvény 321.25—322.25, Jelzálogbank 231.—, Ipar-és kereskedelmi bank 98.75, Közúti vasut 335.75—336.25 forint.

Utőtőzde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 376.80, Magyar hitelrészvény 376.75, Leszámitoló bank részvény 254.—, Rimmamuranyi vasúti részvény 332.50, Osztrák-magyar államvasut 322.25, Közúti vasut 335.75, Villamos vasut 176.— forint.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with columns for 'Allamadósság', 'Oszttrák Allamadósság', 'Idegen Allamadósság', and 'Más kölcsonők'. It lists various government and foreign debt securities with their respective values and interest rates.

Záloglevelek és kölcsonőkötvények. Budapesti intézeték kibocsátása.

Table listing mortgage bonds and securities issued by the Budapest Institute, including titles like 'Jelzálogbank ny. kölcsonők' and their market values.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds from various banks and institutions, such as 'Magyar-országi I. kölcson. 3%' and 'Kassa-óderbergi 1861. esztűti 4%'.

Bankok részvényei.

Table listing shares of various banks, including 'Bankévesítlet', 'FHB és iparbank', 'Fiumei hitelbank', etc.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing shares of savings banks, such as 'Bécsi Hitelintézet', 'Bécsi élőkészítők és takarékpénztár', etc.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing shares of insurance companies, including 'Bécsi biztosító társ.', 'Bécsi élőkészítők és takarékpénztár', etc.

Különféle vállalatok részvényei.

Table listing shares of various companies, such as 'A.H. magyar kőolaj', 'Bécsi villamos', 'Első magyar telephévíz', etc.

Kölcsönési vállalatok részvényei.

Table listing shares of loan companies, including 'Adria tengerparti', 'Dunai közúti vas.', 'Idővel. rész.', etc.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets from various sources, such as 'Eszék', 'Ny. sztr. felb.', 'Bécsi vasúti', etc.

Pénzmekek.

Table listing gold and silver coins, such as 'Vert arany', '20 frankos arany', '20 márkás', etc.

Külföldi váltók (Átira).

Table listing foreign exchange rates for Amsterdam, London, and other cities.

A budapesti terménytőzsdé.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzékbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 88.—46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 52.—60.— forint, Körös erdélyi — Vörös bánsegi — Középszemű 64.—68.—, Nagyszemű 70.—73.— frt. Disznószi: budapesti 49.—49.50 forint, vidéki — frt. Táblaszalonna: légerszáritott vidéki — városi 4 darabos 40.—40.50 forint, 3 darabos 40.50—41.— forint, füstölt 46.—46.50 forint, Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50—15.— forint, 120 darabos — forint, 100 darabos 19.75—20.— forint, 85 darabos 28.—28.50 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 12.50—12.75 forint, 100 darabos 18.50—18.75 forint, 85 darabos — forint, Szilvaiz: szlavóniai 18.50—19.— forint, szerbiai 16.75—17.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsdé.

A külföldi tőzsdék tartósan javultak és a nyugodt hangulat a mai előtőzsdére is kedvezően hatott, de a forgalom a vásárlási kedv hiján korlátozott maradt. A déli tőzsdén szintén tartózkodott a spekuláció, árfolyamok változatlanok.

A zárlat szilárd Berlinre. Különösen a rimmamurányi, valamint egyéb ipari papírok emelkedtek. Berlini magán diskontó 5% százalék.

Bécs, december 30. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 96.85, Tiszai és szeredi kölcson sorsjegye 137.25, Magyar vasúti kölcson esztűben 100.—, Magyar keleti vasúti állami kötvény 98.40, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 126.50, Rimmamurányi vasútrészvény 332.—, Magyar koronajárdék 94.40, 4%-os Magyar földtőherm. kötvény 93.50, Magyar hitelbank részvény 188.—, Magyar nyeresemény kölcson sorsjegy 159.50, Kassa-óderbergi vasúti részvény 90.50, Magyar kereskedelmi bank 278.

Bécs, december 30. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3% papírjárdék 98.40, 4%-os osztrák aranyjárdék 96.40, 1800-iki sorsjegy 136.50, Osztrák hitelrészvény —, Angol-osztrák bank 125.25, Bécsi bankjegyzet 136.50, Osztrák-magyar bank 130.50, Dél vasut 28.60, Dunagőzhajózási részvény 90.50, Dobányrészvény 129.50, Császári és királyi arany 11.48, Német bankváltók 118.25, 4 2/3% esztűt járdék 98.35, Osztrák koronajárdék 93.50, 1804-iki sorsjegy 160.50, Osztrák hitelintézet részvény 235.60, Unionbank 143.50, Osztrák Länderbank 116.25, Osztrák-magyar államvasut 124.25, Elbavölgyi vasut 124.25, Alpeai bányarészvény 275.—, 20 frankos arany 19.24, Londoni váltóár 242.90, Bécsi Tramway 146.—, Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, december 30. (Tőzsei tudósítás.) A külföldi tőzsdék kedvező hangulatúnak és az utolsó szabályozás sima befolyásának hatása alatt a forgalom meglehetősen szilárd irányzatot nyírt meg, ami első sorban a bányarésztékek és bankrésztékek emelkedésében jutott kifejezésre. Vasúti részvények és járdékok kevésbé élénknek, de szintén jól tartották magukat. Később az Echo de Parisnak az a jelentése, hogy Franciászegyd indiai hajózája összejárt a madagaszkári kikötőben, gyöngyözte az irányzatot, mert ebből annak a lehetőségnek következett, hogy az európai nagyhatalmasságok között konfliktus támad a Delagoa-öböl miatt. Az üzleti forgalom szükkebb szorított, az árfolyamnyilatkozatok azonban jelentéktelenek voltak. Magánleszámitóllási kamatláb 5%/90.

Berlin, december 30. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjárdék —, 4% osztrák aranyjárdék 97.75, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajárdék 94.—, Osztrák-magyar Államvasut 137.50, Kassa-óderbergi vasut —, Bécsi váltóár 168.80, Magyar vasut beruházási kölcson 100.30, Alpeai bányarészvény 92.25, Disconto-Commandit 193.40, Államias villamosok Edison 255.90, Gelsenkirchener 193.25, Laurakohó 153.50, 4 2/3% esztűtjárdék 97.50, 4% magyar aranyjárdék 97.—, Osztrák hitelrészvény 235.40, Dél vasut 29.—, Károlyi Lajos vasut —, Ország bankjegye 218.—, 4% új orosz kölcson 94.—, Török dobányrészvény —, Olasz járdék 93.25, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 156.40, Harpeni 202.30, Az irányzat szilárd.

Hamburg, december 30. (Zárlat.) 4 2/3% esztűtjárdék 97.30, 1860. sorsjegy 130.—, Dél vasut 23.75, 4% osztrák aranyjárdék 97.50, Osztrák hitelrészvény 235.50, Osztrák-magyar államvasut 137.—, Olasz járdék 92.95, 4% magyar aranyjárdék 96.80, Az irányzat eszodes.

Frankfurt, december 30. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék 97.55, 4% osztrák aranyjárdék 98.90, Magyar korona-

járdék 94.20, Osztrák-magyar bank 151.70, Dél vasut 28.90, Elbavölgyi vasut 123.—, Londoni váltóár 2050.—, Bécsi bankjegyzet 137.50, Villamos részvény 145.—, 4%-os magyar aranykölcson 80.50, 4 2/3%-os esztűtjárdék 97.60, 4% magyar aranyjárdék 97.15, Osztrák hitelrészvény 235.30, Osztrák-magyar államvasut 137.70, Északny. vasut 118.—, Bécsi váltóár 168.80, Párisi váltóár 811.66, Unionbank —, Alpeai bányarészvény 266.—, Az irányzat szilárd.

Páris, december 30. (Zárlat.) 3% francia járdék 98.97, Olasz járdék 93.50, Osztrák-magyar államvasut —, Francia tőrlészt. járdék 99.10, 4% magyar aranyjárdék 98.50, 3 1/2% dobányrészvény 285.—, Osztrák Länderbank 499.—, 31% francia járdék 101.65, Osztrák földhitelintézet részvény 1229.—, Dél vasut —, 4% osztrák aranyjárdék 97.—, Ottománbank 559.—, Párisi bankrészvény 1087, Alpeai bánya részvény —, Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

December 30. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) 41—41 1/2 krajcár, Öreg közép (páronként 300—340 kilogrammig terjedő sulyban) — krajcár, Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 43—43 — krajcár, Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig való sulyban) 42—42 1/2 krajcár, Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) 41—42 krajcár, II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammon felüli sulyban) — krajcár, Közép (páronként 220—280 kilogrammon sulyban) — krajcár, — Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) — krajcár, — III. Romániai: Nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli sulyban) — krajcár, — Közép (páronként 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) — krajcár, — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — krajcár, — Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban) — krajcár, V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 42 1/2—43 krajcár, — Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 42—42 1/2 krajcár, Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 41—42 krajcár.

Sertésüzlet száma: 1899. dec. hó 29. napján volt készlet 23817 darab, 1299. december hó 29. napján felhajtott 612 darab, 1899. évi december 29. napján elszállított 460 darab, 1899. december hó 30. napjára maradt készletben 23969 darab.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, es. és kir. udv. szállított Budapest, VII. Kerepesi-ut 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-kört sarak Zenepalota. Menjeltel! MAGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segélyével a tilinkón tökéletesleg és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszerminden 65 legzsebb magyar s más kedvelt darab. Ára 1 frt 50 kr.

Első Kezénykibázasítási Egylet Budapest, VI. ker. Teréz-kört 40—42. szám. Alapított 1863. évben. Kifizetett népszerűségi 1899. december hó 31-ig 1.600.000 frt. Legelőnyösebb feltételek kibázasítási biztosításokra 300 frtől 10.000 frt.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvétel-társaság. Defizett részvételtoke: 10 millió korona. Toinay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. VI. Andrassy-ut 5.

Időjelzés. — A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. — Budapest, december 30.

A depresszió északkeletre vonult és centruma Anglia felett záródik, a maximum pedig még keletebbre húzódott vissza.

Az idő az egész kontinensen szeles, változókéony és sok helyütt csapadékos volt; a hőmérséklet nyugatról tovább emelkedett. Hazánkban, főleg annak északi felében az idő helyenkint esős; a felhőzet változókéony és a hőmérséklet Erdély kivételével fagyponot felett van, sőt az Alföld egyes déli vidékein ma reggel + 10 C-ig emelkedett.

Budapestben az éjjel másfél milliméternyi eső esett, az idő enyhe és délen a hőmérő + 5 C-ol áll.

Küldés. Élénk délnyugati széles elleni enyhe és az ország északnyugati felében helyenkint esős idő várható.

Table titled 'Viz állás.' showing water levels in various locations like Inn, Dunna, Tisza, Körös, Dráva, Sáva, Szamos, Kraszna, Latorca, Ung, etc., with columns for date and water level in meters.

Ennek a századnak legszenzációsabb találmányai

a szépség ápolásának terén

Mme. SCHAFFER RÓZA

szerb királyi udvari és kamara-szállító

sokszorosan aranyérmekkel kitüntetett

SZÉPSÉGSZEREI.

Cs. kir. eng.
ésszabadalmazott

Poudre ravissante

minden hölgy számára, aki csak egyszer is kísérletet tett vele, nélkülözhetetlen, vakító fehérré teszi a bőrt, eltünteti pompás zománca alatt az összes bőrfogyatkozásokat, sőt még himlőhelyeket és anyajegyeket is, elsimitja a bőr ráncait és redőit, összehuzza a rossz kendőzéstől kitágult pórusokat és minden női arcot vakítónak, üde-ifjunak és áttetszőnek tüntet elő. Ez az egyetlen poudre, amelynek használata után meg is lehet mosakodni, — a nélkül, hogy a szenzációs hatása a bőrről eltűnnék. **1 doboz ára 2.50 frt és 1.50 frt.**

Eau ravissante

megóvja a bőrt az elpetyhüdtől, megerősíti és legkitűnőbb, biztosikertől koronázott toilletviz. **1 palack ára 2.50 frt.** A Crème, Eau és Poudre ravissante szereket a párisi és londoni 1897-iki nemzetközi kiállításokon a nagy aranyéremmel tüntették ki.

Crème ravissante

évtizedekkel megifjít, rugalmasan és redőtlen tartja a bőrt; minden hölgynek kellene este használnia. **1 tégely ára 1.50 frt.**

Cs. és kir. eng.
ésszabadalmazott

homlokkötő

(feltalálója

Mme Schaffer Róza) vakító marványfehér, redőtlen homlok szerzésére szolgál. Ez a kötő, éjszakára a homlokra kötve, elsimitja a bőr ráncait és redőit, megfehériti, sárga foltokat és szeplőket legott elmulaszt és egyike a legszenzációsabb találmányoknak a szépség ápolásának terén. A homlokkötő éjszakára a homlok köré kötendő, reggel pedig használat után ujjalagos használatig hűvös helyre elteendő.

Ára darabonként 1.50 frt.

Cs. kir. eng.
és szabadalmazott

Savon ravissante

tartalmazza mindazokat az alkotórészeket, amelyek az arc bőrnek szépséget és ifjúságot adnak és belőle minden tisztátalanságot eltávolítanak.

Ez tehát kezeséggel a legajánlatosabb toilette-szappan hölgyeknek és uraknak. Ára darabonként (hat óra elteendő) — 80 frt.

„Kinoir“

visszavarásolja minden megőszült hajnak ifjúsága színét, a legpompásabb szőket, a legfényesebb gesztenyebarnát, a bársonyszerű feketét. A Kinoir egyszeri használata elegendő arra, hogy a szőke, barna vagy fekete színt örökre fenntartassuk. Semmiféle mosás nem képes az elért árnyalatot eltávolítani, s a fejbőr is tiszta és fehér marad. **1 doboz ára használati utasítással együtt 1.50 frt és 5 frt.**

Sok ezer leány és asszony köszönheti Mme Schaffer Róza híres találmányainak viruló jószinét, üde-ifju arcát, amelynek a kor behatása sem árthat, és a szakadatlanul beérkező hála- és elismerő iratok bizonyosságot tesznek azoknak valójában csodálatos hatásáról. Néhány ilyen haláliratot kivonatossan közlünk alább, az aláírt hölgyek neveinek közzétételét természetesen megtiltja a diszkreció, de az eredetiek folyton rendelkezésére vannak a szíves megtekintésnek:

Salzburg, 1897. november 17-én. Nagy örömmel kell önnek közölnöm, hogy az ön szereit a legjobbak. a miket valaha használtam; egy szóval csodálatosak!
A. S.

Köflach, 1897. november 15. Mivel az ön poudre ravissante-jának hatásával rendkívül meg vagyok elégedve, kérem még egy dobozot a megküldött, azonkívül egy palack Eau és egy tégely Crème ravissante-ot.
B. igazgatóné.

Braila, 1898. szeptember 24-én. A harmadik tégely Crème ravissant-ommal immár elkészülvén, kérem, tessenék nekem oly gyorsan, amint csak lehet, megint 3 tégelyt küldeni, mivel igen rendkívül meg vagyok elégedve a hatással.

Lemberg, 1897. február 18-án. Kérem, tessenék nekem forduló postával egy Poudre ravissantot, egy tégely Crème ravissantot és egy flacon Eau ravissantot küldeni. Már két éve használok az ön szereit és hatásukkal rendkívül meg vagyok elégedve.

Versec, 1897. december 6-án. Sietősen közlöm önnek, hogy a megküldött Poudre ravissantot megkaptam és igazán meg vagyok vele elégedve, a hatása valójában meglepett. Legyen tehát oly szíves és küldjön azonnal még egy tégely Crème-t és egy flacon Eau ravissantot is.

Loschwitz Drezda m. 1898. június 16-án. Kérem küldjön nekem oly gyorsan, amint csak lehet, megint az ön Poudre-ravissantejéből. Kitűnően bevált.

Főraktár: Bécs, I. Kohlmarkt 6. szám.

A káros utáztatok kiküldése céljából tessenék pontosan ügyelni a feltaláló arcképre, valamint a védőjegyre az összes készítmények záróburkolatán, mivel csak az ily készítmények valódiak.

